حکیم باشی
هفته نامه سراسری
حوزه پزشکی و پیراپزشکی - آموزش و توسعه سلامت
شنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۵
۲۶ محرم ۱۴۴۸
11 July 2026
سال پنجم شماره ۲۳۶
۸ صفحه ۱۰۰۰۰ تومان

زیارتت قبول آقای شهید

پس از تشییع در تهران، قم، نجف اشرف، کربلا و مشهد

پیکر آقای شهید ایران در جوار امام رضا (ع) آرام گرفت

حکیم باشی
هفته‌نامه سراسری
حوزه پزشکی و پیراپزشکی -
آموزش و توسعه سلامت

رئیس دانشگاه علوم‌پزشکی قم در نشست مجازی با خبرنگاران:

بیش از ۴۱۰۰ خدمت درمانی در آیین تشییع رهبر شهید ارائه شد

■ هیچ فوتی ثبت نشد

رئیس دانشگاه علوم‌پزشکی قم با تشریح اقدامات گسترده حوزه سلامت در آیین تشییع رهبر شهید، از ارائه بیش از ۴۱۰۰ خدمت درمانی تا ساعت ۱۲ ظهر، استقرار سه بیمارستان سیار تخصصی، ۷۵ آمبولانس، ۴۰ اتوبوس‌آمبولانس، مشارکت ۱۸ دانشگاه علوم‌پزشکی و آماده‌باش کامل ۱۰ بیمارستان قم خبر داد و تأکید کرد که در جریان برگزاری این مراسم، هیچ مورد فوتی ثبت نشد. به گزارش حکیم باشی دکتر علی ابرازه، رئیس دانشگاه علوم‌پزشکی قم، در نشست خبری مجازی با تشریح اقدامات حوزه سلامت در آیین تشییع رهبر شهید، اظهار کرد: استانداری قم متولی هماهنگی‌های برگزاری این مراسم بود و در حوزه سلامت نیز کارگروهی مستقل برای برنامه‌ریزی و ارائه خدمات تشکیل شد. وی با بیان اینکه خدمات سلامت در سه حوزه به زائران ارائه شد، گفت: نخستین بخش خدمات مربوط به فوریت‌های پزشکی و پیش‌بیمارستانی بود. با توجه به حضور زائرانی از استان تهران و سایر استان‌های کشور، تمامی تمهیدات لازم برای ارائه خدمات در محورهای مواصلاتی منتهی به قم پیش‌بینی شد. رئیس دانشگاه علوم‌پزشکی قم افزود: آمبولانس‌ها، خودروهای امدادی و آتش‌نشانی در مسیرهای منتهی به قم مستقر شدند تا در صورت نیاز خدمات لازم را ارائه دهند. همچنین تعداد پایگاه‌های اورژانس جاده‌ای نسبت به شرایط عادی دست‌کم دو برابر افزایش یافت.
دکتر ابرازه با اشاره به استقرار نیروهای امدادی در مسیر برگزاری مراسم گفت: آیین تشییع در بلوار پیامبر و مسجد جمکران برگزار شد و ۷۵ دستگاه آمبولانس نیز در این مسیر مستقر بودند. همچنین نقاط حادثه‌خیز مسیر شناسایی و با همکاری شهرداری قم رفع خطر شد. وی ادامه داد: ۲۰ دستگاه اتوبوس‌آمبولانس با ظرفیت ۱۲ تخت بیمارستانی و با همکاری دانشگاه‌های علوم‌پزشکی تهران در مسیر مراسم مستقر شدند و جمعیت هلال‌احمر نیز به همین تعداد اتوبوس‌آمبولانس برای ارائه خدمات مستقر کرد. رئیس دانشگاه علوم‌پزشکی قم درباره اقدامات حوزه بهداشت نیز گفت: ۱۰۰ تیم پایش و ارزیابی در مراسم حضور داشتند که از این تعداد، ۶۰ تیم بهداشت محیط مسئولیت نظارت بر آب آشامیدنی و مراکز تهیه، توزیع و عرضه غذا را برعهده داشتند. همچنین با استقرار حدود هزار موکب در مسیر مراسم، بیش از ۶ هزار بازدید بهداشتی انجام شد. وی درباره خدمات درمانی ارائه‌شده نیز اظهار کرد: سه بیمارستان سیار تخصصی برای خدمت‌رسانی به زائران پیش‌بینی شد. بیمارستان سیار ۵۰ تختخوابی دانشگاه علوم‌پزشکی قم در پارکینگ شماره ۳ مسجد جمکران مستقر بود و تمامی خدمات تخصصی را ارائه می‌کرد. سپاه اصفهان نیز یک بیمارستان سیار مجهز ۵۰ تختخوابی مستقر کرد و یک مرکز پزشکی خصوصی نیز با ظرفیت ۴۰ تخت در مجاورت مسجد جمکران آماده ارائه خدمات به زائران شد. دکتر ابرازه افزود: همچنین ۳۰ تخت در درمانگاه شبانه‌روزی دارالشفای مسجد جمکران مستقر و تجهیزات مورد نیاز به این مرکز اضافه شد. ۳۰ پزشک متخصص برای ارائه خدمات سطح یک و دو در این درمانگاه حضور داشتند و بسیج جامعه پزشکی قم و سپاه بروجرد نیز در ارائه خدمات درمانی مشارکت داشتند. وی با تاکید بر اینکه در رینگ اصلی برگزاری مراسم هیچ مشکلی در ارائه خدمات درمانی وجود نداشت، گفت: ۱۰ بیمارستان شهر قم در آماده‌باش کامل قرار داشتند تا در صورت نیاز پاسخگوی شرایط احتمالی باشند. همچنین تمامی جراحی‌های غیرضروری در بیمارستان‌های استان لغو شد.
رئیس دانشگاه علوم‌پزشکی قم با بیان اینکه در جریان برگزاری آیین تشییع هیچ مورد فوتی ثبت نشد، اظهار کرد: استان قم تجربه برگزاری مراسم بزرگ مذهبی همچون نیمه شعبان را دارد، اما امروز بزرگ‌ترین مراسم مذهبی را تجربه کرد. وی درباره آمار خدمات ارائه‌شده نیز گفت: از زمان آغاز مراسم تا ظهر، حدود ۴۱۰۰ نفر برای دریافت خدمات درمانی به مراکز درمانی مستقر در رینگ اصلی و مسیر مراسم مراجعه کردند که از این تعداد، ۱۲ نفر به مراکز درمانی ارجاع شدند. حدود ۹۰ درصد خدمات ارائه‌شده مربوط به سرم‌تراپی و درمان گرمازدگی بود و اغلب افراد ارجاع‌شده نیز پس از دریافت خدمات ترخیص شدند. دکتر ابرازه با اشاره به مشارکت دانشگاه‌های علوم‌پزشکی سراسر کشور در این عملیات گفت: ۱۸ دانشگاه علوم‌پزشکی برای برگزاری این مراسم اعلام آمادگی کرده و در ارائه خدمات مشارکت داشتند. در این میان، دانشگاه علوم‌پزشکی کاشان نقش پررنگی ایفا کرد و مسئولیت ارائه خدمات در محور قم - کاشان را برعهده داشت. این دانشگاه همچنین ۲۰۰ تخت پشتیبان برای شرایط احتمالی در نظر گرفته بود. رئیس دانشگاه علوم‌پزشکی قم در پایان با بیان اینکه هیچ مشکلی در تأمین سرم وجود نداشت، گفت: آمادگی داریم سرم‌های مازاد را نیز به شهر مشهد ارسال کنیم. کادر سلامت استان قم در برگزاری آیین تشییع رهبر شهید عملکرد موفقی داشت و خدمات بهداشتی و درمانی در شأن این مراسم بزرگ ارائه شد. همچنین تمامی افرادی که خدمات درمانی دریافت کردند، از کیفیت خدمات ارائه‌شده رضایت داشتند.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی سبزوار خبر داد

تمهیدات ویژه دانشگاه علوم پزشکی سبزوار برای زائران مراسم تشییع رهبر شهید

رئیس دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، از آماده‌باش کامل تمامی مراکز بهداشتی، درمانی و اورژانس این دانشگاه برای خدمت‌رسانی به زائرانی که در مسیر تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب تردد می‌کنند، خبر داد و اعلام کرد ظرفیت‌های اورژانس جاده‌ای در این محور تقویت شده است. دکتر رضا چمن با اشاره به موقعیت استراتژیک سبزوار به‌عنوان یکی از مسیرهای اصلی تردد زائران به سمت مشهد مقدس، اظهار داشت: با توجه به پیش‌بینی حجم گسترده زائران، تمامی توان عملیاتی، درمانی و پشتیبانی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار برای ارائه خدمات مطلوب به مسافران بسیج شده است. رئیس دانشگاه علوم پزشکی سبزوار با بیان اینکه بیش از ۱۵۰ کیلومتر از محورهای مواصلاتی منتهی به مشهد تحت پوشش این دانشگاه قرار دارد، افزود: از روزهای پیش از مراسم تا پایان بازگشت زائران، تمامی بیمارستان‌ها، مراکز خدمات جامع سلامت و واحدهای اورژانس پیش‌بیمارستانی در آماده‌باش کامل قرار دارند.

● تقویت ناوگان اورژانس و مدیریت بیمارستانی
دکتر چمن از تقویت ناوگان امدادرسانی جاده‌ای خبر داد و گفت: با افزایش تعداد تیم‌های عملیاتی، آمبولانس‌های مستقر در محورهای مواصلاتی از ۸ به ۱۴ دستگاه افزایش یافته است. همچنین ۶ بیمارستان تحت پوشش این دانشگاه با مدیریت جراحی‌های الکتیو، پیش‌بینی تخت‌های فراظرفیتی و تأمین کامل دارو و تجهیزات پزشکی، آماده خدمت‌رسانی هستند.

● استقرار بیمارستان اضطراری و تیم‌های سلامت
وی در بخش دیگری از سخنان خود به استقرار بیمارستان اضطراری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار در شهر مشهد اشاره کرد و گفت: این مرکز درمانی با حضور بیش از ۱۰۰ نفر از پزشکان، پرستاران و کارشناسان فوریت‌های پزشکی، در مسیر تشییع فعالیت خواهد کرد. دکتر چمن همچنین از راه‌اندازی بیمارستان صحرایی در مسیر سبزوار– مشهد با همکاری جمعیت هلال‌احمر خبر داد و افزود: علاوه بر این، ایستگاه‌های سلامت در محل موکب‌ها با همکاری بسیج جامعه پزشکی و دانشجویی فعال شده و ۶ تیم نظارتی نیز بر امور بهداشت آب و مواد غذایی در طول مسیر نظارت مستمر دارند. رئیس دانشگاه علوم پزشکی سبزوار در پایان خاطرنشان کرد: چهار مرکز جامع خدمات سلامت در مسیر اصلی و چهار مرکز دیگر در مسیرهای فرعی به‌صورت شبانه‌روزی برای پاسخگویی به نیازهای درمانی زائران در حالت آماده‌باش قرار گرفته‌اند.

رئیس سازمان اورژانس کشور خبر داد

آماده‌باش کامل حوزه سلامت مشهد برای مراسم تشییع و تدفین رهبر شهید

■ استقرار ۱۴۵ دستگاه امدادی، ۵ بیمارستان سیار و ۳۵۰ تیم پزشکی

رئیس سازمان اورژانس کشور از آمادگی کامل حوزه سلامت در مشهد مقدس برای پوشش مراسم تشییع و تدفین رهبر شهید خبر داد و گفت: برای خدمت‌رسانی به زائران و عزاداران، ۱۴۵ دستگاه امدادی، ۵۰ موتورلانس، ۲ بالگرد، ۵ بیمارستان سیار و ۳۵۰ تیم دو نفره فوریت‌های پزشکی در مسیرهای اصلی مستقر می‌شوند.
دکتر جعفر میعادفر، رئیس سازمان اورژانس کشور، با تسلیت ایام وداع و تشییع رهبر شهید، از اجرای تمهیدات گسترده حوزه سلامت برای برگزاری مراسم تشییع و تدفین در مشهد مقدس خبر داد. وی اظهار کرد: در حوزه سلامت و برای پوشش اجتماع گسترده زائران و مجاوران، حدود ۱۴۵ دستگاه امدادی پیش‌بینی شده است که از این تعداد، ۳۰ دستگاه اتوبوس‌آمبولانس و ۶۵ دستگاه آمبولانس از سایر استان‌ها برای کمک به اورژانس خراسان رضوی اعزام می‌شوند و مابقی نیز از ظرفیت اورژانس مشهد و دیگر سازمان‌های همکار تأمین خواهد شد.
رئیس سازمان اورژانس کشور افزود: همچنین ۵۰ دستگاه موتورلانس در مسیر تشییع مستقر خواهند بود و خدمات فوریت‌های پزشکی ارائه می‌کنند. علاوه بر این، ۲ بالگرد نیز برای پشتیبانی امدادی پیش‌بینی شده است.
دکتر میعادفر ادامه داد: برای ارائه خدمات درمانی پیشرفته‌تر، ۵ بیمارستان سیار در مسیر حرکت زائران و مجاورانی که برای بدرقه پیکر شهید امت حضور می‌یابند، مستقر شده است. همچنین پست‌های امدادی متعددی در این مسیر فعال خواهند بود که در آن‌ها پزشک و پرستار حضور دارند و برخی داروهای مورد نیاز نیز پس از ویزیت، در اختیار افراد قرار می‌گیرد. وی با بیان اینکه ۷۴ چادر امداد و پزشکی نیز در این مراسم برپا خواهد شد، گفت: ۳۵۰ تیم دو نفره مجهز به کوله‌پشتی‌های امداد و فوریت‌های پزشکی در مسیر حرکت زائران حضور دارند و به ارائه خدمات خواهند پرداخت.
رئیس سازمان اورژانس کشور با اشاره به ورود بخشی از زائران از شب قبل به مشهد و اسکان آنان در نقاط مختلف شهر، تأکید کرد: نظارت‌های بهداشتی در محل‌های اسکان، مراکز طبخ و توزیع غذا و نیز در توزیع آب، به‌صورت بسیار جدی و دقیق انجام می‌شود تا خدای ناکرده مشکلی برای سلامت عزاداران ایجاد نشود.
وی افزود: داروخانه‌های شبانه‌روزی، درمانگاه‌ها، مراکز خدمات جامع سلامت و مراکز بهداشتی و درمانی نیز به‌صورت شبانه‌روزی فعال هستند. همچنین همه بیمارستان‌های مشهد مقدس با ظرفیت کامل در آماده‌باش قرار دارند و با مدیریت بیماران الکتیو، ظرفیت لازم برای پوشش حوادث احتمالی نیز در نظر گرفته شده است.
دکتر میعادفر خاطرنشان کرد: دانشگاه‌های علوم پزشکی در شهرهای واقع در مسیر حرکت زائران، از جمله خراسان شمالی، نیشابور، شاهرود، تربت حیدریه، تربت جام، سبزوار و فریمان نیز آمادگی لازم را دارند تا هم بیماران احتمالی را در مسیر پذیرش کنند و هم تیم‌های کمکی برای پشتیبانی از مجموعه‌های مسئول در مشهد اعزام کنند.
وی در پایان تصریح کرد: اگر توصیه‌های بهداشتی و ایمنی که پیش‌تر در مراسم تهران و قم مورد تأکید قرار گرفته بود، در مشهد نیز از سوی مردم رعایت شود، ان‌شاءالله این مراسم بدون حادثه و مشکل خاص برگزار خواهد شد.

رئیس کمیسیون تخصصی مشورتی پزشک خانواده شورای‌عالی نظام پزشکی مطرح کرد:

اجرای سراسری پزشک خانواده بدون رفع نواقص گذشته، با نگرانی جدی فعالان صنفی روبه‌رو است

دکتر علی سالاریان، رئیس کمیسیون تخصصی مشورتی پزشک خانواده شورای‌عالی سازمان نظام پزشکی، در گفت‌وگویی، با اشاره به تصمیم دولت و وزارت بهداشت برای اجرای سراسری طرح پزشک خانواده با عنوان «نسخه ۰۳ پزشک خانواده»، مهم‌ترین دغدغه‌ها و نگرانی‌های فعالان صنفی و جامعه پزشکی را تشریح کرد.
وی با تأکید بر اینکه اصل پزشک خانواده، در صورت اجرای صحیح، یکی از برنامه‌های مترقی نظام سلامت محسوب می‌شود، تصریح کرد اجرای شتاب‌زده و بدون فراهم شدن الزامات اساسی، می‌تواند پیامدهای جدی برای نظام سلامت، جامعه پزشکی و مردم به همراه داشته باشد.
دکتر سالاریان در این گفت‌وگو اظهار داشت: «در ایام اخیر شاهد این بوده‌ایم که دولت و وزارت بهداشت قصد اجرای طرح پزشک خانواده را در کشور و شهرهای مختلف، تحت عنوان "نسخه ۰۳ پزشک خانواده" دارند. این موضوع با اعتراض بسیاری از همکاران پزشک مواجه شده و به نظر می‌رسد از سوی فعالان صنفی نیز استقبال مناسبی از آن صورت نگرفته است.
عدم استقبال و خوش‌بینی فعالان صنفی از این پدیده علل متعددی دارد که به تجارب تلخ اجرای شتاب‌زده نسخه‌های قدیمی‌تر پزشک خانواده در استان‌های پایلوت، یعنی مازندران و فارس، بازمی‌گردد.
برای مثال، علی‌رغم ادعاهایی مبنی بر اینکه اجرای پزشک خانواده با پرداخت‌های منظم همراه خواهد بود، در عمل شاهد بوده‌ایم که این پرداخت‌ها هیچ‌گاه به‌صورت منظم انجام نشد، منابع مالی پایداری برای آن پیش‌بینی نشد و افزایش سرانه پزشک خانواده نیز هیچ‌گاه متناسب با نرخ تورم نبود.
به همین دلیل، بسیاری از همکارانی که وارد این طرح شدند، با وجود آنکه تجربه و توانایی آنان می‌توانست سرمایه ارزشمندی برای نظام سلامت و مردم به همراه داشته باشد، به علت پرداخت‌های نامنظم امکان ادامه همکاری را پیدا نکردند و از این طرح خارج شدند. در واقع، این سرمایه‌های انسانی که تجارب آنان طی سالیان متمادی به دست آمده بود، از نظام سلامت و مردم گرفته شد.
حال، با وجود آنکه اجرای پایلوت در استان‌های مازندران و فارس تجربه موفقی نبوده و نسخه قبلی ۰۲ نیز به‌درستی اجرا نشد، انتظار می‌رفت ابتدا این نواقص برطرف شود تا سایر استان‌ها نیز با اطمینان بیشتری به اجرای طرح بپیوندند. اما متأسفانه می‌بینیم که بی‌توجه به این مشکلات، پزشک خانواده در سراسر کشور کلید می‌خورد و همکاران در سایر استان‌ها نگاه مثبتی به توسعه آن ندارند.
باید پرسید وقتی اجرای یک طرح در مقیاس محدود و محلی با موفقیت همراه نبوده، چگونه می‌توان انتظار داشت این طرح، در شرایط دشوار فعلی کشور و با وجود مشکلات اقتصادی و شرایط خاص، در سطحی گسترده‌تر و در سراسر کشور با موفقیت اجرا شود؟
از الزامات اساسی اجرای پزشک خانواده، استقرار کامل پرونده الکترونیک سلامت و نظام ارجاع است. در واقع، نظام ارجاع به‌طور جدایی‌ناپذیری با پزشک خانواده گره خورده است.
سؤال اینجاست که آیا زیرساخت لازم فراهم شده تا پزشکان عمومی بتوانند بیماران را مطابق نظام ارجاع به سطوح تخصصی ارجاع دهند؟ آیا با منابع مالی موجود، امکان انعقاد قرارداد با همه پزشکان متخصص وجود دارد؟ پاسخ قطعاً منفی است.
همین امروز نیز سازمان‌های بیمه‌گر، از جمله بیمه سلامت و تأمین اجتماعی، چندین ماه است مطالبات همکاران را پرداخت نکرده‌اند. در شرایطی که با تورم روزافزون کشور حتی خریدهای معمول نیز با چک‌های یک‌ماهه انجام نمی‌شود، این بیمه‌ها پنج، شش و حتی هشت ماه در پرداخت مطالبات پزشکان تأخیر دارند.
وقتی بیمه‌ها همین تعهدات فعلی خود را نتوانسته‌اند انجام دهند، چگونه خواهند توانست طرح پزشک خانواده را در سطح گسترده کشور با موفقیت اجرا کنند؟
پزشکان متخصص سرمایه‌های استراتژیک علمی کشور هستند و کرامت و امنیت حرفه‌ای ایشان باید دغدغه مسئولان باشد. آیا طرح پزشک خانواده می‌تواند با همه متخصصان قرارداد منعقد کند؟ قطعاً خیر. در این صورت، پزشکانی که امکان عقد قرارداد پیدا نمی‌کنند، چه تقصیری دارند؟ چرا باید متحمل خسارت شوند و تعداد بیماران آنان کاهش پیدا کند؟
از سوی دیگر، وزارت بهداشت ظرفیت پذیرش دانشگاه‌های علوم پزشکی را افزایش داده است. در حالی که هر پزشک خانواده حداکثر می‌تواند حدود سه هزار نفر را تحت پوشش قرار دهد، تعداد پزشکان عمومی با ظرفیت مورد نیاز طرح در هر شهر تناسب ندارد و بدیهی است که بخشی از همکاران پزشک عمومی اساساً امکان انعقاد قرارداد با طرح پزشک خانواده را نخواهند داشت و امنیت شغلی آنان به خطر می‌افتد.
برای این موضوع چه تدبیری اندیشیده شده است؟ وقتی در سال‌های گذشته تعداد دانشجویان پزشکی را به آن شکل افزایش دادیم، آیا برای آینده شغلی این افراد نیز برنامه‌ریزی کردیم؟ آیا درباره امنیت شغلی آنان اندیشه‌ای شده است؟
در مورد پرونده الکترونیک سلامت، با توجه به اینکه از الزامات اصلی اجرای پزشک خانواده است، چرا هنوز به‌طور کامل اجرا نشده است؟ چرا دولت در مورد الزامات و تعهدات مربوط به خود تا این حد گشاده‌دست و مهربان برخورد می‌کند؟ به نظر می‌رسد قرار است شیپور از سر گشاد آن نواخته شود و دوباره یک تجربه شکست‌خورده به‌صورت آمرانه و اجباری تحمیل و تکرار شود.
به همین جهت و به دلیل فقدان دلایل منطقی است که وزارت بهداشت برای شروع سراسری این طرح هیچ‌گونه مشورتی با فعالان صنفی، به‌ویژه سازمان نظام پزشکی، انجام نداده است و بار دیگر شاهد آن هستیم که اجرای پزشک خانواده به شکلی کاملاً یک‌جانبه و بدون اخذ نظر از ذی‌نفعان پیش می‌رود؛ در حالی که این تجربه، پیش‌تر نیز با شکست مواجه شده است.
متأسفانه نخستین قدم و الزام، یعنی تأمین منابع مالی پایدار، در این طرح مبهم و غیرشفاف است. کشور به‌تازگی جنگی بزرگ را پشت سر گذاشته و با مشکلات مالی فراوان روبه‌رو است. اعتماد همکاران پزشک نیز به این طرح جلب نشده است. نظام ارجاع که یکی از ارکان اصلی پزشک خانواده محسوب می‌شود، به‌طور کامل پیش‌بینی و اجرا نشده و همکاران متخصص و فوق‌تخصص در این طرح دچار بلاتکلیفی هستند.
همکاران ماما که پیش‌تر به عنوان مراقب سلامت در این طرح حضور داشتند، از جایگاه خود در این طرح ناراضی هستند و معترضند که کرامت و شأن حرفه‌ای آنان در این طرح حفظ نشده است.
اکثر پزشکان عمومی نیز به دلیل تجربه‌های ناموفق گذشته، برای ورود به این طرح دچار شک، تردید و استیصال هستند. سرانه‌ای که برای هر فرد پیش‌بینی شده، حدود ۱۰۰ هزار تومان است و با نرخ تورم و هزینه‌های واقعی مطب همخوانی ندارد. حضور دو مراقب سلامت در نسخه جدید، منشی و سایر هزینه‌های جاری، بار مالی قابل توجهی را به مطب تحمیل می‌کنند و به نظر می‌رسد این منابع برای اداره یک واحد پزشک خانواده کافی نباشد.
وقتی همه این موارد را کنار هم قرار می‌دهیم، این سؤال مطرح می‌شود که چه اصراری بر آغاز این طرح وجود دارد؟
این طرح یادآور حکایت معروف مولاناست؛ "شیر بی‌یال و دم و اشکم". وقتی قرار است طرحی اجرا شود، باید همه اجزای آن از پیش آماده باشد. اگر بخواهید ماشینی را به حرکت درآورید، حتی اگر تنها یکی از چرخ‌های آن پنچر باشد، حرکت نخواهد کرد؛ حتی اگر ۹۹ درصد سایر اجزای آن کاملاً آماده باشند.
امروز نیز با چنین وضعیتی مواجه هستیم. منابع مالی طرح مبهم است، نظام ارجاع کامل نیست و پرونده الکترونیک سلامت نیز به‌درستی اجرا نشده است. بنابراین کاملاً قابل پیش‌بینی است که اجرای پزشک خانواده در این شرایط با شکست مواجه شود و به فهرست طرح‌های ناتمامی بپیوندد که پیش از این نیز درباره آن‌ها هشدار داده شد، اما جدی گرفته نشد و در نهایت به نتیجه مطلوب نرسیدند.
نظام سلامت هم‌اکنون با چالش‌های فراوانی روبه‌روست و همکاران ما نیز مشکلات متعددی را تحمل می‌کنند.
خواهش من این است که طرح پزشک خانواده زمانی اجرا شود که همه ابعاد آن به‌طور کامل پیش‌بینی، آماده‌سازی و هماهنگ شده باشد. اگر امروز اصرار کنیم که این طرح را با مشکلات مالی موجود، بدعهدی بیمه‌ها، عدم اجرای کامل پرونده الکترونیک و ناقص بودن نظام ارجاع، در سراسر کشور اجرا کنیم، بدون تردید این طرح با شکست مواجه خواهد شد.
این هشداری است که تقریباً همه فعالان صنفی مطرح کرده‌اند. با وجود اینکه ما اصل طرح پزشک خانواده را، در صورت اجرای صحیح، طرحی مترقی و مؤثر برای ارتقای سلامت مردم می‌دانیم، اما اجرای شتاب‌زده و ناقص آن می‌تواند آسیب‌های جبران‌ناپذیری به شأن و امنیت شغلی جامعه پزشکی وارد کند، سلامت مردم را تحت تأثیر قرار دهد و موجب افزایش سردرگمی و نارضایتی مردم از نظام سلامت شود.»
در پایان، رئیس کمیسیون تخصصی مشورتی پزشک خانواده شورای‌عالی سازمان نظام پزشکی تأکید کرد که تحقق اهداف پزشک خانواده، مستلزم تأمین منابع مالی پایدار، اجرای کامل پرونده الکترونیک سلامت، استقرار نظام ارجاع، جلب اعتماد جامعه پزشکی و مشارکت دادن همه ذی‌نفعان در فرآیند تصمیم‌گیری است و بدون فراهم شدن این پیش‌نیازها، اجرای سراسری این طرح با مخاطرات جدی مواجه خواهد بود.

نوشیدن شربت آلبالو، لیمو و عناب؛

راهکارهای طب ایرانی برای پیشگیری از گرمازدگی

متخصص طب ایرانی و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با اشاره به افزایش خطر گرمازدگی در فصل تابستان، بر استفاده از خوراکی‌ها و نوشیدنی‌های با طبع سرد و تر برای کاهش حرارت بدن تأکید کرد و گفت: مصرف شربت آلبالو، لیمو، میوه‌ها و سبزیجات تازه و همچنین عناب، می‌تواند در پیشگیری و کاهش عوارض ناشی از گرمای هوا مؤثر باشد.
دکتر فاطمه محجوب اظهار کرد: با افزایش دمای هوا، رعایت توصیه‌های تغذیه‌ای در کنار سایر اصول پیشگیری از گرمازدگی، نقش مهمی در حفظ سلامت افراد دارد و طب ایرانی نیز راهکارهای مؤثری برای کاهش آثار ناشی از گرمای شدید ارائه می‌کند.
وی با اشاره به خواص شربت آلبالو افزود: این نوشیدنی به دلیل برخورداری از طبع سرد و تر، در کاهش حرارت بدن، رفع عطش و کنترل التهاب مؤثر است و می‌تواند به کاهش علائم گوارشی ناشی از گرمازدگی از جمله تهوع، استفراغ و کاهش اشتها نیز کمک کند.
این متخصص طب ایرانی، لیمو را یکی دیگر از خوراکی‌های مفید در روزهای گرم سال دانست و گفت: لیمو علاوه بر برخورداری از خواص ضدمیکروبی و تقویت‌کننده سیستم ایمنی، در کاهش تشنگی، التهاب، تهوع و استفراغ نیز نقش مؤثری دارد. از این‌رو مصرف شربت لیمو، افزودن چند قطره آب‌لیموی تازه به آب آشامیدنی یا استفاده از آن در وعده‌های غذایی توصیه می‌شود.
دکتر محجوب با اشاره به برخی دیگر از توصیه‌های طب ایرانی اظهار کرد: مصرف فالوده سیب، گلاب و عرق بیدمشک نیز می‌تواند به کاهش ضعف، بی‌حالی و تشنگی ناشی از گرمای هوا کمک کند.
وی همچنین بر گنجاندن میوه‌ها و سبزیجات تازه در برنامه غذایی روزانه تأکید کرد و افزود: استفاده از میوه‌هایی مانند سیب، آلبالو و هلو و نیز سبزیجاتی همچون گشنیز، خرفه و کاهو، در حفظ تعادل بدن، جبران مایعات و بازیابی توان جسمی پس از قرار گرفتن در معرض گرمای شدید مؤثر است.
عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد در پایان با اشاره به خواص پیشگیرانه عناب گفت: افرادی که در هوای گرم و زیر تابش مستقیم نور خورشید فعالیت می‌کنند و مستعد ابتلا به سردرد هستند، می‌توانند با مصرف عناب، احتمال بروز سردردهای ناشی از گرما را کاهش دهند و از خواص محافظتی این گیاه بهره‌مند شوند.

سرمقاله

دکتر حسین شیرزاده
مدیر مسئول

آنچه درباره ADHD یا اختلال بیش فعالی و نقص توجه کودکان باید بدانیم

● مقدمه : بیش فعالی در کودکان یکی از اختلالات عصبی رشدی است که موجب رفتار نادرست و عدم کنترل کودک می‌شود. والدین معمولا از این مشکل کودکان خود ناراحت هستند زیرا اظهار دارند که فرزندشان تمرکز درست ندارد و رشد و توسعه و سوخت و ساز بدن فرزندشان در حال تحلیل رفتن است.
احتلال بیش فعالی وقص توجه (ADHD) یک اختلال رفتاری است که معمولاً در دوره کودکی آغاز می‌شود و می‌تواند تا سن بزرگسالی به عنوان بیش فعالی بزرگسالی ادامه یابد. بیش فعالی در کودکان دارای انواع مختلفی است و اولین علائمی کهه معمولا توجه والدین را به وجود این مشکل جلب می‌کند، پرتحرکی کودک است. این کودکان در کنترل رفتار های تکانشی دچار مشکل هستندوبیش لز حد نرمال فعالیت دارند.

● علائم و نشانه های بیش فعالی کودکان:
کودکان مبتلا به بیش فعالی معمولا نمی‌توانند به آرامی بنشینند و به طور مداوم در حرکت هستند. این کودکان بدون دلیل و با انرژی زیاد می‌دوند و همواره در حال حرکت و راه رفتن و پریدن و … هستند.
کودکان بیش فعال به مشکلات تمرکز و توجه مبتلا هستند. آن ها از جزئیات تکالیف خود غافل و سریعا خسته می شوند. همچنین ممکن است که یک سوال را چندین بار پشت سر هم از والدین خود بپرسند زیرا برخی از کودکان دارای بیش فعالی دچار فراموشی موقتی هستند.
این کودکان از مشکلات رفتاری برخوردار هستند و کاملا سرسخت بوده و به طور مکرر قوانین را نادیده می‌گیرند.
اغلب این کودکان در روابط اجتماعی و حفظ دوستی های خود در مدرسه و سایر محیط های اجتماعی دچار مشکل هستند.
بیش فعالی در کودکان یکی از اختلالات عصبی رشدی است که موجب رفتار نادرست و عدم کنترل کودک می‌شود. والدین معمولا از این مشکل کودکان خود ناراحت هستند زیرا اظهار دارند که فرزندشان تمرکز درست ندارد و رشد و توسعه و سوخت و ساز بدن فرزندشان در حال تحلیل رفتن است.
بیش فعالی یا اختلال نقص توجه (ADHD) یک اختلال رفتاری است که معمولاً در دوره کودکی آغاز می‌شود و می‌تواند تا سن بزرگسالی به عنوان بیش فعالی بزرگسالی ادامه یابد. بیش فعالی در کودکان دارای انواع مختلفی است و اولین علائمی که معمولا توجه والدین را به وجود این مشکل جلب می‌کند، پرتحرکی کودک است. این کودکان در کنترل رفتار های تکانشی دچار مشکل هستند و بیش از حد نرمال فعالیت دارند.
تماشای صفحه‌نمایش دیجیتال به مدت ۴ ساعت یا بیشتر در روز با افزایش خطر بیش‌فعالی در کودکان همراه بوده است .

● علائم و نشانه های بیش فعالی کودکان:
بیش فعالی در کودکان دارای نشانه هایی است که در ادامه به برخی از آن ها اشاره خواهیم داشت:
کودکان مبتلا به بیش فعالی معمولا نمی‌توانند به آرامی بنشینند و به طور مداوم در حرکت هستند. این کودکان بدون دلیل و با انرژی زیاد می‌دوند و همواره در حال حرکت و راه رفتن و پریدن و … هستند.
کودکان بیش فعال به مشکلات تمرکز و توجه مبتلا هستند. آن ها از جزئیات تکالیف خود غافل و سریعا خسته می شوند. همچنین ممکن است که یک سوال را چندین بار پشت سر هم از والدین خود بپرسند زیرا برخی از کودکان دارای بیش فعالی دچار فراموشی موقتی هستند.
این کودکان از مشکلات رفتاری برخوردار هستند و کاملا سرسخت بوده و به طور مکرر قوانین را نادیده می‌گیرند.
اغلب این کودکان در روابط اجتماعی و حفظ دوستی های خود در مدرسه و سایر محیط های اجتماعی دچار مشکل هستند.

● علل شایع بیش فعالی در کودکان:
بیش فعالی در هر کودکی می تواند به دلیل مختلفی باشد و همواره چیز مشخص و ثابتی نیست. برخی از علل رایج بیش فعالی در کودکان عبارتند از:
* عوامل ژنتیکی : یکی از عوامل اصلی بیش فعالی در کودکان به نظر می‌رسد وراثت باشد. اگر والدین یا برادران و خواهران کودک تجربه بیش فعالی داشته باشند، احتمال ابتلا به این اختلال برای کودک نیز بالاتر می‌رود.
* عوامل محیطی: عوامل محیطی نیز می‌توانند نقشی در بروز بیش فعالی داشته باشند. برخی از عوامل شامل مصرف ماده‌های مخدر توسط مادر در دوران بارداری، مصرف مواد محرک مانند قهوه و شکلات توسط کودک، محدودیت فعالیت بدنی، تغذیه نامناسب و استفاده افراطی از رسانه‌های الکترونیکی نامناسب‌هستند.
* عوامل نوروشیمیایی: تغییرات در سطوح مواد شیمیایی مغزی مانند سروتونین و دوپامین می‌تواند نقشی در بروز بیش فعالی داشته باشد. این مواد شیمیایی در کنترل توجه، فعالیت و رفتار نقش دارند.
* عوامل مغزی: تحقیقات نشان می‌دهد که تغییرات در ساختار و عملکرد مغز نیز می‌تواند باعث بروز بیش فعالی شود. مطالعات نشان می‌دهد که قسمت‌هایی از مغز که در کنترل توجه و هماهنگی حرکات نقش دارند، در افراد مبتلا به بیش فعالی کوچکتر یا فعالیت کمتری دارند.
* عوامل روانی و اجتماعی: استرس، نارسایی مهارت‌های اجتماعی و خانواده‌هایی که با مشکلات عاطفی مواجه هستند، می‌توانند به بروز بیش فعالی در کودکان کمک کنند.

● تشخیص ADHD در کودکان:
تشخیص بیش‌فعالی در کودکان فقط با مشاهده رفتارهای پرتحرک یا بی‌قراری محدود نمی‌شود و نیازمند بررسی دقیق و علمی به روش هایی است که در ادامه لیست کرده ایم.
شناخت روش‌های معتبر تشخیص به والدین کمک می‌کند تا به‌موقع اقدام کرده و از برچسب‌زنی اشتباه یا تاخیر در درمان جلوگیری کنند.

● صحبت با والدین
پزشک با والدین صحبت می‌کند و اطلاعاتی درباره نشانه‌ها، رفتارها و تاریخچه کودکی وی جمع‌آوری می‌کند. این مصاحبه شامل سوالاتی درباره رفتارهای بیش فعال، کمبود توجه و عوارضی که در محیط‌های مختلف مانند خانه، مدرسه و دیگر محیط‌های اجتماعی مشاهده می‌شود، است.

● بررسی رفتاری کودک
مشاهده رفتارهای کودک در طول زمان و در محیط‌های مختلف مانند خانه و مدرسه می‌تواند در تشخیص بیش فعالی کمک کند.

● ارزیابی توجه و هماهنگی
از طریق استفاده از مقیاس‌ها و ابزارهای استاندارد، میزان توجه و هماهنگی کودک ارزیابی می‌شود. برخی از مقیاس‌های معروف شامل مقیاس توجه و هماهنگی ویژه کودکان و پرسشنامه رفتاری والدین می‌باشند.

● تأثیر بیش‌فعالی بر رشد و تکامل کودکان:
بیش فعالی می‌تواند تأثیراتی گسترده بر رشد و توسعه کودکان داشته باشد. در زیر تأثیرات اصلی بیش فعالی بر رشد و توسعه کودکان آورده شده است:
بیش فعالی موجب سوخت و ساز شدید بدن شده و انرژی کودک بیهوده از بین می‌رود و رشد استخوان ها نیز از بین می‌رود.
بیش فعالی می‌تواند بر توانایی کودک در تمرکز و توجه به درس‌ها و فعالیت‌های تحصیلی تأثیر بگذارد. کودکان مبتلا به بیش فعالی ممکن است دچار مشکلات در توجه، حافظه کوتاه مدت و تمرکز باشند، که منجر به عملکرد تحصیلی ضعیف تر و مشکلات دیگر مرتبط با تحصیلات می‌شود.
کودکان بیش فعال اغلب دچار مشکلات در کنترل خود و رفتارهای تندخویانه و آشفته هستند. آن‌ها در عملکردهای خود تاخیر دارند.. این مشکلات می‌توانند در فعالیت‌های روزمره مانند مدیریت وقت، بهره‌وری و مسائل مرتبط با ایمنی شخصی تاثیر بگذارند.

● مدیریت و کنترل بیش فعالی در کودکان:
مدیریت و کنترل بیش فعالی در کودکان نیازمند یک رویکرد چندگانه است که شامل تغییرات در رفتار کودک، محیط زندگی و بهره‌برداری از راهکارهای مشاوره و درمانی می‌شود.

● آموزش مهارت‌های مدیریت رفتار
کودکان بیش فعال ممکن است نیاز به آموزش مهارت‌های مدیریت رفتار مانند مدیریت خشم، تمرکز و توجه، حل مسئله و ارتباط موثر داشته باشند.

● تشویق به فعالیت‌های سازنده
ارائه فعالیت‌های سازنده و استفاده از علایق کودک می‌تواند او را به سمت فعالیت‌های مفید به عنوان مثال، ورزش، هنر، موسیقی و بازی‌های مهارتی هدایت کند.
مشاوره روانشناختی برای والدین و کودکان می‌تواند، درک بهتری از مشکلات و راه حل های ممکن برای مدیریت بیش فعالی پیدا کنند.

● نقش خانواده در کنترل و مدیریت بیش‌فعالی کودکان
در کل، نقش خانواده بسیار مهم است و با ارائه ساختار، آموزش مهارت‌های مدیریت رفتار، استفاده از تقویت‌ها و تشویق‌ها، ارائه حمایت و عشق، و مشارکت در فعالیت‌های خانوادگی، می‌توانند به کنترل و مدیریت بیش‌فعالی کودکان کمک کنند.

● برخی از رفتارهای درست والدین با کودک بیش فعال :
ایجاد محدودیت‌های مناسب در محیط زندگی کودک می‌تواند کمک کند. به عنوان مثال، کاهش تعداد وسایل بازی، حفظ نظم در اتاق خواب و ارائه محیط آرام و ساکت برای مطالعه و تمرکز.
تعیین زمان‌های مشخص برای فعالیت‌ها، خواب و استراحت، تکثیر وقت‌های آزاد و حفظ ساعت خواب منظم کمک می‌کند کودکان به ساختار و روال منظم عادت کنند.
استفاده از تقویت‌های مثبت مانند تشویق، تمجید و پاداش برای رفتارهای مطلوب و کنترل بیش‌فعالی کودکان می‌تواند به آن‌ها کمک کند تا رفتارهای مطلوب را تقلید کنند و بیش‌فعالی خود را کاهش دهند.
درمان‌های دارویی: در مواردی ممکن است روانپزشک معالج تشخیص دهد که تجویز دارو ضروری است .
داروهایی که بطور شایع در درمان بیش فعالی و نقص توجه و تمرکز در کودکان بکار می رود شامل داروهای محرک شیتم عصبی مثل دسته آمفتامین ها و داروهای غیر محرک مثل اتوموکستین و کلونیدین هستند
تجویز دارو حتما باید توسط روانپزشک معالج صورت گیرد و نظارت بر درمان نیز توسط وی انجام شود

● درمان‌های دیگر:
ازجمله درمان‌های جدید و موثر که امروزه بسیار کاربرد دارد می‌توان به نوروفیدبک اشاره کرد که در مراکز دانشگاهی و تخصصی انجام می‌شود و تاثیر آن خلاف روش درمان دارویی ماندگار و دائمی است
روان درمانی از دیگر روش‌های پرکاربردی است که توسط روان درمانگران متخصص و مجرب در این زمینه انجام می‌شود و بسیار موثر و مفید است

رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران در بازدید از پایگاه اورژانس ۱۱۵ اسماعیلی ساری عنوان کرد:

تأکید بر نوسازی آمبولانس ها، ارتقای تجهیزات و بهبود شرایط رفاهی کارکنان اورژانس

رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران در بازدید از پایگاه اورژانس ۱۱۵ اسماعیلی ساری، ضمن بررسی وضعیت ناوگان، تجهیزات، نیروی انسانی و زیرساخت های ارتباطی، بر نوسازی آمبولانس ها، ارتقای تجهیزات، بهبود شاخص های عملکردی و توجه ویژه به شرایط اسکان و رفاه کارکنان اورژانس به عنوان یکی از اولویت های برنامه های دانشگاه تأکید کرد. به گزارش حکیم باشی، دکتر محمد صادق رضایی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران، با حضور در پایگاه اورژانس ۱۱۵ اسماعیلی ساری، از بخش‌های مختلف این مرکز بازدید و وضعیت تجهیزات، نیروی انسانی، زیرساخت های ارتباطی و روند ارائه خدمات اورژانس پیش بیمارستانی را به صورت میدانی بررسی کرد.
رئیس دانشگاه در این بازدید، نوسازی ناوگان آمبولانس ها، به روزرسانی تجهیزات امدادی و توسعه زیرساخت های مورد نیاز را از اولویت های حوزه اورژانس پیش بیمارستانی برشمرد و بر برنامه ریزی برای ارتقای مستمر کیفیت خدمات تأکید کرد.
دکتر رضایی با قدردانی از تلاش های شبانه روزی کارکنان اورژانس، اظهار داشت: «کاهش زمان پاسخ، افزایش پوشش جغرافیایی مأموریت ها و ارتقای کیفیت خدمات پیش بیمارستانی، از مهم ترین شاخص های عملکردی اورژانس است و باید به صورت مستمر مورد پایش و بهبود قرار گیرد.»
وی همچنین با تأکید بر ضرورت توجه به سرمایه انسانی، افزود: «کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی در تمام ساعات شبانه روز و در سخت ترین شرایط در کنار مردم حضور دارند؛ از این رو بهبود شرایط اسکان، استراحت و امکانات رفاهی آنان، در راستای حفظ کرامت، منزلت و شأن این نیروهای خدوم، باید در اولویت برنامه های دانشگاه قرار گیرد.»
در ادامه این بازدید، دکتر فرزاد گوهردهی، رئیس مرکز اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث دانشگاه، گزارشی از وضعیت پایگاه، اقدامات انجام شده در حوزه نوسازی تجهیزات، آموزش نیروها، توسعه زیرساخت های ارتباطی و مهم ترین نیازها و چالش‌های موجود ارائه کرد.
در پایان، مسائل و نیازهای عملیاتی پایگاه به صورت میدانی بررسی و دستورات لازم برای پیگیری، رفع موانع و تسریع در اجرای برنامه های ارتقای خدمات اورژانس پیش بیمارستانی صادر شد.

حکیم باشی
هفته‌نامه سراسری حوزه پزشکی و پیراپزشکی - آموزش و توسعه سلامت
شنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۵ - ۲۶ محرم ۱۴۴۸ - 11 July 2026 - سال پنجم - شماره ۲۳۶ - ۸ صفحه

ضدآفتاب‌های خوراکی؛ حقیقت یا تبلیغ؟

با آغاز فصل گرما، بازار محصولات محافظت‌کننده از پوست نیز رونق می‌گیرد. در کنار کرم‌ها و لوسیون‌های ضدآفتاب، طی سال‌های اخیر محصولاتی با عنوان «ضدآفتاب خوراکی» نیز توجه بسیاری را به خود جلب کرده‌اند. مکمل‌هایی که ادعا می‌شود می‌توانند از پوست در برابر آسیب‌های ناشی از نور خورشید محافظت کنند. اما آیا واقعا می‌توان با مصرف یک قرص یا کپسول، ضدآفتاب را کنار گذاشت؟

به گزارش حکیم باشی، دکتر «اله ناز پرهیزگار»، متخصص فارماسیوتیکس و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز گفت: نور خورشید علاوه بر فوایدی مانند کمک به تولید ویتامین D، حاوی پرتوهای فرابنفش (UV) است که می‌توانند موجب آفتاب‌سوختگی، پیری زودرس پوست، ایجاد لک‌های پوستی و افزایش خطر ابتلا به سرطان پوست شوند. به همین دلیل استفاده از ضدآفتاب‌های موضعی همچنان یکی از مهم‌ترین راهکارهای توصیه‌شده برای محافظت از پوست به شمار می‌رود.

به گفته وی، اصطلاح «ضدآفتاب خوراکی» در واقع تا حدی گمراه‌کننده است. بسیاری از این محصولات ضدآفتاب به معنای واقعی کلمه نیستند، بلکه مکمل‌هایی حاوی ترکیبات آنتی‌اکسیدانی هستند که ممکن است به کاهش بخشی از آسیب‌های ناشی از استرس اکسیداتیو ایجادشده توسط نور خورشید کمک کنند.

این عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز ادامه داد: موادی مانند پلی‌پودیوم لوکوتوموس (عصاره نوعی سرخس)، لیکوپن، لوتئین، آستاگزانتین، ویتامین C، ویتامین E و برخی پلی‌فنول‌های گیاهی از جمله ترکیباتی هستند که در این مکمل های خوراکی به کار می‌روند.

دکتر پرهیزگار تصریح کرد: مطالعات علمی نشان داده‌اند برخی از این ترکیبات می‌توانند مقاومت پوست را تا حدی در برابر آسیب‌های ناشی از اشعه فرابنفش افزایش دهند و شدت برخی واکنش‌های التهابی پوست را کاهش دهند. با این حال، میزان این اثرات محدود است و به هیچ عنوان قابل مقایسه با محافظتی که یک ضدآفتاب موضعی استاندارد ایجاد می‌کند، نیست.

وی افزود: هیچ مکمل خوراکی تاکنون نتوانسته جایگزین ضدآفتاب‌های موضعی شود. این محصولات نمی‌توانند مانند یک ضدآفتاب با SPF مشخص، لایه‌ای محافظ روی پوست ایجاد کنند و مانع مستقیم نفوذ اشعه فرابنفش شوند.

به گفته این متخصص، متأسفانه برخی تبلیغات فضای مجازی این تصور نادرست را ایجاد کرده‌اند که با مصرف یک قرص می‌توان بدون نگرانی ساعت‌ها در معرض آفتاب قرار گرفت. چنین ادعاهایی پشتوانه علمی کافی ندارند و می‌توانند سلامت افراد را به خطر بیندازند.

دکتر پرهیزگار ادامه داد: البته این موضوع به معنای بی‌فایده بودن همه مکمل‌های مرتبط با سلامت پوست نیست. در برخی شرایط، به‌ویژه در افرادی که دچار حساسیت‌های نوری خاص هستند یا افرادی که مدت زیادی در معرض نور خورشید قرار می‌گیرند، ممکن است پزشک مصرف برخی مکمل‌های آنتی‌اکسیدانی را به عنوان یک اقدام کمکی توصیه کند. اما این محصولات تنها بخشی از یک برنامه محافظتی محسوب می‌شوند، نه جایگزین آن.

وی با اشاره به اینکه برای محافظت مؤثر از پوست در فصل گرما توصیه می‌شود از ضدآفتاب با spf مناسب استفاده شود، بیان کرد: هر دو تا سه ساعت یکبار، ضدآفتاب تمدید گردد، از قرار گرفتن طولانی‌مدت در معرض نور مستقیم خورشید به‌ویژه در ساعات اوج تابش پرهیز و از کلاه، عینک آفتابی و پوشش مناسب استفاده شود.

این عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در پایان خاطرنشان کرد: در نهایت، ضدآفتاب‌های خوراکی را باید بیشتر «مکمل‌های کمک‌کننده به سلامت پوست» دانست تا «ضدآفتاب» واقعی. اگرچه برخی از این فرآورده‌ها می‌توانند در کاهش بخشی از آسیب‌های ناشی از نور خورشید نقش داشته باشند، اما هنوز هیچ قرصی نتوانسته جایگزین استفاده منظم و صحیح از ضدآفتاب‌های موضعی شود.

یادداشت

دکتر حمید مُشکی
متخصص طب اورژانس
t.me/dr_moshky

عضله سوزی، چالش پنهان لاغری

داروهای نسل جدید چاقی، مونجارو یا اسپارتینا (با ماده مؤثره تیرزپاتاید) به یکی از پرطرفدارترین گزینه‌های درمان چاقی در دنیا تبدیل شده است. این داروها اشتها را کنترل کرده و روند تخلیه معده را کند می‌کند و نتیجه‌اش کاهش وزنی است که در کارآزمایی‌های بالینی معتبر جهانی تا بیش از بیست درصد وزن اولیه بدن گزارش شده است.

اما از این وزن کاسته‌شده چه مقدار چربی است و چه مقدار عضله؟

پژوهش‌ها نشان می‌دهند که در تمامی روش های کاهش وزن چه جراحی معده چه رژیم درمانی سخت گیرانه و چه مصرف این داروها، از هر صد واحد کاهش وزن، حدود هفتاد تا هفتاد و پنج واحد آن توده چربی بوده و بیست‌وپنج تا سی واحد باقی مانده را توده بدون چربی، عمدتاً بافت عضلانی تشکیل می دهد. پس میزان کاهش چربی تقریباً سه برابر میزان کاهش عضله است.

نکته مهم این که اسپارتینا عضله را «هدف» قرار نمی‌دهد بلکه افت عضله پیامد طبیعی هر کاهش وزن قابل توجه بوده به‌ویژه وقتی دریافت پروتیین به شدت پایین باشد.

یک پزشک مجرب می تواند این افت عضلانی را کنترل کرده و به حداقل برساند.

یکی از راهکارها مصرف روزانه بین ۲/۱ تا ۱/۶ گرم پروتئین به ازای هر کیلوگرم از وزن به‌ویژه از منابعی مانند تخم‌مرغ، ماست یونانی، گوشت کم چرب و حبوبات بوده و باید این میزان در چند وعده تقسیم شود.

راهکار دیگر تمرین با وزنه، حتی در سطح سبک برای حفظ توده عضلانی است. حداقل دو تا سه جلسه تمرین قدرتی در هفته را برای جلوگیری از شل شدن پوست و تحلیل عضله ضروری می‌دانند.

کاهش وزن بسیار سریع، نسبت عضله از دست رفته به چربی را بدتر می‌کند. به همین دلیل، افزایش تدریجی دوز دارو طبق برنامه ی پزشک به‌جای شتاب‌زدگی در بالا بردن دوز توصیه می‌شود.

تهوع و بی‌اشتهایی در هفته‌های ابتدایی مصرف شایع است، اما اگر این عوارض باعث افت شدید دریافت غذایی شوند، خطر از دست رفتن عضله را نیز افزایش می‌دهند. خوردن آرام، وعده‌های سبک و پرهیز از دراز کشیدن بلافاصله بعد از غذا از راهکارهای کاهش این عوارض است.

مصرف این داروها همچنان باید تحت نظارت مستقیم پزشک و با تنظیم دوز اختصاصی برای هر فرد در کنار رژیم اختصاصی و رفتاردرمانی چاقی باشد.

رئیس کمیته بهداشت و درمان آیین وداع و تشییع پیکر رهبر شهید اعلام کرد

گزارش عملیاتی «تیم ملی سلامت» در آیین وداع با رهبر شهید

■ ارائه خدمت به ۱۸ هزار عزادار

رئیس کمیته بهداشت و درمان آیین وداع و تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب، با تشریح جزئیات فعالیت‌های این کمیته، از ارائه خدمات تخصصی به ۱۸ هزار زائر طی دو روز برگزاری مراسم خبر داد و گفت: ثبت تنها ۴۳ مورد ارجاع بیمارستانی در کنار انجام ۳۶ عمل سرپایی موفق در محل، گویای مدیریت کارآمد و توان بالای تیم‌های پزشکی در ارائه خدمات تخصصی و کنترل وضعیت است.

به گزارش حکیم باشی، دکتر نادر توکلی اظهار کرد: پس از دو هفته برنامه‌ریزی فشرده در کمیته بهداشت و درمان، ۶ بیمارستان سیار تخصصی به همراه ۲ بیمارستان صحرایی در مصلی امام خمینی (ره) تهران مستقر شد؛ این مراکز در سه روز گذشته به‌صورت کامل فعال بودند. وی افزود: روز اول به وداع مسئولین کشوری، لشکری و مقامات خارجی اختصاص داشت و روزهای شنبه و یکشنبه نیز میزبان خیل عظیم مردم بودیم که به دلیل استقبال گسترده، خدمات‌رسانی در روز سوم تا ۱۲ شب تمدید شد.

● تبدیل فضای مصلی به یک مجموعه بیمارستانی تخصصی

رئیس کمیته بهداشت و درمان بابیان اینکه این مجموعه عملاً مانند یک بیمارستان کاملاً تخصصی با تجهیزات کامل و تیم‌های مجرب عمل کرد، ادامه داد: در این دو روز، حدود ۱۸ هزار مراجعه به مراکز مستقر داشتیم که تقریباً یک‌چهارم آن مربوط به موارد گرمازدگی، سرم‌تراپی، ضعف و بی‌حالی بود. توکلی همچنین گفت: ۴۳ مورد ارجاع ایمن به بیمارستان‌های سطح شهر داشتیم که عدد بسیار موفقی محسوب می‌شود. علاوه بر این، ۳۶ عمل جراحی سرپایی برای درمان مصدومیت‌ها و جراحات رخ‌داده در این دو روز انجام شد. وی به دو مورد حیاتی احیای قلبی ریوی اشاره کرد و افزود: یک مورد دچار ایست قلبی تنفسی شد که پس از احیای اولیه پیشرفته، با امداد هوایی به مرکز قلب تهران منتقل و تحت آنژیوگرافی و آنژیوپلاستی قرار گرفت و اکنون با شرایط پایدار و هوشیار در بخش بستری است. مورد دوم نیز فردی با دیسترس حاد تنفسی بود که توسط همکاران اورژانس تهران به مرکز درمانی منتقل و تحت خدمات حیات‌بخش قرار گرفت و به بهبودی نسبی دست‌یافت.

● نظارت‌های بهداشتی پیشگیرانه و نظارت بر سلامت آب و مواد غذایی

توکلی تأکید کرد: فعالیت‌های کمیته بهداشت و درمان تنها به درمان محدود نبود و تیم‌های بازرسی بهداشت در خارج از محدوده مصلی، در موکب‌ها، زائرسراها و زائر شهرها حضور فعال داشتند. به‌طوری‌که در اماکن پخت غذا و توزیع آب، به شکل پیشگیرانه ورود کردیم و تذکرات لازم داده شد. حتی چند مورد مشکلات احتمالی در حوزه مواد غذایی شناسایی شد که به دلیل ورود به‌موقع تیم‌های بازرسی، در همان لحظه کنترل و مدیریت شد. وی با تقدیر از هم‌افزایی دستگاه‌های مختلف، عنوان کرد: ما اصطلاح «تیم ملی سلامت» را برای این همکاری زیبنده می‌دانیم؛ چراکه وزارت بهداشت، سازمان اورژانس کشور، اورژانس تهران، جمعیت هلال‌احمر، ستاد اجرایی فرمان امام، ستاد کل نیروهای مسلح، ارتش، سپاه پاسداران و سازمان تأمین اجتماعی در یک کار تیمی مشترک، خالصانه دین خود را ادا کردند. رئیس کمیته بهداشت و درمان با اشاره به بازدیدها و هماهنگی‌های صورت گرفته با قائم‌مقام وزیر، ستاد برگزاری و پلیس راهور برای مدیریت محدودیت‌های ترافیکی گفت: خوشبختانه در انتقال مصدومین با هیچ مشکلی مواجه نبودیم. وی بابیان اینکه تا این لحظه هیچ مورد فوتی گزارش نشده، افزود: امیدواریم برای مراسم تشییع در تهران نیز، با حضور تکنسین‌های فوریت‌های پزشکی و نیروهای هلال‌احمر در بین جمعیت و اقدامات پیشگیرانه، بتوانیم به مصدومین یا مددجویان احتمالی را به‌موقع خدمات درمانی ارائه دهیم. دکتر توکلی در پایان ضمن آرزوی سلامت و عافیت برای همه دست‌اندرکاران نظام سلامت، اظهار کرد: امیدواریم همچون سایر بحران‌ها، سربلند از این مراسم که جایگاه ویژه‌ای در اعتلای نظام دارد، خارج شویم.

ب‌کمپلکس یا مصرف جداگانه ویتامین‌های گروه B؛ کدامیک مفیدتر است؟

عضو هیات علمی گروه داروسازی بالینی دانشگاه علوم پزشکی شیراز با بیان اینکه ویتامین‌های گروه B از پرمصرف‌ترین مکمل‌ها هستند، مهم ترین نکاتی که لازم است در مورد مصرف این گروه از ویتامین ها رعایت شود را مطرح کرد. به گزارش حکیم باشی، دکتر «امید مرادی» در این زمینه اظهار کرد: بسیاری از افراد برای رفع خستگی، افزایش انرژی، تقویت سیستم عصبی یا حفظ سلامت پوست و مو به سراغ این گروه از مکمل‌ها می‌روند؛ با این حال، یکی از پرسش‌های رایج این است که آیا مصرف ب‌کمپلکس بهترین انتخاب است یا بهتر است هر یک از ویتامین‌های گروه B به صورت جداگانه مصرف شوند؟

او ادامه داد: ویتامین‌های گروه B شامل چندین ویتامین مختلف از جمله B۱، B۲، B۳، B۵، B۶، B۷ (بیوتین)، B۹ (فولیک اسید) و B۱۲ است که هر یک از این ویتامین‌ها نقش ویژه‌ای در بدن دارد و در فرآیندهایی مانند تولید انرژی، ساخت سلول‌های خونی، عملکرد سیستم عصبی و متابولیسم مواد غذایی نقش دارد.

به گفته این متخصص داروسازی بالینی، مکمل‌های ب‌کمپلکس ترکیبی از چندین ویتامین گروه B را در یک فرآورده ارائه می‌دهند؛ این محصولات برای افرادی که احتمال کمبود چند ویتامین از این گروه را دارند یا به دنبال یک مکمل عمومی هستند، می‌تواند گزینه مناسبی باشد، اما این موضوع به معنای آن نیست که همه افراد باید ب‌کمپلکس مصرف کنند.

دکتر مرادی با بیان اینکه در برخی از موارد، مشکل فرد به کمبود یک ویتامین خاص مربوط می‌شود، توضیح داد: برای مثال، کمبود ویتامین B۱۲ در سالمندان، افراد گیاهخوار، بیماران مبتلا به برخی بیماری‌های گوارشی و افرادی که برای مدت طولانی داروهایی مانند متفورمین مصرف می‌کنند، بیشتر دیده می‌شود که در چنین شرایطی ممکن است مصرف مکمل اختصاصی B۱۲ منطقی‌تر از مصرف ب‌کمپلکس باشد.

این عضو هیات علمی گروه داروسازی بالینی افزود: افراد با کمبود مشخص ویتامین، نیازمند به دوز بالاتری از ویتامین موردنظر هستند و مصرف فرآورده ویتامین چندگانه اغلب مناسب نیست؛ همچنین زنان در سنین باروری یا دوران بارداری ممکن است بیش از سایر افراد به اسید فولیک نیاز داشته باشند. در این موارد نیز استفاده از مکمل اختصاصی فولیک اسید اغلب بر مصرف یک فرآورده عمومی ب‌کمپلکس ارجحیت دارد. او اضافه کرد: یکی از باورهای رایج این است که هر فردی که احساس خستگی می‌کند به ب‌کمپلکس نیاز دارد، در حالی که خستگی می‌تواند علت های متعددی از جمله کم‌خوابی، استرس، کم‌خونی، مشکلات غده تیروئید، بیماری‌های مزمن یا کمبود سایر مواد مغذی داشته باشد؛ بنابراین مصرف خودسرانه مکمل‌ها همیشه راه‌حل مناسبی نیست.

دکتر مرادی موضوع قابل توجه دیگر در این زمینه را مصرف بیش از نیاز برخی ویتامین‌های گروه B عنوان کرد و گفت: اگرچه این ویتامین‌ها محلول در آب هستند و مقادیر اضافی بسیاری از آن‌ها از طریق ادرار دفع می‌شود، اما مصرف طولانی‌مدت و دوزهای بالای برخی ویتامین‌ها، به‌ویژه ویتامین B۶، می‌تواند با عوارضی همراه باشد.

او زرد شدن رنگ ادرار در برخی افراد پس از مصرف ب‌کمپلکس را از جمله عوارض مصرف این فرآورده دانست که می تواند موجب نگرانی از آسیب به کلیه‌ها یا کبد شود و افزود: در اغلب موارد این تغییر رنگ ناشی از دفع ویتامین B۲ اضافی است و یک پدیده طبیعی محسوب می‌شود؛ موضوع دیگری که گاهی باعث سردرگمی می‌شود، تمایل به مصرف آمپول‌های حاوی ویتامین‌های گروه B به جای قرص یا کپسول است، در حالی که در بسیاری از افراد، مصرف فرآورده‌های خوراکی می‌تواند نیاز بدن را به خوبی تأمین کند و تزریق تنها در شرایط خاص و با نظر پزشک ضرورت پیدا می‌کند.

به گفته دکتر مرادی، از نگاه داروسازی، انتخاب میان ب‌کمپلکس و یک ویتامین اختصاصی باید بر اساس نیاز واقعی فرد و نه تنها بر اساس تبلیغات یا توصیه اطرافیان انجام شود؛ چرا که مصرف هدفمند مکمل‌ها علاوه بر اثربخشی بیشتر، از دریافت غیرضروری برخی ترکیبات نیز جلوگیری می‌کند.

او ویتامین‌های گروه B را مفید و پرکاربرد برشمرد و اضافه کرد: بهترین انتخاب همواره برای همه افراد مناسب نیست، گاهی بدن تنها به یک ویتامین خاص نیاز دارد و تشخیص این موضوع با بررسی شرایط فرد، رژیم غذایی، داروهای مصرفی و در برخی موارد انجام آزمایش‌های لازم امکان‌پذیر است؛ در این زمینه مشورت با داروساز می‌تواند به انتخاب آگاهانه‌تر و مصرف منطقی‌تر این مکمل‌ها کمک کند.

همزمان با ورود نمایندگان دانشگاهیان سراسر کشور به مشهد

بازدید میدانی معاون فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت از روند میزبانی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

در آستانه برگزاری آیین تشییع و تدفین رهبر شهید انقلاب اسلامی، معاون فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت با حضور در پردیس دانشگاه علوم پزشکی مشهد، از فرآیند میزبانی، اسکان و ارائه خدمات به بیش از چهار هزار نفر از دانشگاهیان کشور بازدید کرد و از نزدیک در جریان اقدامات و تمهیدات این دانشگاه قرار گرفت. به گزارش حکیم باشی، دکتر مسعود حبیبی، معاون فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، همزمان با ورود به مشهد، با همراهی دکتر سعید بابایی، مدیرکل فرهنگی وزارت بهداشت، مهندس ابوالفضل امینی‌هرندی، مدیرمسئول پایگاه خبری و اطلاع‌رسانی مفدا و مشاور معاون فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت و همچنین دکتر جواد باقری، رئیس مرکز قرآن و عترت وزارت بهداشت، با حضور در پردیس معاونت فرهنگی و دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، از نزدیک روند پذیرش، اسکان و خدمات‌رسانی به دانشگاهیان سراسر کشور را مورد بازدید و ارزیابی قرار داد.

در این بازدید، دکتر محمد اسماعیل‌زاده، معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، به همراه مهدی کاظمی، مدیر فرهنگی دانشگاه، ضمن همراهی مسئولان وزارت بهداشت، گزارشی از اقدامات، برنامه‌ریزی‌ها و تمهیدات پیش‌بینی‌شده برای میزبانی از بیش از چهار هزار نفر از دانشگاهیان کشور که به منظور حضور در آیین تشییع و تدفین رهبر شهید انقلاب اسلامی به مشهد سفر کرده‌اند، ارائه کردند. معاون فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت در جریان این بازدید، از بخش‌های مختلف محل اسکان، ایستگاه‌های پذیرایی، نمایشگاه فرهنگی و قرآنی، فضاسازی محیطی و دیگر خدمات پیش‌بینی‌شده برای زائران بازدید کرد و از نزدیک در جریان روند اجرای برنامه‌ها و کیفیت خدمات ارائه‌شده قرار گرفت. دکتر حبیبی همچنین با حضور در غرفه‌های برپا شده توسط کانون قرآن و عترت دانشجویان، از نمایشگاه فرهنگی و غرفه ویژه وصیت‌نامه شهدا بازدید و از تلاش‌های دانشجویان و عوامل اجرایی قدردانی کرد.

در ادامه این بازدید، معاون فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت با حضور در ورودی محل اسکان خواهران در سالن تربیت بدنی، ضمن گفت‌وگو با عوامل اجرایی و پذیرش، روند ارائه خدمات، فرآیند پذیرش و اسکان و آمادگی مجموعه برای میزبانی از مهمانان را از نزدیک بررسی کرد.

بازدید از سالن غذاخوری پردیس نیز بخش دیگری از این برنامه بود؛ جایی که دکتر حبیبی و هیئت همراه، روند آماده‌سازی، طبخ و توزیع غذا، ظرفیت‌های تدارکاتی و تمهیدات اندیشیده‌شده برای ارائه منظم وعده‌های غذایی به دانشگاهیان را مورد ارزیابی قرار دادند. همچنین با حضور در فروشگاه خودگردان مرکز فرهنگی و رفاهی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، از امکانات، خدمات و اقلام پیش‌بینی‌شده برای رفاه مهمانان بازدید کردند.

پردیس دانشگاه علوم پزشکی مشهد در آستانه برگزاری آیین تشییع و تدفین رهبر شهید انقلاب اسلامی، حال و هوایی متفاوت را تجربه می‌کند؛ جایی که از ساعات اولیه ورود کاروان‌های دانشگاهی، فعالیت عوامل اجرایی و خدماتی بدون وقفه ادامه دارد و دانشجویان، استادان و کارکنان دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور، در فضایی آکنده از همدلی و اندوه، خود را برای حضور در این مراسم آماده می‌کنند؛ میزبانی گسترده‌ای که با برنامه‌ریزی، هماهنگی و تلاش شبانه‌روزی مجموعه دانشگاه علوم پزشکی مشهد در حال انجام است.

یک فوق‌تخصص روماتولوژی عنوان کرد:

روماتیسم فقط درد مفاصل نیست؛ از درگیری قلب و ریه تا سکته در سنین پایین

فوق‌تخصص روماتولوژی و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، به تشریح جامع ماهیت بیماری‌های روماتولوژی، تفاوت‌های بنیادی آن با آرتروز، علائم زنگ خطر و روش‌های نوین درمانی پرداخت.

دکتر الهام رجائی، با تشریح ماهیت بیماری‌های روماتیسمی، این اختلالات را از نوع ایمونولوژیک (خودایمنی) دانست و هدف اصلی رشته روماتولوژی را «تشخیص زودهنگام و درمان مؤثر» عنوان کرد و گفت: این بیماری‌ها به دو دسته عمده روماتیسم‌های التهابی و روماتیسم‌های مکانیکی تقسیم می‌شوند؛ برخلاف روماتیسم‌های مکانیکی که تنها مفصل و استخوان را درگیر می‌کنند، روماتیسم‌های التهابی می‌توانند هر نقطه از بدن به جز مفصل و بافت‌های اطراف آن را مورد حمله قرار دهند.

وی همچنین هشدار داد: نباید هرگونه درد مفصلی را به اشتباه روماتیسم دانست، چرا که بسیاری از این موارد عوارض مکانیکال در مفصل و بافت‌های آن هستند. ضمن اینکه مدیریت بیماری پوکی استخوان نیز در حوزه تخصصی روماتولوژی قرار دارد.

این فوق‌تخصص روماتولوژی درباره تفاوت روماتیسم و آرتروز گفت: در آرتروز یا همان اختلال مکانیکال، فاصله و فضای مفصلی در بعضی بخش‌ها، به‌خصوص زانو، لگن، شانه و حتی مهره‌های کمر کاهش می‌یابد. این کاهش فاصله، مانع از ایجاد اصطکاک بین دو استخوان می‌شود؛ به طوری که با مرور زمان و افزایش سن، استخوان ساییده شده و ایجاد درد می‌کند.

دکتر رجائی در ادامه تبیین ماهیت بیماری‌های روماتیسمی، اظهار داشت: بیماری‌های التهابی یا روماتیسمی، طیف گسترده‌ای از اختلالات را شامل می‌شوند که نام‌گذاری هر یک بر اساس نوع ارگان درگیر و نتایج آزمایشات تخصصی صورت می‌گیرد. نکته حائز اهمیت این است که هر یک از این بیماری‌ها ماهیتی متفاوت دارند و در نتیجه، پروتکل‌های درمانی آن‌ها نیز کاملاً با یکدیگر متمایز است.

وی با اشاره به این نکته که روماتیسم لزوماً با دردهای مفصلی آغاز نمی‌شود، تصریح کرد: بسیاری از بیماران ممکن است در ابتدا با درگیری ارگان‌های دیگر نظیر پوست، کلیه، قلب، ریه و حتی تغییرات در ناخن‌ها به پزشک مراجعه کنند.

این فوق‌تخصص روماتولوژی با اشاره به اینکه آرتروز (بیماری‌های مکانیکال مفصل) معمولاً در سنین بالاتر اتفاق می‌افتند، بیان کرد: نوع اولیه این عارضه ناشی از گذشت زمان، افزایش سن و نوع فعالیت فرد است؛ اما گاهی مفصل در اثر یک بیماری عفونی یا روماتیسمی ملتهب می‌شود و اگر زود درمان نشود، می‌تواند آرتروز ثانویه ایجاد بکند.

دکتر رجائی ادامه داد: بیماری‌های روماتیسمی التهابی علائم مختلفی از جمله درد، تورم، قرمزی و گرمی مفصل، ریزش موی شدید، تظاهرات پوستی مانند ضایعات قرمز رنگ پوسته‌دهنده، گرفتاری ناخن و قرمزی اطراف چشم دارند.

وی افزود: گاهی بیماری که نمی‌تواند از پله بالا برود و دچار تنگی نفس می‌شود، ممکن است دچار گرفتاری ناشی از روماتیسم باشد که از طرف همکاران به ما ارجاع داده می‌شود. سکته‌های قلبی و مغزی در سنین پایین نیز گاهی ناشی از وجود یک فاکتور روماتیسمی مثبت یا آنتی‌بادی در بدن است که سندروم آنتی‌فسفولیپید نام دارد. همچنین بیماری که توانایی شانه زدن موی خود را ندارد، دچار مایوپاتی یا همان روماتیسم عضله شده است.

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز با ارائه یک فرمول کلیدی برای تفکیک این دردها بیان کرد: بیماری‌های روماتیسمی التهابی توأم با خشکی هستند؛ به عبارتی، درد مفصلی که با استراحت بدتر می‌شود و با فعالیت بهبود پیدا می‌کند، درد مفصل التهابی است؛ در حالی که درد مفصلی مکانیکال یا همان آرتروز، با فعالیت بدتر می‌شود.

وی سن شایع بروز روماتیسم را بین ۲۰ تا ۵۰ سالگی دانست و تصریح کرد: البته در همه سنین، از کودکان تا بزرگسالان بالای ۵۰ سال، انواع روماتیسم دیده می‌شود. بیماران باید در صورت مشاهده تورم توأم با قرمزی و تشدید درد، زودتر مراجعه کنند تا درمان آغاز شود. امروزه بسیاری از بیماری‌های روماتیسمی می‌توانند خاموش شوند و اگر بیمار همکاری لازم با پزشک داشته باشد، این بیماری به طور قطع به صورت خاموش می‌ماند و آسیبی در شرایط حاد به بیمار نمی‌زند.

دکتر رجائی در پاسخ به شبهات موجود پیرامون راه‌های تشخیص این بیماری تاکید کرد: تشخیص بیماری‌های روماتیسمی صرفاً با یک آزمایش خون انجام نمی‌شود و آزمایش واحدی برای آن وجود ندارد که با درخواست آن بتوان تشخیص را قطعی کرد؛ آزمایش‌ها در واقع نوع آنتی‌بادی را در آن روماتیسم خاص اندازه‌گیری می کنند.

این فوق‌تخصص روماتولوژی با بیان اینکه پزشک بر اساس معاینه بالینی متوجه نوع درگیری ارگان‌های داخلی می‌شود، گفت: برخی از روماتیسم‌ها هیچ ردپایی از خود در آزمایشگاه به جا نمی‌گذارند؛ به عنوان نمونه، بیماری صدف یک بیماری پوستی است که می‌تواند علاوه بر پوست، ناخن، مفصل و دستگاه گوارش را هم گرفتار کند، اما این بیماران ممکن است در آزمایشگاه هیچ فاکتور مثبتی نداشته باشند. بنابراین در بیماری روماتیسمی، معاینه و دیدن بیمار از نزدیک، در کنار علائم آزمایشگاهی به تشخیص بهینه کمک می‌کند.

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز پایه و اساس بیماری‌های روماتولوژی التهابی را آنتی‌بادی‌ها دانست و اظهار کرد: در بیماران روماتیسمی با یک سیستم ایمنی لجام‌گسیخته مواجه هستیم که علیه بافت‌های خود فرد فعال می‌شود. داروهای تجویزی وظیفه دارند این سیستم ایمنی را تنظیم یا اصطلاحاً سرکوب کنند تا آنتی‌بادی‌ها تولید نشوند و بیماری خاموش گردد.

وی با هشدار جدی به این بیماران گفت: وقتی دارویی تجویز می‌شود و بیماری به مرحله خاموشی می‌رود، دوز داروها باید با هدایت و تنظیم پزشک به صورت آهسته کاهش یابد. اگر بیمار بدون هماهنگی در برنامه دارویی دخالت کند، این اقدام باعث تولید مجدد آنتی‌بادی‌ها و شعله‌ور شدن بیماری خواهد شد.

دکتر رجائی با متمایز دانستن عوامل محیطی از جمله سرما بر روند بیماری گفت: بسیاری از بیماری‌های روماتیسمی می‌توانند پوست فرد را درگیر کنند؛ سرما به تنهایی بیماری روماتولوژی ایجاد نمی‌کند؛ بلکه در مواردی که یک بیماری روماتیسمی زمینه‌ای وجود دارد، سرما می‌تواند با ایجاد سستی پوست، خود را به صورت زخم و تغییر رنگ نوک انگشتان نشان دهد.

وی با توصیه به انجام فعالیت‌های ورزشی یادآور شد: از آنجا که دردهای روماتیسمی با استراحت بدتر و با فعالیت بهتر می‌شوند، ورزش منظم حداقل نیم‌ساعت و سه بار در هفته به این بیماران کمک می‌کند تا سیستم قلب و عروق آن‌ها ایمن بماند و عوارض داروها کمتر شود.

این فوق‌تخصص روماتولوژی در خصوص تغذیه مناسب در بیماری‌های روماتیسمی گفت: تحقیقات علمی نشان داده مصرف موادی مانند زردچوبه، عصاره انار و ویتامین دی، در کنار مصرف داروهای اصلی، می‌تواند به کاهش میزان التهاب در بدن کمک کند.

دکتر رجائی در پایان با تاکید بر دغدغه بانوان در زمینه بارداری خاطرنشان کرد: بارداری می‌تواند محرک فعال شدن یا ایجاد تغییرات در بیماری روماتیسم باشد؛ بنابراین اگر بیمار برنامه بارداری دارد، باید حتماً از سه تا شش ماه قبل، وضعیت فعالیت بیماری او با آزمایشات خاص بررسی و داروهای وی تنظیم شوند تا حاملگی در دوره خاموشی روماتیسم صورت گیرد و یک بارداری موفق و ایمن پشت سر گذاشته شود.

در مسیر بدرقه رهبر شهید؛

آمادگی کامل دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه در خط مقدم سلامت

دکتر سجاد رحیمی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، با اعلام آمادگی کامل این دانشگاه برای میزبانی و پشتیبانی سلامت از عزاداران و شرکت‌کنندگان در مراسم باشکوه بدرقه رهبر شهید انقلاب، از اجرای طرح‌های عملیاتی و چندجانبه جهت تأمین سلامت مسافران در مسیرهای مواصلاتی خبر داد.

دکتر سجاد رحیمی در این خصوص اظهار داشت: با توجه به اهمیت و شأن این مراسم بزرگ، دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه تمامی ظرفیت‌های خود را در راستای ارائه خدمات درمانی و بهداشتی به خدمت گرفته است. هدف ما این است که عزاداران با خیالی آسوده و در سلامت کامل، در این آیین بزرگ شرکت کنند.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه با اشاره به اقدامات میدانی افزود: دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه با برپایی موکب‌های ترکیبی خدمت‌رسانی سلامت و فرهنگی، در کنار مسافران خواهد بود. همچنین، اعزام تیم‌های اورژانس ۱۱۵ به مشهد مقدس و استقرار تیم‌های اورژانس جاده‌ای در تمامی محورهای تحت پوشش دانشگاه، از ارکان اصلی برنامه دانشگاه است تا در صورت بروز هرگونه حادثه، کمترین زمان ممکن برای رسیدگی به مراجعین صرف شود.

دکتر رحیمی با تأکید بر نقش کلیدی همه ارکان دانشگاه، از یک اقدام ویژه خبر داد و گفت: به همت اداره پرستاری و با هماهنگی معاونت‌های درمان و توسعه مدیریت و منابع، از روز چهارشنبه یک مرکز مراقبت درمانی اورژانسی (AMP) در مشهد مقدس راه‌اندازی خواهد شد تا خدمات تخصصی در محل ارائه گردد.

وی همچنین تصریح کرد: به منظور آمادگی حداکثری، ظرفیت تخت‌های اورژانس و اتاق‌های عمل در تمامی مراکز درمانی و خدمات حوزه بهداشت و غذا و دارو دانشگاه به صورت اضطراری افزایش یافته است. علاوه بر این، تیم‌های بهداشتی نظارت دقیق و صددرصدی بر کیفیت خدمات رفاهی و تغذیه‌ای موکب‌ها در مسیرهای تربت حیدریه به مشهد خواهند داشت تا از بروز هرگونه مسمومیت یا مشکل بهداشتی پیشگیری کنند.

وی در پایان اضافه کرد: همه کارکنان، اعضای هیئت علمی و دانشجویان دانشگاه با حضوری باشکوه و حماسی در این آیین دوشادوش ملت سربلند ایران اسلامی رهبر شهیدشان را بدرقه خواهند کرد.

استقرار ۵۵۰ نیروی تخصصی بسیج جامعه پزشکی و ارائه الگوی هوشمند توزیع دارو برای خدمت‌رسانی به زائران

رئیس بسیج جامعه پزشکی خراسان رضوی از استقرار ۵۵۰ نیروی فوق‌تخصصی و تخصصی در مراکز درمانی موقت و بیمارستان‌های صحرایی همزمان با مراسم تشییع و تدفین پیکر مطهر رهبر شهید و خانواده ایشان خبر داد و گفت: بسیج جامعه پزشکی با بهره‌گیری از ظرفیت نیروهای داوطلب و ارائه الگوی هوشمند توزیع دارو، آمادگی کامل برای ارائه خدمات سلامت به زائران را دارد.

به گزارش حکیم باشی، دکتر محسن ذاکریان در نشست هماهنگی رؤسای بیمارستان‌ها و مدیران دانشگاه علوم پزشکی مشهد با محوریت برنامه‌ریزی برای مراسم تشییع و تدفین پیکر مطهر رهبر شهید و خانواده ایشان، با تأکید بر نقش بسیج در خدمت‌رسانی به مردم اظهار کرد: بسیج تنها یک ساختار سازمانی نیست، بلکه جریانی مردمی است که با روحیه خدمت صادقانه و حضور مؤثر در میدان را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار داده است.

وی با اشاره به هماهنگی گسترده با مسئولان حوزه سلامت افزود: راهبرد اصلی ما استفاده حداکثری از ظرفیت نیروهای داوطلب و پاسخگویی به نیازهای زائران بود که با هم‌افزایی میان مجموعه‌های مختلف، زمینه ارائه خدمات گسترده درمانی فراهم شد.

رئیس بسیج جامعه پزشکی خراسان رضوی با بیان اینکه ۵۵۰ نفر از نیروهای فوق‌تخصصی و تخصصی بسیج در مراکز درمانی موقت (IFP) و بیمارستان‌های صحرایی مستقر شده‌اند، تصریح کرد: حضور این نیروهای متخصص، آمادگی کامل بسیج جامعه پزشکی برای ارائه خدمات درمانی و حمایت از نظام سلامت در این رویداد بزرگ را نشان می‌دهد.

دکتر ذاکریان همچنین از ارائه طرحی نوآورانه برای مدیریت توزیع دارو خبر داد و گفت: توزیع دارو باید بر پایه اصول علمی و نظام‌مند انجام شود و روش‌های غیرهدفمند، علاوه بر هدررفت منابع، می‌تواند فرآیند خدمت‌رسانی را با چالش مواجه کند.

وی با اشاره به بهره‌گیری از تجربیات موفق دوران همه‌گیری کرونا افزود: بر اساس این طرح، باجه‌های ویژه در ۱۲ مرکز منتخب و در کنار داروخانه‌های موجود راه‌اندازی می‌شود تا خدمات دارویی با سرعت، دقت و نظارت بیشتری به زائران ارائه شود.

رئیس بسیج جامعه پزشکی خراسان رضوی خاطرنشان کرد: این مدل با استفاده از تکنسین‌های متخصص، زیرساخت‌های اینترنتی و نسخه‌پیچی الکترونیک، ظرفیت شبکه خدمت‌رسانی دارویی را افزایش می‌دهد و امکان ارائه خدمات به بیش از هزار نفر دیگر را فراهم می کند.

وی این الگو را نمونه‌ای از مدیریت هوشمند جهادی دانست و اظهار کرد: استفاده بهینه از ظرفیت داروخانه‌ها، نیروی انسانی و زیرساخت‌های موجود، علاوه بر افزایش بهره‌وری شبکه درمان، موجب شفافیت و ساماندهی هرچه بیشتر فرآیند توزیع دارو خواهد شد.

دکتر ذاکریان در پایان با تأکید بر تداوم همکاری بسیج جامعه پزشکی با دانشگاه علوم پزشکی مشهد گفت: این هم‌افزایی، زمینه ارائه خدمات سلامت در شأن زائران و شرکت‌کنندگان در مراسم را فراهم خواهد کرد.

مدیر روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی کردستان خبر داد

خدمت‌رسانی شبانه‌روزی مدافعان سلامت کردستان به زائران رهبر شهید

■ آماده‌باش ۷۵ پایگاه اورژانس

مدیر روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی کردستان از آماده‌باش صددرصدی تمامی واحدهای تابعه این دانشگاه و اعزام کاروان‌های درمانی و لجستیکی برای ارائه خدمات به زائران و شرکت‌کنندگان در مراسم تشییع و وداع با پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب خبر داد. دکتر فرشاد ارغوانی، مدیر روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی کردستان ضمن تسلیت شهادت جانسوز امام شهید، سید علی خامنه‌ای (رحمه الله علیه) به محضر امام سید مجتبی خامنه‌ای (مد ظله العالی)، ملت شریف ایران و جامعه دانشگاهی کشور، اظهار کرد: در پی دستور مستقیم سرکار خانم دکتر شعله شاه‌غیبی، ریاست دانشگاه علوم پزشکی کردستان، تمامی ظرفیت‌های لجستیکی، درمانی، بهداشتی و نیروی انسانی حوزه سلامت استان برای پشتیبانی از این رویداد ملی بسیج شده‌اند.

● استقرار تیم‌های فوریت‌های پزشکی و خدمات‌رسانی میدانی

دکتر ارغوانی با اشاره به پشتیبانی همه‌جانبه از زائران در پایتخت تصریح کرد: یک دستگاه اتوبوس‌آمبولانس مجهز به همراه تیم‌های تخصصی فوریت‌های پزشکی از ۱۱ تیرماه به تهران اعزام شد که تاکنون بیش از ۱۲۰ مورد خدمت درمانی و مراقبتی به زائران ارائه کرده است. وی افزود: این ناوگان در ادامه مأموریت خود برای پوشش امدادی تا پایان آیین خاکسپاری، عازم مشهد مقدس شده است. علاوه بر این، ۴ دستگاه آمبولانس دیگر به همراه ۱۲ کارشناس تخصصی فوریت‌های پزشکی و یک دستگاه آمبولانس کددار ویژه پوشش امدادی کاروان اعزامی استان کردستان، از دیگر اقدامات انجام شده در این حوزه است.

● آماده‌باش ۷۵ پایگاه اورژانس در محورهای مواصلاتی

مدیر روابط عمومی دانشگاه با تاکید بر پایداری خدمات در سطح استان گفت: همزمان با اعزام نیروها به خارج از استان، ۷۵ پایگاه اورژانس با بهره‌گیری از ۷۴۵ نیروی فوریت‌های پزشکی در حالت آماده‌باش کامل قرار دارند. وی تصریح کرد: محورهای اصلی مواصلاتی استان از جمله سنندج-همدان، سنندج-کرمانشاه و سقز-بوکان به‌طور ویژه تحت پوشش امدادی قرار گرفته و سامانه ۱۱۵ نیز به‌صورت شبانه‌روزی آماده پاسخگویی به هموطنان است.

● اعزام کاروان‌های دانشگاهی و پشتیبانی رفاهی

دکتر ارغوانی از اعزام کاروان‌های متشکل از مدیران، اساتید، کارکنان و دانشجویان دانشگاه به شهر مقدس قم در ۱۵ تیرماه خبر داد و افزود: تیم‌های مدیریتی و کارشناسی برای پشتیبانی از این کاروان‌ها مستقر شده و تسهیلات اسکان و رفاهی در مهمان‌سراهای دانشگاه در تهران و مشهد برای همکاران تأمین شده است.

● نظارت‌های بهداشت محیط و سلامت عمومی

وی در بخش دیگری از گزارش خود به اقدامات نظارتی پرداخت و گفت: بازرسان بهداشت محیط دانشگاه از ۱۰ تا ۱۴ تیرماه با انجام ۱۵۲ مورد بازدید نظارتی از اماکن بین‌راهی و ۷ موکب در شهرستان‌های قروه، بیجار و کامیاران، وضعیت بهداشتی را رصد کردند. طی این بازه، ۳۸ نمونه‌برداری آب، ۲۲۲ مورد سنجش مواد غذایی و ۳ نمونه‌برداری آزمایشگاهی صورت گرفت که منجر به صدور ۲۸ اخطار بهداشتی و معدوم‌سازی ۱۸ کیلوگرم مواد غذایی غیرقابل مصرف شد.

● هم‌افزایی ساختارمند ارکان دانشگاه

مدیر روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی کردستان در پایان، عملیات جاری را ثمره هم‌افزایی معاونت‌های مختلف خواند و گفت: معاونت‌های درمان، توسعه مدیریت و منابع، آموزشی، دانشجویی-فرهنگی و غذا و دارو با مدیریت استراتژیک، پایداری زنجیره خدمت و تاب‌آوری تأمین اقلام دارویی را تضمین کرده‌اند. وی تأکید کرد: این خدمات شبانه‌روزی تا بازگشت تمامی زائران عزیز با قوت ادامه خواهد داشت.

شنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۵ - ۲۶ محرم ۱۴۴۸ - 11 July 2026 - سال پنجم - شماره ۲۳۶ - ۸ صفحه

حکیم باشی
هفته‌نامه سراسری
حوزه پزشکی و پیراپزشکی - آموزش و توسعه سلامت

هشدار معاون تحقیقات و فناوری و استاد حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین دانشگاه علوم پزشکی مازندران درباره پشه آئدس آلبوپیکتوس؛

آگاهی و مشارکت مردم، مؤثرترین راه پیشگیری است

معاون تحقیقات و فناوری و استاد حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران با اشاره به شناسایی پشه آئدس آلبوپیکتوس در بخش‌هایی از استان، بر ضرورت افزایش آگاهی عمومی و مشارکت شهروندان در حذف محل های تکثیر این پشه تأکید کرد و گفت: کنترل این پشه بیش از هر چیز به همکاری مردم در حذف آب های راکد و رعایت توصیه های بهداشتی وابسته است.

به گزارش حکیم باشی، دکتراحمدعلی عنایتی، معاون تحقیقات و فناوری و استاد حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین دانشگاه علوم پزشکی مازندران گفت: آئدس آلبوپیکتوس یکی از مهم ترین پشه های ناقل بیماری های ویروسی در جهان است که به دلیل نوار سفید باریک روی پشت بدن و خطوط سفید روی پاها، به راحتی از سایر پشه ها قابل تشخیص است.

وی با بیان اینکه این پشه برای تخم گذاری به حجم بسیار کمی از آب تمیز و راکد نیاز دارد، افزود: برخلاف تصور عمومی، محل تکثیر آن تالاب ها یا آبگیر های بزرگ نیست؛ بلکه زیر گلدانی ها، سطل ها، لاستیک های فرسوده، ظروف رها شده، مخازن آب بدون در پوش و هر ظرفی که چند روز آب در آن باقی بماند، می‌تواند به محل رشد لاروهای این پشه تبدیل شود.

استاد حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران ادامه داد: این پشه برخلاف بسیاری از پشه های معمولی، در طول روز به ویژه ساعات اولیه صبح و اواخر بعد از ظهر فعالیت بیشتری دارد و برای خونخواری به‌صورت تهاجمی به انسان نزدیک می‌شود.

وی با اشاره به اهمیت بهداشتی این گونه گفت: آئدس آلبوپیکتوس توانایی انتقال ویروس هایی مانند تب دنگی و چیکونگونیا را دارد، اما وجود این پشه به تنهایی به معنای وجود بیماری نیست. در صورتی که ویروس توسط فرد آلوده وارد منطقه شود، این پشه می‌تواند زنجیره انتقال بیماری را ایجاد کند. همچنین در شرایط فعلی، درمان اختصاصی برای این بیماری ها وجود ندارد و واکسن های موجود نیز با توجه به ملاحظات علمی و اپیدمیولوژیک، در شرایط استان مازندران قابل استفاده نیستند.

استاد حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران مهم ترین راه مقابله با این پشه را حذف محل های تولید مثل آن دانست و تصریح کرد: شهروندان با تخلیه و شست‌وشوی هفتگی ظروف نگهدارنده آب، پوشاندن در مخازن ذخیره آب، جلوگیری از تجمع آب در حیاط و باغچه، جمع‌آوری لاستیک ها و ظروف بلااستفاده و مدیریت صحیح پسماند ها، می‌توانند نقش تعیین کننده‌ای در کاهش جمعیت این پشه ایفا کنند.

معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه همچنین توصیه کرد: استفاده از لباس های آستین بلند و رنگ روشن، به‌کارگیری مواد دورکننده حشرات، نصب توری روی پنجره‌ها و درها و استفاده از پشه بند، به ویژه برای کودکان و هنگام استراحت در فضای باز، از مهم ترین راهکارهای محافظت فردی در برابر گزش این پشه است.

استاد حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران افزود: در صورت بروز علائمی مانند تب، سردرد، درد پشت چشم، درد عضلات یا بثورات پوستی، افراد باید بدون تأخیر به مراکز بهداشتی و درمانی مراجعه کنند تا اقدامات لازم انجام شود.

وی با اشاره به آخرین وضعیت استان مازندران خاطرنشان کرد: بررسی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد پشه آئدس آلبوپیکتوس در اغلب مناطق استان شناسایی شده و بیشترین فراوانی آن در شهرستان های غربی مازندران گزارش شده است. از این رو، استمرار برنامه‌های مراقبتی و همراهی مردم در حذف محل های تجمع آب، نقش مهمی در پیشگیری از گسترش این پشه و بیماری های منتقله توسط آن دارد.

معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی مازندران در پایان با تأکید بر اینکه جای نگرانی و ایجاد اضطراب در جامعه وجود ندارد، گفت: این پشه در بسیاری از کشور های جهان حضور دارد و مردم با رعایت اصول بهداشتی، زندگی عادی خود را ادامه می‌دهند. آگاهی، مراقبت و مشارکت همگانی، بهترین راه حفاظت از سلامت خانواده و جامعه است؛ چرا که کنترل آئدس از خانه هر یک از ما آغاز می‌شود.

بررسی روند احداث ساختمان ستاد اورژانس پیش بیمارستانی و EOC و پایش خدمات تخصصی مرکز آموزشی درمانی زارع ساری

رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران در بازدید از مرکز آموزشی درمانی زارع ساری، ضمن پایش روند ارائه خدمات تخصصی این مرکز، با تأکید بر اهمیت توسعه زیرساخت های راهبردی حوزه سلامت، روند احداث ساختمان ستاد مرکز اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث دانشگاه و مرکز EOC را بررسی و بر تسریع در اجرای این پروژه تأکید کرد.

به گزارش حکیم باشی، دکتر محمد صادق رضایی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران، در جریان بازدید از مرکز آموزشی درمانی زارع ساری، ضمن بررسی روند پیشرفت ساختمان در حال ساخت ستاد مرکز اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث دانشگاه و مرکز EOC، این پروژه را از ظرفیت های مهم برای تقویت نظام مدیریت حوادث و ارتقای هماهنگی در شرایط اضطراری عنوان کرد.

دکتر رضایی در این بازدید، بر ضرورت بهره گیری از ظرفیت های توسعه ای و تکمیل زیرساخت هایی که نقش مؤثری در ارتقای پاسخگویی نظام سلامت دارند، تأکید کرد. رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران همچنین با حضور در بخش های مختلف مرکز آموزشی درمانی زارع ساری، وضعیت ارائه خدمات تخصصی، نیازهای موجود و فرآیندهای خدمت رسانی را مورد ارزیابی قرار داد. وی در بازدید از بخش مدیریت دارویی، بر اهمیت تأمین پایدار داروهای حیاتی و اقلام ضروری و ضرورت مدیریت دقیق منابع دارویی برای تداوم خدمت رسانی به موقع بیماران تأکید کرد. دکتر رضایی در بازدید از اتاق عمل، توجه به رعایت استانداردهای ارائه خدمات جراحی، ارتقای کیفیت فرآیندهای تخصصی و فراهم سازی الزامات مورد نیاز این بخش را مورد تأکید قرار داد. وی همچنین در بخش مراقبت های ویژه (ICU)، مدیریت صحیح تخت های ویژه، استفاده بهینه از ظرفیت های موجود و تقویت فرآیند ارائه خدمات به بیماران نیازمند مراقبت های ویژه را از موضوعات مهم این حوزه دانست. رئیس دانشگاه در بازدید از اورژانس نیز، روند ارائه خدمات به بیماران ، مسائل مرتبط با هزینه کرد خدمات و پیگیری فرآیندهای بیمه‌ای با سازمان بیمه سلامت را بررسی کرد. وی در بخش رادیولوژی نیز بر اهمیت ارائه خدمات تشخیصی با کیفیت، بهره گیری مناسب از ظرفیت های موجود و توجه به ارتقای فرآیندهای خدمت‌رسانی تأکید کرد. دکتر رضایی در پایان این بازدید، پیگیری مسائل مطرح شده، رفع موانع موجود و استمرار برنامه های ارتقای کیفیت خدمات درمانی را مورد تأکید قرار داد.

در ادامه روند پایش و ارزیابی شاخص‌های عملکردی مراکز تابعه دانشگاه؛

نشست تخصصی بررسی شاخص‌های عملکردی بیمارستان های امام خمینی(ره) فریدونکنار، حضرت زینب(س) بابلسر، امام رضا(ع) و امام خمینی(ره) آمل برگزار شد

نشست بررسی شاخص های عملکردی بیمارستان امام خمینی(ره) فریدونکنار با حضور دکتر محمد صادق رضایی ، رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران، معاونان درمان، توسعه مدیریت، منابع و برنامه ریزی دانشگاه و اعضای تیم مدیریت اجرایی این مرکز برگزار شد و مهم ترین شاخص های عملکردی، کیفیت ارائه خدمات، ظرفیت های توسعه ای و برنامه های ارتقای خدمات درمانی مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت. به گزارش حکیم باشی، دکتر محمد صادق رضایی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران، در این نشست با تأکید بر ارتقای شاخص های اورژانس پیش بیمارستانی اظهار کرد: هماهنگی مؤثر میان اورژانس پیش بیمارستانی و بیمارستان، به ویژه در فرآیند انتقال و تحویل بیماران بدحال، از شاخص های مهم کیفیت خدمات درمانی است و باید با اطلاع رسانی به موقع، آماده سازی تیم درمان و کاهش زمان تحویل بیمار، این فرآیند به‌صورت مستمر پایش و تقویت شود. وی همچنین بر تشکیل تیم تخصصی متشکل از رشته های مرتبط برای مدیریت مصرف داروهای پربها و کمیاب تأکید کرد و گفت: تصمیم گیری درباره مصرف این داروها باید مبتنی بر استاندارد های بالینی، نظر کارشناسی و کار تیمی باشد تا ضمن جلوگیری از هدررفت منابع، بهترین خدمات درمانی به بیماران ارائه شود. رئیس دانشگاه با اشاره به ظرفیت های بیمارستان امام خمینی(ره) فریدونکنار افزود: با توجه به توانمندی ها و ظرفیت های این مرکز، لازم است سبد خدمات بیمارستان متناسب با نیازهای منطقه و امکانات موجود باز تعریف شود تا از تمامی ظرفیت های آن در مسیر ارائه خدمات مؤثر و پاسخگویی بهتر به نیازهای مردم بهره برداری شود. وی تشکیل کارگروه تخصصی برای کاهش کسورات را از دیگر اولویت های این مرکز برشمرد و تصریح کرد: کاهش کسورات به حفظ منابع مالی و افزایش بهره وری کمک می کند؛ از این رو، ضروری است علل ایجاد کسورات به صورت دقیق آسیب شناسی و برای رفع آن راهکارهای عملیاتی تدوین و اجرا شود. دکتر رضایی با تأکید بر ضرورت مدیریت فرایند خرید و مصرف اظهار داشت: با توجه به محدودیت منابع، هزینه کرد نابجا و هدر رفت منابع، ارائه خدمت را با دشواری مواجه می کند. باید با نجات منابع، از سرمایه نظام سلامت حفاظت کنیم. رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران خاطرنشان کرد: اگر همه ما بیشتر درگیر یافتن دلیل ها، ریشه یابی مسائل و رسیدن به حقیقت شویم، یقین بدانید به نتیجه خواهیم رسید. هدف این جلسات، یافتن راهکار هایی است که کیفیت خدمت به مردم را ارتقا داده و رضایتمندی آنان را افزایش دهد. در پایان این نشست، آخرین وضعیت شاخص های عملکردی، فرآیندهای ارائه خدمت، منابع و برنامه های بهبود عملکرد بیمارستان بررسی شد و بر تدوین و اجرای راهکار های عملیاتی برای ارتقای کیفیت خدمات، مدیریت بهینه منابع، کاهش کسورات و بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت های بیمارستان تأکید شد.

همچنین نشست بررسی شاخص های عملکردی بیمارستان حضرت زینب(س) بابلسر با حضور دکتر محمد صادق رضایی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران، معاونان درمان، توسعه مدیریت، منابع و برنامه ریزی دانشگاه و اعضای تیم مدیریت اجرایی این مرکز برگزار شد و مهم ترین شاخص های عملکردی، مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت. در این نشست، دکتر محمد صادق رضایی با تأکید بر اینکه ارتقای بهره وری اتاق عمل باید به عنوان یکی از بخش های حیاتی بیمارستان باید در اولویت نخست قرار گیرد، بر لزوم ساماندهی فرآیند های اتاق عمل، به منظور افزایش بهره وری تأکید کرد و استفاده بهینه از ظرفیت های موجود بیمارستان و افزایش بهره وری بخش های درمانی را از الزامات اصلی مدیریت کارآمد خدمات سلامت در این مرکز دانست. رئیس دانشگاه در ادامه با اشاره به اهمیت ساماندهی نظام ارجاع پزشک خانواده و تقویت هماهنگی با شبکه بهداشت و درمان برای ارجاع هدفمند مادران باردار از برنامه های اساسی است که باید به‌صورت منسجم و عملیاتی دنبال شود. رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران با اشاره به جایگاه بیمارستان حضرت زینب(س) بابلسر در ارائه خدمات تخصصی زنان و زایمان تصریح کرد: صیانت از ایمنی مادر و نوزاد همچنان مهم ترین شاخص عملکردی این مرکز است و این هدف در گرو ارتقای استانداردهای مراقبت‌های زایمانی، تقویت نظام پایش کیفیت و بازنگری مستمر در فرآیندهای درمانی محقق خواهد شد. دکتر رضایی در ادامه با تأکید بر ارتقای کیفیت خدمات درمانی، ممیزی پرونده های بیماران را از ارکان بنیادین نظام پایش و بهبود کیفیت خدمات در مراکز درمانی عنوان کرد و اظهار داشت: بررسی دقیق و نظام مند پرونده های پزشکی، زمینه ساز شناسایی خطاهای احتمالی، اصلاح فرآیند های تشخیصی و درمانی، ارتقای مستند سازی بالینی و افزایش ایمنی بیماران است. رئیس دانشگاه همچنین رضایتمندی بیماران را یکی از شاخص های کلیدی موفقیت مراکز درمانی دانست و با تأکید بر شناسایی ریشه های نارضایتی، اصلاح فرآیند های خدمت رسانی، تقویت ارتباط انسانی کارکنان با بیماران و ارتقای کیفیت خدمات اظهار داشت: رضایتمندی مردم نتیجه ارائه خدمات ایمن، باکیفیت و همراه با تکریم شایسته بیماران است که به افزایش اعتماد عمومی و ارتقای اثربخشی نظام سلامت منجر می‌شود. در پایان این نشست، ۴۰ شاخص کلیدی عملکرد بیمارستان مورد بررسی قرار گرفت و با جمع بندی مباحث مطرح شده، راهکارهای عملیاتی لازم برای ارتقای عملکرد، بهبود کیفیت خدمات و افزایش بهره وری ارائه و بر اجرای آن ها تأکید شد.

همچنین نشست بررسی شاخص های عملکردی بیمارستان امام رضا(ع) آمل با حضور دکتر محمد صادق رضایی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران، معاونان آموزش، درمان، توسعه مدیریت، منابع و برنامه ریزی دانشگاه و اعضای تیم مدیریت اجرایی این مرکز برگزار شد. در این نشست، مهم ترین شاخص های عملکردی بیمارستان در حوزه های بهره وری تخت، فرآیندهای درمانی، مدیریت منابع، نظامارجاع، درآمد، هزینه ها، کیفیت داده ها و نیروی انسانی مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت. رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران با اشاره به بار مراجعه بالا به بیمارستان امام رضا (ع) آمل، بر ضرورت بازنگری در فرآیند های اورژانس و تسریع در تعیین تکلیف بیماران تأکید کرد و گفت: لازم است بیماران در زمان مقرر تعیین تکلیف شوند تا ضمن ارائه خدمات به موقع، امکان پذیرش بیماران جدید نیز در شرایط مناسب تری فراهم شود. دکتر رضایی تأمین به موقع داروهای حیاتی را از الزامات مدیریت بیمارستان دانست و افزود: دسترسی به داروهای ضروری باید به صورت مستمر پایش شود تا خللی در روند درمان بیماران ایجاد نشود. رئیس دانشگاه با تأکید بر اهمیت بهره وری اتاق عمل اظهار کرد: افزایش بهره وری اتاق عمل باید همراه با نظم در فرآیند پذیرش و برنامه ریزی دقیق باشد تا ضمن ارتقای کیفیت خدمات، رضایتمندی بیماران نیز افزایش یابد. وی بر نظارت جدی بر ثبت کد های خدمات درمانی تأکید کرد و گفت: ثبت کدها باید بر اساس خدمت واقعی انجام شود تا هم از سرمایه مردم و هم از منابع بیمارستان صیانت شود. دکتر رضایی همچنین خواستار تشکیل تیم تخصصی با نظارت معاونت‌های آموزش و درمان برای ارزیابی فرآیندهای بستری و درمان بیماران شد و افزود: مدیریت تخت باید با حضور تیم تخصصی و بر اساس بررسی دقیق شرایط بیماران انجام شود تا از بستری های غیرضروری جلوگیری شود دکتر رضایی بر ضرورت تقویت ارتباط بیمارستان با اورژانس پیش بیمارستانی ۱۱۵ تأکید کرد و گفت: هماهنگی مؤثر با اورژانس پیش بیمارستانی باید به گونه ای باشد که پیش از ورود بیماران بدحال، آمادگی لازم در بخش های درمانی ایجاد شده و این فرآیند در تمامی شیفت های بیمارستان به شکل منظم اجرا شود. رئیس دانشگاه همچنین بر تقویت نظام ارجاع پزشک خانواده تأکید کرد و افزود: بیمارستان باید با شبکه بهداشت جلسات مشترک برگزار کند تا فرآیند ارجاع بیماران به شکل کامل اجرایی شود. زمانی که برای برنامه پزشک خانواده منابع اختصاص می‌یابد، ضروری است این فرآیند در عمل نیز اثربخشی لازم را داشته باشد و ارجاع و بازخورد به درستی صورت پذیرد. رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران با اشاره به اهمیت اعتبار داده ها اظهار کرد: تصمیم گیری مدیریتی بدون داده معتبر امکان پذیر نیست و اصلاح نظام ثبت، پایش و اعتبارسنجی اطلاعات باید به عنوان یکی از اولویت های بیمارستان دنبال شود. دکتر رضایی افزود: داده‌ها نباید صرفاً برای نمایش عملکرد ثبت شوند، بلکه باید مبنای تصمیم گیری، اصلاح فرآیندها و افزایش بهره وری سازمان قرار گیرند. رئیس دانشگاه در پایان خاطرنشان کرد: هدف از ارزیابی شاخص های عملکردی، دستیابی به داده های معتبر، انجام اقدامات سنجش پذیر، کاهش ریسک های مدیریتی، حمایت هدفمند از بیمارستان ها و ارتقای مستمر کیفیت خدمات درمانی است.

خبر دیگر اینکه نشست بررسی شاخص های عملکردی بیمارستان امام خمینی(ره) آمل با حضور دکتر محمد صادق رضایی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی مازندران، معاونان درمان، آموزش، توسعه مدیریت، منابع و برنامه ریزی دانشگاه و اعضای تیم مدیریت اجرایی این مرکز برگزار شد. در این نشست، شاخص‌های عملکردی بیمارستان در حوزه‌های بهره‌وری، مدیریت تخت، اقتصاد درمان، کیفیت خدمات، اعتبار بخشی، نظام ارجاع، مدیریت منابع انسانی، مصرف دارو و ثبت داده ها به صورت تخصصی مورد ارزیابی قرار گرفت. دکتر رضایی با تأکید بر ضرورت استقرار مدیریت مبتنی بر داده، اظهار کرد: شاخص های عملکردی نباید صرفاً در قالب گزارش های دوره‌ای باقی بمانند، بلکه باید به عنوان داشبورد مدیریتی روزانه مورد رصد قرار گیرند تا مدیران بتوانند بر اساس اطلاعات واقعی، تصمیم گیری به‌موقع و اثربخش داشته باشند. وی با اشاره به شاخص های بهره وری بیمارستان افزود: صرف افزایش ضریب اشغال تخت، بیانگر عملکرد مطلوب نیست و بهره وری واقعی زمانی محقق می‌شود که کیفیت خدمات، مدیریت منابع و استانداردهای عملکردی به‌صورت همزمان ارتقا یابد. رئیس دانشگاه با اشاره به وضعیت مالی بیمارستان، بر تحلیل دقیق هزینه ها و درآمد ها تأکید کرد و گفت: مدیریت هزینه ها باید بر پایه تحلیل فرآیندها، کنترل هزینه های قابل مدیریت و استفاده بهینه از منابع انجام شود تا ناترازی های مالی کاهش یابد. وی همچنین ثبت صحیح اطلاعات را زیربنای تصمیم گیری مدیریتی دانست و تصریح کرد: برای هر شاخصی که از وضعیت مطلوب فاصله دارد، باید برنامه اصلاحی مشخص، زمان‌بندی شده و دارای مسئول اجرا تدوین و روند اجرای آن به‌طور مستمر پایش شود. دکتر رضایی با تأکید بر تقویت نظام ارجاع اظهار داشت: بازخورد به پزشک خانواده باید به‌عنوان یکی از ارکان نظام ارجاع مورد توجه قرار گیرد؛ به‌گونه ای که پس از ارجاع بیمار از سطح دو به سطح سه، پزشک خانواده در جریان روند درمان و اقدامات انجام شده قرار گیرد و فرآیند مراقبت از بیمار به‌صورت پیوسته ادامه یابد. رئیس دانشگاه، مصرف منطقی دارو را از دیگر محورهای مهم ارتقای کیفیت خدمات درمانی برشمرد و گفت: تجویز و مصرف آنتی‌بیوتیک باید بر اساس گایدلاین های علمی و راهنما های بالینی انجام شود تا ضمن ارتقای کیفیت درمان، از مصرف غیر منطقی دارو و بروز مقاومت های میکروبی جلوگیری شود. دکتر رضایی در پایان با اشاره به اهمیت بهره وری منابع انسانی نیز افزود: شناسایی نیروی کار مؤثر و باز توزیع نیروی انسانی بر اساس بار واقعی خدمت، از الزامات مدیریت کارآمد بیمارستان است و باید ظرفیت نیروی انسانی متناسب با حجم خدمات هر بخش سازماندهی شود.

مدیرکل امور پشتیبانی و رفاهی وزارت بهداشت خبر داد:

مسکن در اولویت برنامه‌های رفاهی وزارت بهداشت

■ تدوین «شیوه‌نامه تأمین مسکن کارکنان نظام سلامت»

مدیرکل امور پشتیبانی و رفاهی وزارت بهداشت از تدوین و ابلاغ برنامه‌های جدید تأمین مسکن کارکنان نظام سلامت خبر داد و گفت: با بهره‌گیری از ظرفیت قانون جهش تولید مسکن و قاون ساماندهی مسکن، اراضی مازاد دانشگاه‌ها و توان تعاونی‌ها و انبوه‌سازان، زمینه خانه‌دار شدن کارکنان فاقد مسکن در دانشگاه‌های علوم پزشکی فراهم خواهد شد. به گزارش حکیم باشی، دکتر داود شمس، مدیرکل امور پشتیبانی و رفاهی وزارت بهداشت، با اشاره به برنامه‌های جدید این وزارتخانه در حوزه رفاه کارکنان، تأمین مسکن را یکی از مهم‌ترین اولویت‌های سال جاری عنوان کرد و گفت: با توجه به اهمیت مسکن در ارتقای رفاه و امنیت شغلی کارکنان، این موضوع به عنوان یکی از محورهای اصلی برنامه‌های رفاهی وزارت بهداشت در دستور کار قرار گرفته است. وی با اشاره به انعقاد تفاهم‌نامه مشترک میان وزارت بهداشت و وزارت راه و شهرسازی افزود: این تفاهم‌نامه امکان بهره‌گیری از ظرفیت‌های قانونی موجود در قانون جهش تولید مسکن و قانون ساماندهی را فراهم کرده است تا بتوان از اراضی و املاک مازاد دانشگاه‌های علوم پزشکی که در طرح‌های توسعه‌ای مورد استفاده قرار نمی‌گیرند، برای تأمین مسکن کارکنان استفاده کرد.

مدیرکل امور پشتیبانی و رفاهی وزارت بهداشت اظهار داشت: در همین راستا به تمامی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ابلاغ شده است تا زمین‌ها و املاک دارای قابلیت استفاده در طرح‌های مسکن را شناسایی و معرفی کنند. تاکنون بیش از ۳۰ دانشگاه علوم پزشکی اراضی و ظرفیت‌های خود را اعلام کرده‌اند و بررسی‌های فنی این زمین‌ها توسط کارشناسان در حال انجام است. دکتر شمس ادامه داد: بخشی از این اراضی مراحل کارشناسی و ارزیابی را پشت سر گذاشته‌اند و فرآیند اخذ مجوزهای لازم از دستگاه‌های ذی‌ربط در استان‌ها برای آغاز عملیات اجرایی در حال پیگیری است. وی با تأکید بر اینکه تأمین مسکن کارکنان صرفاً محدود به استفاده از اراضی دولتی نخواهد بود، گفت: دانشگاه‌ها می‌توانند از ظرفیت تعاونی‌های مسکن، شرکت‌های انبوه‌ساز معتبر و سایر ظرفیت‌های موجود در استان‌ها نیز برای خانه‌دار شدن کارکنان بهره‌گیری کنند. در این مسیر، نقش دانشگاه‌ها تسهیل‌گری، هماهنگی و ایجاد بستر مناسب برای مشارکت کارکنان در پروژه‌های مسکن خواهد بود.

مدیرکل امور پشتیبانی و رفاهی وزارت بهداشت از تدوین «شیوه‌نامه تأمین مسکن کارکنان نظام سلامت» خبر داد و افزود: این شیوه‌نامه با هدف تبیین سازوکارهای اجرایی، معرفی ظرفیت‌های قانونی و ارائه راهکارهای عملی برای توسعه پروژه‌های مسکن در دانشگاه‌های علوم پزشکی تهیه شده و به‌زودی به دانشگاه‌ها ابلاغ خواهد شد. وی خاطرنشان کرد: مسکن یکی از ماندگارترین و اثربخش‌ترین خدمات رفاهی برای کارکنان محسوب می‌شود و در عین حال با استفاده از ظرفیت‌های قانونی و دارایی‌های موجود دانشگاه‌ها، امکان اجرای آن بدون تحمیل بار مالی مستقیم به بودجه‌های جاری فراهم است. دکتر شمس با اشاره به برخی تجربیات موفق در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور اظهار داشت: تعدادی از دانشگاه‌ها در سال‌های گذشته با بهره‌گیری از ظرفیت تعاونی‌های مسکن و همکاری با انبوه‌سازان توانسته‌اند زمینه خانه‌دار شدن بخشی از کارکنان خود را فراهم کنند و این تجربه‌های موفق می‌تواند در سایر دانشگاه‌ها نیز توسعه یابد. وی در پایان از هدف‌گذاری وزارت بهداشت برای آغاز پروژه‌های مسکن کارکنان در دانشگاه‌های علوم پزشکی خبر داد و گفت: بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده، دانشگاه‌ها موظف شده‌اند تا پایان سال جاری فرآیند آغاز پروژه‌های مسکن را برای بخشی از کارکنان فاقد مسکن خود در دستور کار قرار دهند تا گام عملی و مؤثری در مسیر خانه‌دار شدن کارکنان نظام سلامت برداشته شود.

گرما و ازدحام جمعیت خطر تشنج در کودکان و عفونت در بیماران خاص را افزایش می‌دهد

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با هشدار نسبت به مخاطرات ناشی از همزمانی گرمای هوا و ازدحام جمعیت در مراسم تشییع رهبر شهید، گفت: کودکان مبتلا به صرع، بیماران دارای نقص سیستم ایمنی و افرادی که داروهای تضعیف‌کننده ایمنی مصرف می‌کنند، از آسیب‌پذیرترین گروه‌ها در این شرایط هستند و لازم است توصیه‌های پزشکی و ایمنی را با دقت رعایت کنند.

دکتر مهران بیرقی طوسی، با اشاره به برگزاری مراسم تشییع رهبر شهید و حضور گسترده مردم در این آیین، اظهار کرد: همزمانی گرمای هوا و تراکم جمعیت می‌تواند سلامت برخی گروه‌های آسیب‌پذیر را با مخاطرات جدی مواجه کند؛ از این‌رو رعایت توصیه‌های پزشکی و ایمنی برای حفظ سلامت شرکت‌کنندگان ضروری است.

● گرما و ازدحام از عوامل محرک تشنج در کودکان مبتلا به صرع

وی با بیان اینکه گرمای شدید و ازدحام جمعیت می‌تواند محرک بروز تشنج در کودکان مبتلا به صرع باشد، افزود: در صورت بروز تشنج، نخستین اقدام، قرار دادن کودک در وضعیت «جانبی» یا به پهلو است تا راه هوایی وی باز بماند و از بروز خفگی جلوگیری شود. عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد ادامه داد: همچنین باید از وارد شدن آسیب فیزیکی به کودک در هنگام تشنج جلوگیری کرد و در سریع‌ترین زمان ممکن وی را از محیط شلوغ و گرم خارج کرده و به مکانی خنک با جریان هوای مناسب منتقل کرد.

دکتر بیرقی طوسی تأکید کرد: کودکانی که دچار تشنج‌های کنترل‌نشده هستند یا به‌طور مستمر داروهای ضدتشنج مصرف می‌کنند، به دلیل احتمال بالاتر بروز حملات در محیط‌های شلوغ، بهتر است از حضور در تجمعات پرتراکم خودداری کنند.

● بیماران دارای نقص ایمنی از حضور در محیط‌های شلوغ پرهیز کنند

وی در ادامه با اشاره به خطرات احتمالی برای بیماران دارای نقص سیستم ایمنی اظهار داشت: افرادی که به دلیل بیماری‌های خاص، داروهای تضعیف‌کننده سیستم ایمنی مصرف می‌کنند یا تحت درمان با داروهای کورتونی، به‌ویژه برای بیماری‌های مرتبط با ماده سفید مغز هستند، به علت افزایش احتمال ابتلا به عفونت و حساسیت بیشتر نسبت به تغییرات محیطی، باید از حضور در مکان‌های پرجمعیت و پرتردد اجتناب کنند. عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد خاطرنشان کرد: رعایت توصیه‌های پزشکی، مدیریت حضور در تجمعات و توجه ویژه به شرایط جسمی افراد آسیب‌پذیر، نقش مهمی در پیشگیری از بروز حوادث و حفظ سلامت شرکت‌کنندگان در مراسم‌های بزرگ دارد.

رییس سازمان اورژانس کشور اعلام کرد:

ارائه بیش از ۴۸ هزار خدمت درمانی به زائران مراسم وداع با رهبر شهید

■ آماده‌باش کامل اورژانس در قم و مشهد

نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مراسم وداع، تشییع و تدفین رهبر شهید، از ارائه بیش از ۴۸ هزار خدمت درمانی و بهداشتی به زائران در پایتخت خبر داد و جزئیات تمهیدات پزشکی و امدادی پیش‌بینی‌شده برای استان‌های قم و خراسان رضوی را تشریح کرد.

به گزارش حکیم باشی، دکتر جعفر میعادفر، نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مراسم وداع، تشییع و تدفین رهبر شهید، ضمن قدردانی از تلاش‌های کادر بهداشت و درمان در سه روز برگزاری مراسم در تهران اظهار کرد: با اتکا به درگاه الهی و به کارگیری کلیه ظرفیت‌های حوزه سلامت، تلاش شد تا خدمات درمانی و بهداشتی مطلوبی به زائرانی که برای بدرقه و وداع با پیکر رهبر شهید حضور یافته بودند، ارائه شود.

وی افزود: در این ایام، مجموعا ۴۸ هزار و ۹۹۱ خدمت درمانی به زائران ارائه شد. بر اساس گزارش‌های ثبت شده، ۳۰ هزار و ۲۵۴ مورد از این خدمات در حوزه اورژانس پیش‌بیمارستانی، ۱۸ هزار و ۲۲۲ مورد در بیمارستان‌های صحرایی، ۳۲۸ مورد در بیمارستان‌های تخصصی سطح تهران و ۱۸۷ مورد نیز در مسیرهای مواصلاتی منتهی به تهران به زائران عزیز ارائه شده است.

او با اشاره به آمار اقدامات اورژانسی و عملیاتی ادامه داد: در این بازه زمانی، ۲۰۶ مورد اعزام به مراکز درمانی از طریق اورژانس زمینی صورت گرفت و برای نخستین بار در تهران، ۶ مورد انتقال ریلی با همکاری سازمان متروی تهران و ۷ مورد انتقال هوایی با موفقیت انجام شد.

دکتر میعادفر اضافه کرد: همچنین تیم‌های عملیاتی ۶ هزار و ۱۹ مورد سرم‌تراپی را انجام دادند، ۳ مورد احیای قلبی ریوی (CPR) موفق به ثبت رسید و ۶۳ مورد عمل جراحی نیز در بیمارستان‌های سیار مستقر در مصلی صورت گرفت.

دکتر میعادفر با بیان اینکه در حوزه اقدامات بهداشتی، تیم‌های نظارتی ۱۷ هزار و ۶۰۹ مورد بازرسی میدانی انجام دادند، گفت: در نتیجه این اقدامات ۴۶ واحد متخلف به مراجع قضایی معرفی شدند و نزدیک به ۹ تن مواد غذایی غیربهداشتی از چرخه مصرف خارج شد. علاوه بر این، ۳۶۵ مورد بازدید تخصصی برای پایش بیماری‌های واگیر، بیش از ۳ هزار مورد نمونه‌برداری برخط از مواد غذایی برای پیشگیری از مسمومیت‌ها و بیش از ۴ هزار مورد کلرسنجی آب آشامیدنی در سطح تهران انجام شد.

نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت در ادامه به تشریح برنامه‌های پیش‌بینی شده برای استان‌های قم و خراسان رضوی پرداخت و گفت: در استان قم، بیمارستان‌های صحرایی در مسجد مقدس جمکران با استفاده از ظرفیت‌های درمانی منطقه و تیم‌های تخصصی فعال خواهند شد و ۷۵ دستگاه آمبولانس، ۱۵ دستگاه اتوبوس‌آمبولانس، ۱۰ دستگاه موتورلانس و تیم‌های واکنش سریع در مسیر تردد زائران مستقر می‌شوند. نظارت‌های بهداشتی در این استان نیز با تیم‌های دونفره بر مراکز اسکان، طبخ غذا و توزیع آب آشامیدنی با جدیت آغاز شده است.

دکتر میعادفر در خصوص تمهیدات در نظر گرفته شده برای استان خراسان رضوی، گفت: تمهیدات در نظر گرفته شده در این استان شامل برپایی ۲ بیمارستان صحرایی، استقرار ۱۰۰ دستگاه آمبولانس، ۳۰ دستگاه اتوبوس‌آمبولانس، ۵۰ دستگاه موتورلانس و ۵۰ واحد درمانی کوچک (AMP) در مسیر تردد زائران است. همچنین ۳۵۰ تیم واکنش سریع دونفره پیاده در محل شروع تشییع و طول مسیر مستقر خواهند شد و با بهره‌گیری از تمامی بیمارستان‌های مشهد مقدس و دو بالگرد اورژانس هوایی، پوشش کامل خدمات سلامت به نحو شایسته ارائه خواهد شد.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی یاسوج خبر داد

بسیج ظرفیت‌های سلامت کهگیلویه و بویراحمد برای پشتیبانی از مراسم وداع و تشییع رهبر شهید

رئیس دانشگاه علوم پزشکی یاسوج از آماده‌باش کامل مراکز درمانی استان و اعزام تیم‌های تخصصی، نیروی انسانی و تجهیزات امدادی برای پشتیبانی از مراسم وداع و تشییع رهبر شهید در تهران، قم و مشهد خبر داد و گفت: تمامی ظرفیت‌های عملیاتی حوزه سلامت استان در این مأموریت به‌کار گرفته شد.

دکتر سیده رقیه پناهی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، با اشاره به تمهیدات گسترده حوزه سلامت استان برای پشتیبانی از مراسم وداع و تشییع رهبر شهید، اظهار کرد: در راستای ایفای مسئولیت‌های حوزه سلامت و با هدف ارائه خدمات درمانی و امدادی مطلوب به زائران و شرکت‌کنندگان در این آیین‌ها، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج با بسیج همه ظرفیت‌های عملیاتی، اعزام تیم‌های تخصصی و تجهیزات امدادی به شهرهای تهران، قم و مشهد را در دستور کار قرار داد.

وی افزود: در این چارچوب، یک فروند بالگرد اورژانس هوایی، یک دستگاه اتوبوس‌آمبولانس مجهز، سه دستگاه آمبولانس و ۱۲ نفر از نیروهای متخصص اورژانس ۱۱۵ برای مشارکت در پوشش امدادی و درمانی این مراسم اعزام شدند. همچنین کاروان دانشجویی این دانشگاه نیز برای حضور در این آیین‌ها راهی شد.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی یاسوج با اشاره به برنامه‌ریزی انجام‌شده برای حفظ آمادگی کامل در داخل استان، تصریح کرد: به‌منظور تضمین استمرار خدمات درمانی و حفظ آمادگی بیمارستانی در شرایط ویژه، جلسه مدیریت بحران در مرکز هدایت عملیات (EOC) اورژانس برگزار شد و دستورات لازم برای اعلام آماده‌باش کامل در تمامی بیمارستان‌ها و مراکز درمانی استان صادر شد.

دکتر پناهی ادامه داد: همزمان با اجرای مأموریت‌های میدانی، هماهنگی‌های راهبردی با سازمان انتقال خون برای تأمین ذخایر استراتژیک خون و فرآورده‌های خونی انجام گرفت و توصیه‌های تخصصی اورژانس نیز برای حفظ سلامت شهروندان و شرکت‌کنندگان در این مراسم اطلاع‌رسانی شد.

وی خاطرنشان کرد: مجموعه اقدامات انجام‌شده با هدف پشتیبانی مؤثر از مراسم‌های برگزارشده در تهران و نیز تداوم ارائه خدمات سلامت در آیین‌های مرتبط در قم و مشهد، با آمادگی کامل و هماهنگی بین‌بخشی دنبال شد تا حوزه سلامت استان بتواند نقش خود را در این رویداد بزرگ به‌نحو شایسته ایفا کند.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد خبر داد:

نیروهای اورژانس چهارمحال و بختیاری در مسیر خدمت به عزاداران رهبر شهید

رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی چهارمحال و بختیاری گفت: در پاسخ به فراخوان سراسری برای پوشش درمانی مراسم باشکوه وداع و تشییع رهبر شهید، تیم‌های عملیاتی و امدادی اورژانس پیش‌بیمارستانی دانشگاه علوم پزشکی چهارمحال و بختیاری به مقصد تهران اعزام شدند. این نیروهای متخصص با تجهیز به آمبولانس‌های مجهز و اتوبوس‌آمبولانس، آماده‌اند تا در مسیرهای اصلی و کلان‌شهرها، امنیت سلامت عزاداران را در این اجتماع بزرگ ملی تضمین کنند.

دکتر علی ضامن صالحی‌فرد، رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی چهارمحال و بختیاری، اعلام کرد: در راستای پوشش کامل امدادی این مراسمِ تاریخ‌ساز، یک دستگاه اتوبوس‌آمبولانس و سه دستگاه آمبولانس مجهز، به همراه تیم‌های تخصصی و مجرب از کادر فوریت‌های پزشکی استان، به محل برگزاری مراسم در تهران اعزام شده‌اند.

● آماده‌باش کامل و استقرار در مسیرهای استراتژیک

وی با اشاره به وضعیت عملیاتی نیروها افزود: تیم‌های اعزامی که از شب گذشته در حالت آماده‌باش کامل قرار گرفته‌اند، مسئولیت تأمین سلامت شرکت‌کنندگان را تا پایان مراسم بر عهده دارند. با توجه به تداوم آیین‌های بزرگداشت در شهرهای مقدس قم و مشهد، برنامه‌ریزی‌های لازم جهت حضور مداوم نیروهای امدادی تا دو روز پس از اتمام تمامی مراسم صورت گرفته است.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی چهارمحال و بختیاری تأکید کرد: این نیروها با استقرار در مسیرهای اصلی، آماده ارائه خدمات فوریت‌های پزشکی هستند تا امنیت سلامت عزاداران در این اجتماع ملی به بهترین شکل ممکن تأمین شود.

● تداوم خدمات درمانی در استان بدون هیچ خللی

دکتر صالحی‌فرد در ادامه با تأکید بر حفظ پایداری خدمات در سطح استان خاطرنشان کرد: با وجود اعزام بخشی از تجهیزات و نیروهای تخصصی به این مراسم، تمامی مراکز درمانی، بیمارستان‌ها و پایگاه‌های اورژانس در سطح استان چهارمحال و بختیاری در حالت آماده‌باش کامل هستند. جای هیچ‌گونه نگرانی نیست و برنامه‌ریزی‌ها به گونه‌ای انجام شده است که هیچ‌گونه خللی در روند خدمت‌رسانی و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به شهروندان عزیز استان ایجاد نشود.

● مأموریت تا بیستم تیرماه در تهران، قم و مشهد

دکتر ضامن صالحی‌فرد در پایان خاطرنشان کرد: نیروهای اورژانس این استان تا بیستم ماه جاری جهت پوشش امدادی در تهران و همچنین مسیرهای منتهی به حرم مطهر در شهرهای قم و مشهد مستقر خواهند بود.

گفتنی است در این طرح سراسری، اورژانس کشور با به‌کارگیری بیش از ۱۰۰ دستگاه آمبولانس و ۳۰ دستگاه اتوبوس‌آمبولانس از سراسر کشور، در تلاش است تا بالاترین سطح از آمادگی و امنیت سلامت را برای زائران و عزاداران فراهم آورد.

حکیم باشی
هفته‌نامه سراسری حوزه پزشکی و پیراپزشکی - آموزش و توسعه سلامت
شنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۵ - ۲۶ محرم ۱۴۴۸ - 11 July 2026 - سال پنجم - شماره ۲۳۶ - ۸ صفحه

پروبیوتیک‌ها در سفر؛
آیا همه فرآورده‌ها در پیشگیری از اسهال مسافرتی مؤثرند؟

با آغاز فصل سفر، مصرف پروبیوتیک‌ها برای پیشگیری از اسهال مسافرتی بیش از گذشته مورد توجه قرار می‌گیرد. با این حال، یکی از رایج‌ترین باورهای نادرست این است که همه فرآورده‌های پروبیوتیکی اثر یکسانی دارند. از دیدگاه داروسازی و بیوتکنولوژی دارویی، چنین برداشتی با شواهد علمی همخوانی ندارد.
به گزارش حکیم باشی، دکتر احمد غلامی، عضو هیات علمی گروه بیوتکنولوژی دارویی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز گفت: پروبیوتیک‌ها گروهی از میکروارگانیسم‌های زنده هستند که تنها در صورت مصرف به مقدار کافی و استفاده از سویه‌های دارای شواهد علمی معتبر می‌توانند اثرات مفیدی بر سلامت میزبان داشته باشند.
به گفته وی در واقع، اثر یک فرآورده پروبیوتیکی به نام تجاری آن وابسته نیست، بلکه به سویه (Strain)، تعداد میکروارگانیسم‌های زنده، فرمولاسیون، کیفیت تولید و پایداری فرآورده بستگی دارد. بنابراین نمی‌توان نتایج مطالعات انجام‌شده بر روی یک سویه را به سایر محصولات موجود در بازار تعمیم داد.
این عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز ادامه داد: بررسی‌های بالینی نشان داده‌اند که تنها برخی سویه‌ها، مانند Lactobacillus rhamnosus GG و Saccharomyces boulardii، در کاهش احتمال بروز اسهال مسافرتی در برخی شرایط مؤثر بوده‌اند. با این وجود، میزان اثربخشی آن‌ها به مقصد سفر، عوامل بیماری‌زا، وضعیت سلامت فرد و زمان شروع مصرف بستگی دارد و هنوز هیچ پروبیوتیکی به عنوان جایگزین رعایت اصول بهداشتی توصیه نمی‌شود.
دکتر غلامی افزود: از نگاه داروساز، انتخاب فرآورده مناسب اهمیت ویژه‌ای دارد. هنگام انتخاب یک پروبیوتیک باید به وجود سویه مشخص، دوز مؤثر، کیفیت تولید، شرایط نگهداری و پشتوانه مطالعات بالینی توجه شود.
به گفته وی، همچنین در سفرهای تابستانی، قرار گرفتن فرآورده در معرض دمای بالا می‌تواند زنده‌مانی برخی میکروارگانیسم‌ها را کاهش داده و اثربخشی محصول را تحت تأثیر قرار دهد؛ بنابراین رعایت شرایط نگهداری توصیه‌شده توسط شرکت سازنده اهمیت زیادی دارد.
این عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز تصریح کرد: همچنین باید توجه داشت که مصرف پروبیوتیک‌ها برای همه افراد مناسب نیست. بیماران مبتلا به نقص سیستم ایمنی، افراد دارای بیماری‌های شدید زمینه‌ای یا مصرف‌کنندگان برخی داروهای سرکوب‌کننده سیستم ایمنی، پیش از مصرف این فرآورده‌ها باید با پزشک یا داروساز مشورت کنند.
دکتر غلامی در پایان خاطرنشان کرد: در نهایت، پروبیوتیک‌ها زمانی می‌توانند بخشی از راهبرد پیشگیری از اسهال مسافرتی باشند که انتخاب آن‌ها بر پایه شواهد علمی و ویژگی‌های اختصاصی هر فرآورده انجام شود، نه صرفاً بر اساس تبلیغات یا عنوان «پروبیوتیک» روی بسته‌بندی. مشاوره با داروساز، بهترین راه برای انتخاب فرآورده‌ای متناسب با شرایط هر فرد است.

جزئیات برگزاری آزمون شفاهی فلوشیپ اعلام شد؛
رقابت ۱۳۱۸ داوطلب برای پذیرش ۶۸۳ نفر

آزمون شفاهی پذیرش دوره‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) از ۲۰ تا ۲۵ تیرماه جاری در دانشگاه‌های مجری برگزار می‌شود. در این دوره، یک‌هزار و ۳۱۸ پزشک متخصص برای پذیرش ۶۸۳ نفر در رشته‌های مختلف تکمیلی تخصصی رقابت خواهند کرد به گزارش حکیم باشی، آزمون شفاهی پذیرش دوره‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) از ۲۰ تا ۲۵ تیرماه ۱۴۰۵ در دانشگاه‌های مجری برگزار می‌شود و داوطلبان واجد شرایط باید بر اساس برنامه زمان‌بندی اعلام‌شده از سوی دانشگاه محل برگزاری در این مرحله از آزمون شرکت کنند.
مرحله شفاهی آزمون، بخش مهم و تعیین‌کننده فرآیند پذیرش دوره‌های تکمیلی تخصصی به شمار می‌رود و با هدف ارزیابی توانمندی‌های علمی، مهارت‌های بالینی، قدرت تصمیم‌گیری حرفه‌ای و شایستگی‌های تخصصی داوطلبان برگزار می‌شود. بر اساس دستورالعمل آزمون، این ارزیابی صرفاً به مصاحبه محدود نبوده و متناسب با رشته و دانشگاه برگزارکننده، ممکن است به صورت آزمون مهارت‌های بالینی ساختارمند (OSCE)، آزمون مبتنی بر مدیریت بیمار (PMP)، مصاحبه ساختارمند یا ترکیبی از این روش‌های نوین، ارزیابی انجام شود.
آزمون شفاهی امسال در دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی دارای مجوز برگزاری دوره‌های فلوشیپ از جمله دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، ایران، شهید بهشتی، اصفهان، تبریز، اهواز، ارومیه و سایر دانشگاه‌های دارای ظرفیت پذیرش برگزار می‌شود. داوطلبان نیز در رشته‌های مختلفی از جمله ناباروری، طب مادر و جنین، جراحی سرطان، جراحی ستون فقرات، بیهوشی قلب، پزشکی خواب، درد، صرع، رادیولوژی مداخله‌ای، جراحی دست، مراقبت‌های ویژه کودکان و ده‌ها رشته فوق‌تخصصی دیگر با یکدیگر رقابت خواهند کرد.
بر اساس راهنمای منتشرشده، داوطلبانی که وضعیت بررسی مدارک آنان در سامانه «مجاز-ناقص» اعلام شده است، مجاز به شرکت در آزمون هستند و تنها باید نسبت به رفع نقص مدرک اعلام‌شده و بارگذاری مدارک مورد نیاز مطابق دستورالعمل اقدام کنند. همچنین داوطلبانی که متقاضی استفاده از سهمیه ایثارگران و رزمندگان هستند، در صورت تأیید نشدن سهمیه از سوی مراجع ذی‌ربط، با سهمیه آزاد مورد بررسی قرار خواهند گرفت. در خصوص سهمیه بومی نیز، در صورت تأیید نشدن، صرفاً سهمیه حذف می‌شود و این موضوع هیچ محدودیتی برای شرکت داوطلب در آزمون ایجاد نخواهد کرد.
در آزمون پذیرش دوره‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) سال ۱۴۰۵، یک‌هزار و ۳۱۸ پزشک متخصص برای ورود به این دوره‌ها ثبت‌نام کرده‌اند که از این تعداد، ۶۸۳ نفر در رشته‌ها و دانشگاه‌های مختلف کشور پذیرش خواهند شد.
معاونت آموزشی وزارت بهداشت از داوطلبان خواست ضمن پیگیری مستمر اطلاعیه‌ها و برنامه زمان‌بندی منتشرشده از سوی دانشگاه محل برگزاری، از زمان دقیق و محل برگزاری آزمون رشته خود اطلاع یافته و با همراه داشتن مدارک و مستندات مورد نیاز، در موعد مقرر در آزمون شفاهی حضور یابند.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی شاهرود خبر داد:
بسیج حداکثری کادر سلامت دانشگاه علوم پزشکی شاهرود برای خدمت‌رسانی به زائران

رئیس دانشگاه علوم پزشکی شاهرود از بسیج تمامی امکانات، کادر درمان و تجهیزات تخصصی این دانشگاه برای ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زائرانی خبر داد که از تهران عازم مشهد مقدس هستند تا در مراسم تشییع پیکر مطهر رهبر شهیدمان شرکت کنند. وی تأکید کرد که مراکز درمانی این دانشگاه در ایام تعطیلات به صورت شبانه‌روزی و با تمام توان فعال هستند.
دکتر محمدحسن امامیان، رئیس دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، با اشاره به اینکه حجم قابل توجهی از زائران و ارادتمندان که از تهران راهی مشهد مقدس هستند تا در مراسم تشییع پیکر مطهر رهبر شهیدمان شرکت کنند، از مسیر استان سمنان و شهرستان شاهرود عبور می‌کنند، اظهار کرد: با توجه به اهمیت این حضور و حجم بالای تردد، تمهیدات ویژه‌ای برای تأمین سلامت و ارائه خدمات درمانی به این زائران در طول مسیر اندیشیده شده است.
وی با بیان اینکه آمادگی کامل برای پاسخگویی به نیازهای احتمالی زائران وجود دارد، افزود: تمام ظرفیت‌های درمانی شامل موکب‌های سلامت در مسیر، بیمارستان‌ها و کلینیک‌های تخصصی برای ارائه خدمت بسیج شده‌اند. درمانگاه‌های بین‌راهی نیز با فعالیت دو نوبت (صبح و عصر) در حال خدمت‌رسانی به مسافران و زائران هستند.
رئیس دانشگاه علوم پزشکی شاهرود از مشارکت گسترده کادر درمان و دانشجویان در مراسم تشییع رهبر شهید خبر داد و گفت: بسیاری از همکاران ما برای خدمت‌رسانی در مجموعه‌های درمانی دانشگاه و همچنین کمک به دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و مشهد اعلام آمادگی کرده‌اند. دانشجویان نیز در قالب گروه‌های داوطلب در موکب‌ها و بیمارستان‌های صحرایی حضور فعال دارند.
دکتر امامیان با اشاره به مأموریت‌های سازمان اورژانس کشور خاطرنشان کرد: در راستای تکالیف ابلاغی، یک دستگاه اتوبوس آمبولانس به همراه پرسنل مجرب به استان‌های قم و خراسان رضوی اعزام شده است. همچنین دو دستگاه آمبولانس ۱۱۵ به همراه تجهیزات کامل و کادر عملیاتی جهت پشتیبانی از دانشگاه‌های علوم پزشکی شهرهای تهران و مشهد اعزام شده‌اند تا در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زائران عزیز خللی ایجاد نشود.
وی تأکید کرد: ارائه خدمات درمانی در مجموعه دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در این روزهای تعطیل با قوت ادامه دارد. در بازدیدی که از اتاق عمل بیمارستان امام حسین (ع) صورت گرفت، فعالیت کادر درمان به صورت کاملاً منسجم در جریان بود؛ به طوری که تنها در یک بازه زمانی، شاهد انجام ۲۰۰ مورد ویزیت تخصصی و پذیرش ۵۰ بیمار در رشته‌های مختلف بودیم که نشان‌دهنده پویایی و آمادگی کامل مراکز درمانی ماست.
رئیس دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در پایان به اقدامات فرهنگی این دانشگاه اشاره کرد و گفت: معاونت دانشجویی و فرهنگی نیز با برپایی غرفه‌های «سلامت» در میادین اصلی شهر از ابتدای این ایام، با مشارکت فعال اساتید، دانشجویان و کارکنان، در کنار خدمات درمانی به اجرای برنامه‌های فرهنگی و ترویج فرهنگ سلامت پرداخته است تا در این شرایط خاص، بهترین و شایسته‌ترین خدمات به زائرانی که در مسیر تشییع رهبر شهیدمان هستند، ارائه شود.

توصیه‌های ویژه معاونت بهداشت وزارت بهداشت برای شرکت کنندگان در مراسم وداع و تشییع رهبر شهید

همزمان با حضور پرشور و گسترده مردم در مراسم وداع و تشییع رهبر شهید، معاونت بهداشت وزارت بهداشت با هدف پیشگیری از بروز مشکلات سلامت و حفظ سلامت عمومی، دستور ارائه توصیه‌های بهداشتی ویژه برای گروه‌های آسیب‌پذیر و شرکت‌کنندگان را صادر کرد. به گزارش حکیم باشی، با توجه به پیش‌بینی حضور انبوه جمعیت در مسیرهای مراسم وداع و تشییع پیکر رهبر شهید، معاونت بهداشت وزارت بهداشت با انتشار اطلاعیه‌ای، بر ضرورت مراقبت‌های ویژه از گروه‌های آسیب‌پذیر تأکید کرد. این توصیه‌ها به‌ویژه برای سالمندان، کودکان، افراد کم‌توان، زنان باردار و بیماران مبتلا به بیماری‌های زمینه‌ای تدوین شده است.

● مراقبت ویژه از گروه‌های آسیب‌پذیر
بر اساس این اطلاعیه، توصیه می‌شود سالمندان، کودکان و بیماران مبتلا به بیماری‌های مزمن، در صورت امکان با همراهی اعضای خانواده در مراسم شرکت کنند. همچنین تأکید شده است که این افراد از قرارگیری طولانی‌مدت در محیط‌های بسیار پرتراکم و در معرض تابش مستقیم نور خورشید خودداری نمایند.

● پیشگیری از گرمازدگی و کم‌آبی
معاونت بهداشت جهت جلوگیری از بروز مشکلاتی نظیر گرمازدگی و کم‌آبی بدن، از شرکت‌کنندگان خواست:
به میزان کافی آب سالم و مایعات مصرف کنند.
از کلاه، چتر یا سایر تجهیزات محافظ در برابر خورشید استفاده نمایند.
در صورت احساس هرگونه ناخوشی از جمله ضعف، سرگیجه یا تنگی نفس، بلافاصله به تیم‌های امدادی مستقر در مسیر مراجعه کنند.

● نکات ایمنی و بهداشتی عمومی
در ادامه این هشدارها، بر رعایت بهداشت فردی، مصرف مواد غذایی و نوشیدنی تنها از مراکز دارای مجوز و تحت نظارت، و همچنین مصرف منظم داروهای تجویزشده برای بیماران تأکید شده است. همچنین از تمامی شرکت‌کنندگان خواسته شد به دستورالعمل‌های نیروهای امدادی مستقر در مسیر، به‌طور کامل توجه کنند.

● آمادگی کامل تیم‌های سلامت
معاونت بهداشت وزارت بهداشت در پایان ضمن قدردانی از همکاری و درک متقابل مردم، اعلام کرد که تیم‌های بهداشت محیط، مراقبت از بیماری‌ها و سایر کادر درمان با آمادگی کامل در مسیرهای تعیین‌شده مستقر شده‌اند. این نیروها به‌صورت مستمر بر سلامت آب آشامیدنی، مواد غذایی و نظارت بر خدمات بهداشتی محیطی تمرکز دارند تا مراسم در بستری ایمن و سلامت برگزار شود.

مشهد در آماده‌باش «خدمت»؛
فراخوان همه‌جانبه برای تضمین سلامت زائران و سوگواران در مراسم ملی

دانشگاه علوم پزشکی مشهد با هدف میزبانی باشکوه و بی‌نقص از مراسم تشییع و تدفین پیکر مطهر امام شهید، حضرت آیت‌الله العظمی سید علی خامنه‌ای (ره)، از استقرار کامل نیروهای امدادی و فعال‌سازی حداکثری ظرفیت‌های درمانی در سراسر شهر خبر داد. به گزارش حکیم باشی، دکتر محمود شبستری، رئیس دانشگاه علوم پزشکی مشهد، در نشست استراتژیک شورای معاونین، بر این نکته تأکید کرد که مشهد مقدس در روزهای پیش رو، فراتر از یک مراسم ساده، میزبان اقیانوس ارادتمندان و زائرانی است که از سراسر جهان برای وداع با رهبر فقید انقلاب به این شهر مقدس می‌آیند.

● «پویش سلامت»؛ از مطب‌ها تا رینگ حرم
رئیس دانشگاه علوم پزشکی مشهد با هدف ایجاد یک فضای روحی و خدماتی منسجم، از راه‌اندازی یک پویش بزرگ خدمت‌رسانی خبر داد.
وی تأکید کرد: به دنبال یک مدیریت هماهنگ هستیم؛ به طوری که در روزهای حساس مراسم، تمامی واحدهای درمانی، اعم از بیمارستان‌های دولتی، خصوصی، درمانگاه‌ها و حتی مطب‌های پزشکان، در قالب یک مأموریت ملی، در خدمت سلامت مردم باشند. هدف ما این است که با فعال بودن تمام ظرفیت‌های درمانی، بار اورژانس‌ها را کاهش داده و در کمترین زمان ممکن، خدمات تخصصی را به زائران ارائه دهیم.

● مدیریت بحران با رویکرد پیشگیرانه
دکتر شبستری با اشاره به تجربیات موفق در مدیریت رویدادهای پیشین، خاطرنشان کرد که آمادگی مشهد در این دوره، بر پایه «پیش‌بینی و پیشگیری» بنا شده است. وی افزود: با استقرار تیم‌های واکنش سریع (AMP) در مسیرهای اصلی تشییع و پیرامون رینگ حرم مطهر رضوی، از نزدیک‌ترین فاصله به جمعیت، آماده مداخله‌های پزشکی هستیم. همچنین، نظارت بر سلامت آب، غذا و شرایط بهداشتی در مراکز اسکان زائران، از اولویت‌های اصلی تیم‌های بهداشتی ماست تا اطمینان حاصل شود که این مراسم تاریخی در کمال آرامش و سلامت برگزار می‌گردد.

● فراخوان جهادی از کادر درمان و اساتید
در بخشی از این نشست، رئیس دانشگاه از کادر درمان و اساتید دانشگاه دعوت کرد: این یک وظیفه ملی، انسانی و دینی است. ما از تمامی همکاران، پزشکان، پرستاران و دانشجویان جوان که در بسیج جامعه پزشکی حضور دارند، می‌خواهیم که در این روزهای پرشکوه، تخصص خود را نذر خدمت به زائران کنند. ما با حضور پرقدرت اساتید در درمانگاه‌ها و مراکز درمانی، تضمین می‌کنیم که هیچ بیماری یا حادثه‌ای، آرامش سوگواران را برهم نزند.

● تجهیزات و لجستیک در بالاترین سطح
وی همچنین از هماهنگی‌های گسترده با ستاد بحران استان و نهادهای اجرایی برای تأمین ملزومات مصرفی و تجهیزات بیمارستانی خبر داد و تصریح کرد: تمامی جوانب لجستیکی، از جمله تأمین دارو، تجهیزات حفاظتی و نیروهای امدادی، با دقت بسیار بالا پیش‌بینی و عملیاتی شده است تا در لحظه نیاز، هیچ کمبودی احساس نشود. دکتر شبستری در پایان خاطرنشان کرد: با تکیه بر عنایت حضرت ولی‌عصر (عج) و لطف امام رضا (ع)، تمام توان علمی و اجرایی خود را به کار می‌گیریم تا مشهد مقدس، الگویی از مدیریت سلامت در تجمعات انبوه باشد و شایسته میزبانی از این مراسم فراملی و جهانی عمل کنیم.

افتتاح مرکز ارتباطات و دیسپچ پشتیبان اورژانس ۱۱۵ مشهد؛
گامی استراتژیک در پایداری خدمات فوریت‌های پزشکی

در راستای سیاست‌های کلان سازمان اورژانس کشور مبنی بر حفظ پایداری ارتباطات مردمی در شرایط بحرانی، مرکز دوم ارتباطات و دیسپچ اورژانس دانشگاه علوم پزشکی مشهد با هدف ایجاد سامانه پشتیبان، در فضایی به مساحت ۲۵۰ مترمربع افتتاح و به بهره‌برداری رسید.
به گزارش حکیم باشی، با هدف تضمین استمرار خدمت‌رسانی و پیشگیری از هرگونه اختلال در پاسخگویی به تماس‌های اضطراری شهروندان، مرکز دوم ارتباطات اورژانس دانشگاه علوم پزشکی مشهد با حضور رئیس سازمان اورژانس کشور و مسئولان دانشگاهی افتتاح شد.
دکتر میعادفر، رئیس سازمان اورژانس کشور، در مراسم افتتاح این مرکز اظهار کرد: با توجه به تجربیات آموخته‌شده از جنگ های اخیر و ضرورت حفظ استمرار خدمات در شرایط سخت، سازمان اورژانس از پیش، برنامه‌ریزی‌های دقیقی را برای ایجاد سیستم‌های پشتیبان در مراکز ارتباطی سراسر کشور تدوین کرده بود.
رئیس سازمان اورژانس کشور با اشاره به اهمیت حیاتی خط ۱۱۵ به عنوان اصلی‌ترین پل ارتباطی میان شهروندان و خدمات امدادی، افزود: هدف اصلی ما این است که تحت هیچ شرایطی، حتی در بحرانی‌ترین موقعیت‌ها، ارتباط مردم با اورژانس قطع نشود. برای تحقق این امر، روش‌های متنوع و چندلایه‌ای را برای ایجاد نسخه های پشتیبان ارتباطی پیش‌بینی کرده‌ایم.
وی با اشاره به جزئیات این پروژه افزود: امروز در کنار مراسم بدرقه رهبر شهیدمان، موفق شدیم مرکز دوم ارتباطات دیسپچ مشهد را در فضایی با متراژ ۲۵۰ متر مربع افتتاح کنیم. این مرکز با حضور معاون محترم درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد و رئیس مرکز اورژانس ۱۱۵ مشهد، به بهره‌برداری رسید تا بخشی از زیرساخت‌های امنیتی و ارتباطی مورد نیاز برای پایداری خدمات در شرایط بحرانی را پوشش دهد.
دکتر علی یزدانی، رئیس مرکز اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث دانشگاه علوم پزشکی مشهد نیز در حاشیه این مراسم ضمن قدردانی از حمایت‌های سازمان اورژانس کشور و تلاش‌های واحدهای IT و مرکز ارتباطات اورژانس، اظهار کرد: این مرکز که به عنوان سامانه پشتیبان طراحی شده است، در مواقع لزوم و در صورت خروج مرکز اصلی از حیض انتفاع، بلافاصله فعال شده و هدایت مأموریت‌های آمبولانس و پاسخگویی به تماس‌های ۱۱۵ را بدون وقفه بر عهده خواهد گرفت.
وی افزود: با راه‌اندازی این زیرساخت، اطمینان حاصل می‌شود که ارتباط مردم با اورژانس در هیچ شرایطی قطع نخواهد شد و فرآیند امدادرسانی با ضریب اطمینان بالاتری تداوم می‌یابد.
دکتر منصور شکیبا، معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد نیز در این مراسم با تقدیر از تلاش‌های صورت‌گرفته برای توسعه زیرساخت‌های اورژانس، بیان کرد: تقویت توانمندی‌های اورژانس و ایجاد بسترهای لازم برای پاسخگویی سریع به نیازهای مردم، همواره از اولویت‌های اساسی دانشگاه علوم پزشکی مشهد است. راه‌اندازی این مرکز، گامی ارزشمند در جهت ارتقای ضریب اطمینان و کیفیت خدمات‌رسانی خواهد بود.

علیپور عضو کمیسیون بهداشت مجلس:
فعالیت مراکز درمانی غیرمجاز بازی با جان مردم است

■ برخورد با مراکز درمانی غیرمجاز نباید مقطعی باشد؛ متخلفان باید هزینه تخلف را بپردازند

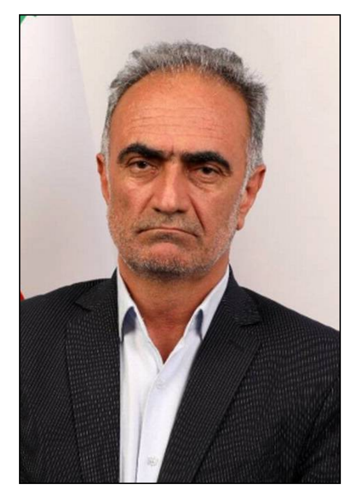

عضو کمیسیون بهداشت مجلس با اشاره به پلمب ۲۶۸۰ مؤسسه غیرمجاز مداخله‌گر در درمان طی سال ۱۴۰۴، گفت: فعالیت افراد و مراکز فاقد مجوز تهدیدی جدی برای سلامت جامعه است و دستگاه‌های مسئول باید با تشدید نظارت‌ها و برخورد قاطع، اجازه سوءاستفاده از سلامت مردم را ندهند.
عمر علیپور، با اشاره به اقدامات وزارت بهداشت در شناسایی و پلمب مراکز غیرمجاز مداخله‌گر در درمان، گفت: برخورد با مراکز و افرادی که بدون مجوز قانونی و صلاحیت حرفه‌ای در حوزه درمان فعالیت می‌کنند، از مطالبات جدی مردم و یکی از الزامات صیانت از سلامت جامعه است.
وی افزود: سلامت مردم خط قرمز نظام سلامت است و هیچ فرد یا مجموعه‌ای نباید با تبلیغات فریبنده، ادعاهای غیرعلمی یا ارائه خدمات فاقد پشتوانه تخصصی، جان و سلامت شهروندان را به خطر بیندازد. فعالیت این مراکز علاوه بر تحمیل هزینه‌های مالی، در بسیاری از موارد آسیب‌های جبران‌ناپذیری برای بیماران به همراه دارد.
این عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس با اشاره به پلمب ۲۶۸۰ مرکز غیرمجاز طی سال گذشته، گفت: این آمار نشان می‌دهد که همچنان افراد سودجو در تلاش هستند از نیاز و اعتماد مردم سوءاستفاده کنند؛ بنابراین لازم است اقدامات نظارتی با قدرت بیشتری ادامه یابد و صرفاً به برخوردهای مقطعی محدود نشود.
نماینده مردم ماکو در مجلس دوازدهم، تصریح کرد: همکاری وزارت بهداشت، فراجا، دستگاه قضایی و سازمان تعزیرات حکومتی در برخورد با مراکز غیرمجاز اقدامی ارزشمند است، اما این همکاری باید به یک سازوکار دائمی و هوشمند تبدیل شود تا امکان فعالیت مجدد متخلفان به حداقل برسد.
عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس ادامه داد: متأسفانه امروز بخشی از تخلفات درمانی به فضای مجازی منتقل شده است و برخی افراد بدون داشتن هرگونه تخصص یا مجوز، با تبلیغات گسترده اقدام به ارائه مشاوره درمانی، نسخه‌نویسی، فروش دارو یا محصولات با ادعاهای درمانی می‌کنند که این موضوع نیازمند نظارت جدی‌تر است. وی یادآور شد: قوانین موجود باید متناسب با شرایط جدید بازنگری شود تا برخورد با تخلفات در بستر فضای مجازی نیز از ضمانت اجرایی بیشتری برخوردار باشد همچنین پلتفرم‌های منتشرکننده تبلیغات درمانی نیز باید نسبت به محتوای منتشرشده مسئولیت‌پذیر باشند.
عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس با تأکید بر نقش آگاهی‌بخشی عمومی گفت: در کنار برخوردهای قانونی، آموزش مردم اهمیت ویژه‌ای دارد و شهروندان باید بدانند دریافت خدمات درمانی تنها از مراکز دارای مجوز و افراد دارای صلاحیت، امنیت سلامت آنان را تضمین می‌کند و نباید به تبلیغات اغواکننده در فضای مجازی اعتماد کنند.
این نماینده مجلس ادامه داد: گزارش‌های مردمی نیز می‌تواند نقش مهمی در شناسایی تخلفات داشته باشد و لازم است سامانه‌های دریافت گزارش مردمی تقویت شوند تا روند رسیدگی به تخلفات با سرعت بیشتری انجام گیرد.
این عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس تاکید کرد: مجلس از هر اقدامی که به ارتقای کیفیت خدمات درمانی، مقابله با فعالیت‌های غیرقانونی و صیانت از سلامت مردم منجر شود، حمایت می‌کند و در صورت نیاز، آمادگی دارد تا اصلاح قوانین، خلأهای موجود در حوزه برخورد با مداخلات غیرمجاز در درمان را برطرف کند.

همزمان با برگزاری مراسم وداع و بدرقه پیکر مطهر رهبر شهید صورت گرفت؛
ادای دین «جاماندگان» به رهبر شهید در سنگر اهدای خون
شهروندان گرگانی با اهدای خون خود حیات بخشیدند

همزمان با برگزاری مراسم وداع و بدرقه پیکر مطهر رهبر شهید، جمعی از شهروندان گرگانی که از حضور در مراسم اصلی بازمانده بودند، با حضور در تیم سیار انتقال خون و اهدای خون خود، ضمن تجدید میثاق با آرمان‌های شهدا، فرهنگ ایثار و نوع‌دوستی را در عمل به نمایش گذاشتند. به گزارش حکیم باشی، همزمان با موج حزن و اندوه مردم استان گلستان در پی شهادت رهبر گران‌قدرمان، فعالیت‌های خودجوش و معنوی در سطح شهر گسترش یافت.
در همین راستا، تیم سیار خون‌گیری سازمان انتقال خون با استقرار در «مسجد جامع گلشن» گرگان، میزبان شهروندانی بود که مشتاقانه برای ادای دین به مقام شامخ شهدا حضور یافته بودند. این اقدام خداپسندانه که با استقبال پرشور مردم مواجه شد، فرصتی مغتنم برای «جاماندگانی» بود که توفیق حضور در مراسم اصلی بدرقه پیکر مطهر رهبر شهید و همراهانش را نیافته بودند. این شهروندان با حضور در پایگاه سیار و با نیت اهدای صدقه جاریه، تلاش کردند تا با تأسی از فرهنگ والای ایثار و شهادت، نبض زندگی را در رگ‌های بیماران نیازمند به جریان انداخته و ارادت خود را به شیوه‌ای خیرخواهانه ابراز کنند.
مشارکت گسترده مردم گرگان در این پویش نشان‌دهنده آن است که فرهنگ شهادت و خدمت به همنوع، در تار و پود جامعه نهادینه شده است؛ به‌گونه‌ای که حتی در روزهای سختِ سوگواری نیز، مردم با تبدیل اندوه خود به کارهای نیک، سعی در ترویج روحیه همبستگی و خدمت به جامعه دارند.

رئیس مرکز نظارت و اعتباربخشی امور درمان خبر داد؛
پلمب ۲۶۸۰ مؤسسه غیرمجاز مداخله‌گر در درمان طی سال گذشته

■ برخورد قاطع با متخلفان حوزه سلامت ادامه دارد

رئیس مرکز نظارت و اعتباربخشی امور درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از شناسایی، تعطیلی و پلمب ۲۶۸۰ مؤسسه غیرمجاز مداخله‌گر در امر درمان طی سال گذشته خبر داد و بر تداوم برخوردهای قانونی با افراد و مجموعه‌های فاقد صلاحیت حرفه‌ای تأکید کرد.
به گزارش حکیم باشی، دکتر سیدحسین حاجی‌میرزایی در جلسه صبحگاه نظارت بر درمان که با حضور بازرسان و ناظران حوزه درمان سراسر کشور به صورت برخط برگزار شد، با اشاره به اقدامات گسترده وزارت بهداشت در صیانت از سلامت مردم اظهار کرد: مقابله با مداخلات غیرمجاز در امور درمانی از اولویت‌های جدی حوزه نظارت بر درمان است و در این راستا طی سال گذشته، ۲۶۸۰ مؤسسه و مرکز غیرمجاز با همکاری دستگاه‌های مسئول شناسایی، تعطیل و پلمب شدند.
وی افزود: این اقدامات با همکاری و هماهنگی وزارت بهداشت، فراجا، قوه قضائیه و سازمان تعزیرات حکومتی انجام شده و نشان‌دهنده عزم جدی دستگاه‌های مسئول برای جلوگیری از فعالیت افراد و مراکزی است که بدون برخورداری از مجوزهای قانونی و صلاحیت‌های حرفه‌ای، سلامت مردم را به خطر می‌اندازند.
رئیس مرکز نظارت و اعتباربخشی امور درمان همچنین به بررسی یکی از پرونده‌های مهم کشوری در صبحگاه نظارت این هفته اشاره کرد و گفت: پرونده یکی از شرکت‌های بزرگ که از طریق بازاریابی شبکه‌ای و تبلیغات گسترده در فضای مجازی اقدام به مداخله در امور درمانی می‌کرد، در این نشست مورد بررسی قرار گرفت. این شرکت با بهره‌گیری از شیوه‌های تبلیغاتی و ارائه ادعاهای درمانی فاقد پشتوانه علمی، در حوزه سلامت فعالیت می‌کرد که پس از انجام بررسی‌های تخصصی و اقدامات قانونی، دفتر این شرکت در یکی از استان‌های کشور پلمب شد. وی ادامه داد: مالک این شرکت نیز برای طی مراحل قانونی و رسیدگی قضایی به مراجع ذی‌صلاح معرفی شده است و روند رسیدگی به پرونده در دستگاه قضایی ادامه دارد. دکتر حاجی‌میرزایی با تأکید بر اهمیت رصد مستمر فعالیت‌های غیرمجاز در حوزه سلامت خاطرنشان کرد: گسترش فضای مجازی و تنوع بسترهای تبلیغاتی، ضرورت هوشیاری بیشتر نهادهای نظارتی را دوچندان کرده است. برخی افراد و مجموعه‌ها با سوءاستفاده از اعتماد عمومی و انتشار مطالب غیرعلمی یا گمراه‌کننده، اقدام به ارائه خدمات درمانی، مشاوره‌ای یا فروش محصولات با ادعاهای درمانی می‌کنند که می‌تواند سلامت افراد را با مخاطرات جدی مواجه سازد.
وی با اشاره به نقش مهم گزارش‌های مردمی در شناسایی تخلفات افزود: همکاری شهروندان و اطلاع‌رسانی به موقع درباره فعالیت افراد و مراکز فاقد مجوز، نقش مؤثری در ارتقای نظارت‌ها و پیشگیری از بروز آسیب‌های احتمالی دارد.
رئیس مرکز نظارت و اعتباربخشی امور درمان در ادامه درباره صبحگاه‌های نظارت بر درمان توضیح داد: این نشست‌ها به صورت هفتگی و با حضور بازرسان، کارشناسان و مسئولان نظارت بر درمان دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور برگزار می‌شود و پرونده‌های مهم، چالش‌های نظارتی و مصادیق تخلف در حوزه درمان در آن مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

از سحرگاه اسفند تا روزهای وداع؛
کادر نظام سلامت بار دیگر روایت ایستادگی را می‌نویسد

■ روزنوشت / مریم سبحانی فرد، کارشناس خبر دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

این روزها که هنوز داغ جنگ بر چهره شهرها تازه است، خیابان‌های ایران، برای بدرقه مردی که سال‌ها تکیه‌گاه یک ملت بود، لبریز از جمعیت شده است و در هنگامه وداع تاریخی ملت ایران با رهبر شهید انقلاب اسلامی، نظام سلامت بار دیگر روایت ایستادگی را باز می‌نویسد؛ روایتی که در آن، خدمت به مردم جلوه‌ای روشن از امید، همبستگی و استمرار زندگی در قلب یک ملت را به تصویر می‌کشد.
در روزهایی که تاریخ، سنگین‌تر از همیشه بر شانه‌های حافظه جمعی ملت نشسته است، هزاران نفر از پزشکان، پرستاران، نیروهای فوریت‌های پزشکی، بهداشت، درمان و پشتیبانی، بی‌وقفه در میدان خدمت ایستاده‌اند؛ جایی که مرز میان وظیفه و ایثار، رنگ می‌بازد و خدمت به مردم، معنایی فراتر از یک مسئولیت حرفه‌ای پیدا می‌کند. آسمان این روزها نظاره‌گر زمین نیست، بلکه شاهد ایستادگی انسان‌هایی است که جان را در کف دست گرفته‌اند تا امنیت سلامت، همپای امنیت وطن، پابرجا بماند.
در این دریای بی‌کران انسان، هر چهره روایتی دارد؛ چشمانی اشکبار، دستانی که برای آخرین وداع بالا می‌رود و دل‌هایی که زیر سقف آسمان، تنها به ادای دین می‌اندیشند. اما در میان این شکوه، روایت دیگری نیز آرام و بی‌صدا جریان دارد؛ روایت مردان و زنانی از خانواده بزرگ نظام سلامت که پیش از آن، روزهای جنگ را در بیمارستان‌ها، مراکز امدادی و پایگاه‌های سلامت پشت سر گذاشته بودند و اینک، بی‌آنکه خستگی روزهای دشوار بر چهره‌شان مجال ظهور یابد، بار دیگر در قلب این اجتماع میلیونی ایستادند تا پاسدار سلامت مردمی باشند که برای وداع با رهبر شهید گرد هم آمده‌اند.
جنگی که پشت سر گذاشتیم، تنها در خطوط مقدم جریان نداشت؛ بیمارستان‌ها، مراکز بهداشتی درمانی و پایگاه‌های امدادی نیز جبهه‌هایی بودند که در آن‌ها نبرد برای حفظ جان انسان‌ها لحظه‌ای متوقف نشد. از غرب تا شرق و از جنوب تا شمال، هرجا آتش دشمن فرود آمد، کادر نظام سلامت ایستاد تا نبض زندگی از تپش بازنماند.
اورژانس پیش‌بیمارستانی در نخستین دقایق حملات، بی‌درنگ در میدان حاضر شد و آمبولانس‌ها به کاروان‌های امید بدل شدند. همزمان، جراحان، متخصصان بیهوشی، پرستاران، بهیاران و تکنسین‌های اتاق عمل، بی‌وقفه میان مرگ و زندگی ایستادند.
روزهایی که پایان شیفت، معنایی نداشت و تنها مسئولیت بود که ادامه می‌یافت، از مراکز درمانی تا پایگاه‌های سلامت و از خانه‌های بهداشت تا مراکز فوریت‌ها، زنجیره‌ای از انسانیت شکل گرفت که حلقه‌های آن را نه دستور، که عشق به وطن و سوگند حرفه‌ای به هم متصل می‌کرد. هر فرد، قطعه‌ای از پازلی بود که نامش «اقتدار ایران» بود.
اما خدمت، تنها به روزهای جنگ ختم نشد. امروز، همان دست‌هایی که در روزهای جنگ، جان‌ها را از دل آتش بیرون می‌کشیدند، در مراسم وداع با قائد شهید امت نیز پاسدار سلامت میلیون‌ها دلداده‌اند. هنگامه‌ای رسیده که تجلی دوباره وحدت و اقتدار ملی باشد و در این اجتماع عظیم، بار دیگر نظام سلامت در خط مقدم قرار گرفته است. حضور باشکوه مردم ایران و دیگر ملت‌های آزاده، شرایطی را رقم زده که نیاز به حضور گسترده اورژانس، تیم‌های امدادی و نیروهای پشتیبان را دوچندان می‌کند. در دل این روزها، بیمارستان‌های صحرایی و پایگاه‌های سیار امدادی نیز فعال شده‌اند؛ فضاهایی که در آن‌ها دیوارها موقت اما تعهد، دائمی است.
در این روزها، مفهوم «شیفت کاری» در نظام سلامت از معنا تهی شده و جای خود را به «حضور دائمی» داده است. بسیاری از کارکنان، خانه را پشت سر گذاشته‌اند و روزها و شب‌های خود را در مراکز درمانی و امدادی سپری می‌کنند تا چرخه حیات خدمت، حتی برای لحظه‌ای از حرکت باز نایستد. در این میان، نسل جوان‌تر و دانشجویان علوم پزشکی نیز به میدان آمده‌اند؛ نسلی که معنای «طبابت» را نه در صفحات کتاب که در میدان و در متن حادثه تجربه می‌کند.
چادرهای امدادی برپا شده است، ایستگاه‌های سلامت در مسیرها مستقر گردیده‌اند و آمبولانس‌ها، همچون رگ‌هایی زنده در پیکره این اجتماع میلیونی، جریان خدمت را در سراسر مسیر جاری نگاه داشته‌اند. در این حضور عظیم، بار دیگر همان روحیه ایثار نمایان شده است؛ پرستارانی که ایستاده‌اند، پزشکانی که بدون توقف در حال خدمت‌رسانی هستند و نیروهای امدادی که میان جمعیت، نظم را به نجات تبدیل کرده‌اند. گویی تاریخ دوباره تکرار شده است؛ این‌بار نه در میدان جنگ، بلکه در بطن حضوری شکوهمند برای بدرقه آقای شهید ایران.
در میان این همه تکاپو، حقیقتی روشن‌تر از همیشه، خود را آشکار می‌سازد؛ نظام سلامت، تنها یک ساختار اداری نیست؛ یک زیست‌جهان انسانی است که در آن، جان انسان‌ها به دست انسان‌هایی دیگر سپرده می‌شود که انتخاب کرده‌اند در سخت‌ترین لحظات بمانند.
وقتی به روزهای پیش‌رو نگاه می‌کنیم، تصویر روشن است؛ از جنگ تا وداع، از جنگ تا همبستگی. این حماسه، حماسه‌ای نیست که در یک روز یا یک رویداد خلاصه شود. این استمرار یک عهد است؛ عهدی میان انسان و انسان، میان علم و اخلاق، میان خدمت و وطن؛ و در این تجربه جمعی، بار دیگر مفهوم «مراقبت از سلامت» به‌عنوان یک ارزش اجتماعی برجسته خواهد شد.
و اکنون، در پایان این روایت، همواره صحنه‌ای بزرگ پیش چشمان ماست؛ بدرقه‌ی مردمی که از سراسر کشور و حتی فراتر از مرزها گرد هم آمده‌اند و نظام سلامت همچنان در خط مقدم خدمت‌رسانی ایستاده است. در همه این میدان‌ها، آنچه تغییر نمی‌کند، حضور بی‌وقفه نیروهایی است که خستگی را به رسمیت نمی‌شناسند.
...و این‌گونه است که روایت ادامه دارد؛ روایتی که از میدان جنگ آغاز شد، از بیمارستان گذشت و در مراسم وداع ملی اوج گرفت و همچنان در جریان است؛ روایتی از انسان‌هایی که ایستادن را انتخاب کرده‌اند.

حکیم باشی
هفته‌نامه سراسری حوزه پزشکی و پیراپزشکی - آموزش و توسعه سلامت

شنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۵ - ۲۶ محرم ۱۴۴۸ - 11 July 2026 - سال پنجم - شماره ۲۳۶ - ۸ صفحه

معاون آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد خبر داد

آمادگی گسترده اساتید، دانشجویان و دستیاران تخصصی برای خدمت‌رسانی در مراسم تشییع رهبر شهید ایران

معاون آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد از آمادگی کامل اعضای هیأت علمی، دانشجویان و دستیاران تخصص و فوق‌تخصص تمامی دانشکده‌های این دانشگاه برای مشارکت در ارائه خدمات سلامت همزمان با برگزاری مراسم تشییع رهبر شهید ایران خبر داد.

به گزارش حکیم باشی، دکتر رضا گلشن، معاون آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد اظهار کرد: همزمان با برگزاری مراسم تشییع و تدفین رهبر شهید ایران در مشهد، اساتید، دانشجویان و دستیاران دانشگاه علوم پزشکی مشهد به‌صورت داوطلبانه و در قالب تیم‌های تخصصی، در مراکز درمانی ثابت و سیار، موکب‌های سلامت و محل‌های استقرار زائران، خدمات بهداشتی و درمانی مورد نیاز را به زائران، مجاوران و شرکت‌کنندگان در مراسم ارائه خواهند کرد.

وی با بیان اینکه این حضور با هدف حفظ، تأمین و ارتقای سلامت عزاداران برنامه‌ریزی شده است، افزود: دانشگاه علوم پزشکی مشهد با بهره‌گیری از ظرفیت تمامی دانشکده‌ها، توان علمی و تخصصی خود را برای خدمت‌رسانی در این اجتماع بزرگ مردمی به کار گرفته است.

معاون آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با اشاره به ظرفیت دانشکده پزشکی گفت: بیش از دو هزار و ۴۰۰ نفر از اعضای هیات علمی، دستیاران تخصص و فوق‌تخصص و کارورزان این دانشکده در رشته‌هایی همچون طب اورژانس، داخلی، بیهوشی، جراحی عمومی، زنان، کودکان، ارتوپدی و سایر رشته‌های بالینی، در بیمارستان‌های ثابت و سیار به ارائه خدمات درمانی خواهند پرداخت. این مجموعه شامل ۶۰۰ عضو هیأت علمی بالینی، بیش از یکهزار و ۱۰۰ دستیار تخصص و فوق‌تخصص و نزدیک به ۷۰۰ کارورز و اینترن است.

دکتر گلشن با اشاره به مشارکت دانشکده داروسازی افزود: اعضای هیأت علمی و دانشجویان این دانشکده نیز با حضور در محل‌های پیش‌بینی‌شده، خدمات مشاوره دارویی و پاسخگویی به نیازهای دارویی شرکت‌کنندگان در مراسم را بر عهده خواهند داشت.

وی از حضور ۲۸۰ نفر از اعضای هیأت علمی و دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی خبر داد و گفت: این گروه متشکل از استادان، دانشجویان کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری رشته‌های پرستاری، مامایی، بهداشت باروری، سلامت جامعه، روان‌پرستاری، فوریت‌های پزشکی، اتاق عمل، سالمندی و کودک و نوزاد است که در مراکز درمانی و بیمارستان‌های ثابت و سیار به ارائه خدمات خواهند پرداخت.

معاون آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با اشاره به آمادگی دانشکده دندانپزشکی تصریح کرد: خدمات اورژانسی دندانپزشکی در کلینیک دانشکده دندانپزشکی و خدمات جراحی دهان، فک و صورت در بیمارستان ولایت ارائه می‌شود و اعضای هیأت علمی و دستیاران تمامی گروه‌های تخصصی این دانشکده در آماده‌باش کامل قرار دارند.

دکتر گلشن همچنین از مشارکت ۵۵ عضو هیأت علمی و ۲۰۰ دانشجوی سال آخر دانشکده علوم پیراپزشکی و توانبخشی خبر داد و افزود: این گروه‌ها در حوزه‌های شنوایی‌شناسی، بینایی‌سنجی، ارتز و پروتز، کاردرمانی، گفتاردرمانی، پرتوشناسی، فناوری اطلاعات سلامت و علوم آزمایشگاهی به ارائه خدمات تخصصی خواهند پرداخت.

وی با تاکید بر استمرار فعالیت مرکز جامع توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد اظهار کرد: تمامی خدمات تخصصی این مرکز در حوزه‌های فیزیوتراپی، گفتاردرمانی، شنوایی‌شناسی و بینایی‌سنجی در ایام برگزاری مراسم بدون وقفه ادامه خواهد داشت و در صورت نیاز، ظرفیت خدمات تخصصی نیز افزایش می‌یابد.

معاون آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد همچنین از آمادگی دانشکده طب ایرانی و مکمل خبر داد و گفت: ۱۰ عضو هیأت علمی و حدود ۵۰ دستیار تخصصی رشته‌های طب ایرانی و طب سوزنی با عضویت در گروه‌های جهادی سلامت، آمادگی دارند در موکب‌ها، محل‌های اسکان و سایر مراکز پیش‌بینی‌شده، خدمات مشاوره‌ای و سلامت‌محور را به زائران و عزاداران ارائه کنند.

دکتر گلشن در پایان با اشاره به حضور مؤثر دانشگاه علوم پزشکی مشهد در مأموریت‌های ملی و بحران‌های مختلف، خاطرنشان کرد: اعضای هیأت علمی، دانشجویان و دستیاران این دانشگاه همواره در کنار مردم بوده‌اند و در این مأموریت نیز با روحیه‌ای جهادی، تمام ظرفیت علمی، آموزشی و درمانی خود را برای خدمت‌رسانی شایسته به شرکت‌کنندگان در مراسم تشییع رهبر شهید ایران به کار خواهند گرفت.

توصیه‌های ویژه به بیماران دیابتی برای حضور در مراسم تشییع رهبر شهید

دانشیار غدد داخلی و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی مشهد با هشدار نسبت به مخاطرات گرمازدگی، کم‌آبی بدن و نوسانات قند خون در تجمعات پرجمعیت، از بیماران دیابتی خواست در صورت حضور در مراسم تشییع رهبر شهید، توصیه‌های پزشکی و مراقبتی را به‌طور جدّی رعایت کنند.

دکتر ربابه‌بیگم ابوترابی اظهار کرد: بیماران مبتلا به دیابت، به‌ویژه افرادی که قند خون آن‌ها به‌خوبی کنترل نشده است، در روزهای گرم و در محیط‌های پرتراکم بیش از سایر افراد در معرض عوارض ناشی از گرما و کم‌آبی قرار دارند؛ از این‌رو لازم است از قرار گرفتن مستقیم در معرض نور خورشید و گرمای شدید خودداری کنند.

وی با اشاره به خطرات ناشی از ازدحام جمعیت افزود: بهترین راهکار برای بیماران دیابتی، حضور در حاشیه مسیرهای برگزاری مراسم و استفاده از فضاهای سایه‌دار است. حضور در مرکز تجمعات متراکم علاوه بر افزایش دمای بدن، در صورت بروز مشکل جسمی، روند دسترسی و امدادرسانی را نیز دشوارتر می‌کند.

دانشیار غدد داخلی و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی مشهد بر ضرورت تداوم روند درمان بیماران تأکید کرد و گفت: مصرف داروها و انسولین باید مطابق دستور پزشک و بدون هیچ‌گونه وقفه ادامه یابد. همچنین بیماران باید برای پیشگیری از افت قند خون، مواد غذایی سبک و منابع قندی سریع‌الاثر مانند آب‌میوه، حبه قند یا آب‌نبات همراه داشته باشند تا در صورت بروز علائم هیپوگلیسمی، بلافاصله از آن استفاده کنند. دکتر ابوترابی، تعریق شدید و افزایش دمای بدن را از عوامل مهم برهم‌زننده تعادل قند خون در بیماران دیابتی دانست و افزود: همراه داشتن آب آشامیدنی و مصرف مداوم مایعات، حتی پیش از احساس تشنگی، برای جلوگیری از کم‌آبی بدن و کاهش خطر گرمازدگی ضروری است.

وی خاطرنشان کرد: بیماران دیابتی باید پیش از حضور در مراسم، وضعیت جسمانی خود را ارزیابی کنند و تنها در صورت برخورداری از شرایط مناسب در این تجمعات شرکت کنند. همچنین در صورت احساس ضعف، سرگیجه، تعریق غیرطبیعی، افت یا افزایش شدید قند خون و یا هرگونه علامت غیرعادی، لازم است بلافاصله به تیم‌های اورژانس و نیروهای امدادی مستقر در محل مراجعه کنند.

دانشیار غدد داخلی و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی مشهد در پایان تأکید کرد: رعایت توصیه‌های پزشکی، پرهیز از حضور در نقاط پرتراکم، مصرف منظم داروها، همراه داشتن مواد غذایی مناسب و نوشیدن مایعات کافی، مهم‌ترین اقدامات برای حفظ سلامت بیماران دیابتی در مراسم‌های پرجمعیت است.

نمک‌های رنگی و دریایی؛

تهدیدی پنهان برای سلامت مادران باردار و کودکان

معاون غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان با انتقاد از تبلیغات گمراه‌کننده درباره خواص درمانی نمک‌های رنگی و دریایی، نسبت به پیامدهای جبران‌ناپذیر حذف نمک یددار تصفیه‌شده از رژیم غذایی، به‌ویژه برای زنان باردار و کودکان هشدار داد.

به گزارش حکیم باشی، دکترمحمدرضا رحمانی، معاون غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان ضمن تأکید بر اینکه کمبود ید در دوران جنینی و اوایل کودکی، عوارض جبران‌ناپذیری نظیر کاهش ضریب هوشی، اختلالات حرکتی، ناشنوایی و عقب‌ماندگی ذهنی به همراه دارد، تصریح کرد: ششمین پایش ملی وضعیت تغذیه‌ای ید، میانه ید اداری زنان باردار کشور را ۱۲۸ میکروگرم در لیتر نشان می‌دهد که بیانگر وضعیت هشدار و ضرورت توجه ویژه به تغذیه در دوران بارداری، شیردهی و رشد کودکان زیر ۳ سال است.

وی با بیان اینکه غنی‌سازی نمک‌های غذایی با ید، استراتژی تأییدشده سازمان جهانی بهداشت برای پیشگیری از این اختلالات است، افزود: متأسفانه در سال‌های اخیر، برخی سودجویان با تبلیغات گسترده در فضای مجازی مبنی بر خواص درمانی نمک‌های رنگی (مانند نمک صورتی) و نمک‌های دریا، مردم را از مصرف نمک یددار تصفیه‌شده که تنها راه مطمئن تأمین ید بدن است، دور کرده‌اند.

معاون غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در تشریح خطرات این نمک‌های غیرمجاز خاطرنشان کرد: این محصولات که عمدتاً به‌صورت قاچاق یا از استخراج غیرمجاز سنگ‌های معدنی تهیه می‌شوند، علاوه بر فقدان ید کافی، حاوی مقادیر قابل‌توجهی فلزات سنگین نظیر سرب، جیوه، کادمیوم و آرسنیک هستند. دکتر رحمانی در پایان تصریح کرد: مصرف این نمک‌ها توسط مادران باردار، علاوه بر خطر سقط جنین و کم‌کاری تیروئید در نوزادان، باعث آسیب‌های شناختی شدید در نسل آینده خواهد شد. از این رو، آگاهی‌بخشی به جامعه برای مقابله با این باورهای نادرست و جایگزینی آن با نمک‌های تصفیه‌شده استاندارد، یک ضرورت حیاتی است.

جزئیات خدمات حوزه سلامت در مراسم وداع، تشییع و خاکسپاری قائد امت اعلام شد؛

انجام ۴۸۵ بازدید بهداشتی و شناسایی هزار و ۹۹۸ سندروم

مرکز مدیریت عملیات بحران وزارت بهداشت، جزئیات خدمات حوزه سلامت در پوشش مراسم وداع، تشییع و خاکسپاری قائد امت را اعلام کرد: بر این اساس از روز شنبه ۱۳ تیر تا ساعت ۱۶:۳۰ روز سه‌شنبه ۱۶ تیرماه، ۴۸۵ مورد بازدید و پایش بهداشتی انجام شد و هزار و ۹۹۸ سندروم در استان‌های تهران، قم و خراسان رضوی شناسایی و ثبت شد.

به گزارش حکیم باشی، همزمان با برگزاری مراسم وداع، تشییع و خاکسپاری قائد امت، تیم‌های حوزه سلامت با اجرای برنامه‌های مراقبت، دیده‌بانی بیماری‌ها و پایش مستمر وضعیت بهداشتی، خدمات گسترده‌ای را به زائران و شرکت‌کنندگان در استان‌های تهران، قم و خراسان رضوی ارائه کردند.

بر اساس اعلام مرکز مدیریت عملیات بحران، از روز شنبه ۱۳ تیر تا ساعت ۱۶:۳۰ روز (سه‌شنبه) ۱۶ تیرماه، در مجموع ۴۸۵ مورد بازدید و پایش بهداشتی انجام و هزار و ۹۹۸ سندروم شناسایی و ثبت شد که شامل ۶۳۴ مورد سندروم اسهال حاد آبکی، ۵۳۲ مورد سندروم شبه‌آنفلوانزا و ۸۲۲ مورد سایر سندروم‌ها بوده است.

همچنین در این مدت، ۷۲۷ نمونه انسانی برای انجام بررسی‌های آزمایشگاهی اخذ شد و ۱۴ کانون طغیان احتمالی نیز شناسایی و تحت مراقبت قرار گرفت.

این اقدامات با هدف حفظ سلامت عمومی، پیشگیری از بروز و گسترش بیماری‌های واگیر و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی مستمر به شرکت‌کنندگان در مراسم انجام شد.

اسحاقی سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس خبر داد؛

حضور میدانی کمیسیون بهداشت مجلس در مشهد

■ حوزه سلامت برای خدمت‌رسانی به زائران در مراسم تشییع پیکر رهبر شهید آمادگی دارد

سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس با اشاره به نشست این کمیسیون در مشهد مقدس، از آمادگی کامل حوزه سلامت برای خدمت‌رسانی به زائران و شرکت‌کنندگان در مراسم تشییع پیکر مطهر رهبر شهید خبر داد و گفت: اعضای کمیسیون بهداشت و درمان تا ۴۸ ساعت پس از پایان مراسم در مشهد حضور خواهند داشت و بر عملکرد دستگاه‌های متولی سلامت نظارت می‌کنند.

سلمان اسحاقی، در تشریح نشست این کمیسیون در مشهد مقدس، گفت: رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس به همراه تعدادی از اعضای کمیسیون با حضور در مشهد مقدس، از ظرفیت‌های ایجاد شده برای ارائه خدمات به زائران بارگاه منور رضوی و بدرقه‌کنندگان پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب به صورت میدانی بازدید کردند و آخرین وضعیت آمادگی دستگاه‌های امدادی و درمانی را مورد ارزیابی قرار دادند.

وی افزود: در جریان این بازدیدها، نشست مشترکی با حضور رئیس سازمان اورژانس کشور و مسئولان حوزه سلامت برگزار شد که در آن آخرین برنامه‌ریزی‌ها و اقدامات انجام‌شده برای خدمت‌رسانی به میلیون‌ها نفر از شرکت‌کنندگان در مراسم تشییع مورد بررسی قرار گرفت بر اساس گزارش ارائه شده، سازمان اورژانس کشور با آمادگی کامل و صددرصدی در این عملیات حضور دارد و تمامی ظرفیت‌های امدادی و درمانی برای ارائه خدمات به مردم بسیج شده است.

اسحاقی ادامه داد: بر اساس گزارش رئیس سازمان اورژانس کشور، مرکز فرماندهی عملیات تشییع تشکیل شده و تمامی امکانات امدادی در حالت آماده‌باش قرار دارند، همچنین ناوگان گسترده آمبولانس‌های اورژانس، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، جمعیت هلال احمر، بهداری سپاه و بخش خصوصی در نقاط مختلف شهر و مسیرهای منتهی به حرم مطهر مستقر شده‌اند تا در کوتاه‌ترین زمان ممکن خدمات درمانی و امدادی مورد نیاز را ارائه دهند.

سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس با اشاره به سایر تمهیدات اندیشیده شده، گفت: علاوه بر استقرار آمبولانس‌ها، موتورلانس‌ها، بالگردهای امدادی، بیمارستان‌های سیار، پست‌های پیشرفته فوریت‌های پزشکی، تیم‌های درمانی، نیروهای بهداشت محیط، داروخانه‌های مسیر و درمانگاه‌های شبانه‌روزی نیز به صورت کامل آماده خدمت‌رسانی هستند و تمامی مراکز درمانی دانشگاه علوم پزشکی مشهد در حالت آماده‌باش قرار دارند.

نماینده مردم قائنات و زیرکوه در مجلس دوازدهم، افزود: در این عملیات علاوه بر دانشگاه علوم پزشکی مشهد، دانشگاه‌های علوم پزشکی بیرجند، خراسان شمالی، سبزوار، گناباد، نیشابور، تربت حیدریه و همچنین دانشکده‌های علوم پزشکی منطقه نیز در قالب مراکز اصلی و پشتیبان، امکانات و نیروهای خود را برای خدمت‌رسانی به زائران و عزاداران بسیج کرده‌اند تا خدمات درمانی بدون وقفه و با بالاترین کیفیت ارائه شود.

اسحاقی با بیان اینکه کمیسیون بهداشت و درمان مجلس نظارت مستمر بر روند اجرای این عملیات را در دستور کار قرار داده است، گفت: بر اساس تصمیم اتخاذ شده، رئیس و تعدادی از اعضای کمیسیون تا ۴۸ ساعت پس از پایان مراسم تشییع رهبر شهید در مشهد مقدس حضور خواهند داشت و به صورت میدانی بر عملکرد دستگاه‌های متولی سلامت، نحوه ارائه خدمات درمانی، امدادی و بهداشتی و همچنین رفع احتمالی مشکلات نظارت خواهند کرد.

وی با قدردانی از تلاش‌های وزارت بهداشت، سازمان اورژانس، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، جمعیت هلال احمر، نیروهای امدادی و سایر دستگاه‌های اجرایی، گفت: هماهنگی بسیار خوبی میان دستگاه‌های مسئول ایجاد شده و تمامی ظرفیت‌های کشور برای برگزاری هرچه باشکوه‌تر این مراسم و حفظ سلامت مردم به کار گرفته شده است.

سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس با اشاره به گزارش رئیس سازمان اورژانس کشور از بازدید میدانی مسیرهای منتهی به مشهد، یادآور شد: رئیس سازمان اورژانس کشور شخصاً مسیر تهران تا مشهد را به صورت زمینی پیمود و ضمن بازدید از استان‌های سمنان و خراسان رضوی، روند ارائه خدمات امدادی به زائرانی که از مسیرهای زمینی عازم مشهد هستند را مورد ارزیابی قرار داد بر اساس این گزارش، خدمات اورژانس در تمامی محورهای مواصلاتی به صورت مستمر و مستقل در حال ارائه است تا زائران در طول مسیر نیز از خدمات درمانی و امدادی مناسب برخوردار باشند./

راهکارهای طب ایرانی برای حفظ آرامش روان و سلامت بدن در روزهای پرتنش و سوگواری

مدیر طب ایرانی و مکمل دانشگاه علوم پزشکی مشهد با اشاره به افزایش فشارهای روانی در شرایط خاص و ایام سوگواری، بر ضرورت حفظ آرامش روان، اصلاح سبک زندگی و بهره‌گیری از آموزه‌های طب ایرانی در کنار توصیه‌های علمی روان‌شناسان و روان‌پزشکان تأکید کرد.

دکتر محمدرضا مهری اظهار کرد: در شرایطی که افراد با استرس و فشارهای روحی بیشتری مواجه هستند، در کنار بهره‌گیری از توصیه‌های متخصصان حوزه سلامت روان، می‌توان از ظرفیت‌ها و آموزه‌های طب ایرانی نیز برای تقویت آرامش روانی و حفظ سلامت جسم استفاده کرد.

وی حفظ آرامش و مدیریت افکار را نخستین گام در کاهش تنش‌های روانی دانست و افزود: توکل به خداوند متعال، بهره‌مندی از ظرفیت‌های معنوی همچون تلاوت قرآن کریم، دعا و توسل، می‌تواند نقش مؤثری در ایجاد آرامش و افزایش تاب‌آوری روانی افراد داشته باشد.

مدیر طب ایرانی و مکمل دانشگاه علوم پزشکی مشهد با اشاره به «شش اصل حفظ سلامتی» در طب ایرانی گفت: تنظیم ساعت خواب و بیداری، خوابیدن در ساعات ابتدایی شب، بیدار شدن در سحرگاه، انجام فعالیت بدنی متناسب با توان فرد و تمرین تنفس شکمی از مهم‌ترین اصولی است که به حفظ سلامت جسم و روان کمک می‌کند.

دکتر مهری، حضور در طبیعت و بهره‌گیری از رایحه‌های طبیعی را نیز در کاهش اضطراب مؤثر دانست و اظهار کرد: استشمام عطر گل سرخ، گلاب، بیدمشک، ریحان و همچنین رایحه میوه‌هایی مانند سیب و به، می‌تواند در ایجاد آرامش روانی و کاهش تنش‌ها نقش داشته باشد.

وی با تأکید بر اهمیت تغذیه مناسب افزود: مصرف میوه‌هایی مانند سیب شیرین، به، گلابی، انار شیرین، لیمو و نارنج و همچنین استفاده از زعفران و هل در غذاها و دمنوش‌ها، از جمله توصیه‌های طب ایرانی برای تقویت قلب و کاهش فشارهای روانی است.

مدیر طب ایرانی و مکمل دانشگاه علوم پزشکی مشهد همچنین مصرف مربای سیب، به و بالنگ را مفید دانست و گفت: برخی دمنوش‌ها مانند دمنوش سیب، به، گل‌گاوزبان، اسطوخودوس و بادرنجبویه نیز می‌توانند در کاهش تنش‌های روحی مؤثر باشند، اما مصرف آن‌ها باید با نظر و تحت نظر متخصص طب ایرانی انجام شود.

دکتر مهری برای افرادی که احساس استرس، بی‌قراری یا افزایش حرارت بدن دارند، استفاده از شربت گلاب و شربت بهارنارنج را مفید دانست و افزود: ماساژ کف دست و پا نیز می‌تواند به ایجاد احساس آرامش و کاهش تنش‌های روانی کمک کند. وی در پایان با اشاره به نقش تغذیه در کیفیت خواب و آرامش روان تأکید کرد: افرادی که دچار اضطراب یا اختلال خواب هستند، بهتر است مصرف برخی مواد غذایی مانند باقلا، تره، کلم، عدس، شنبلیله و قهوه را کاهش دهند تا تعادل جسمی و روانی آنان در این شرایط بهتر حفظ شود.

یک متخصص قلب تشریح کرد

جزییات راهنمای جامع مراقبت از بیماران قلبی در تجمعات و مراسم‌های پر ازدحام

با توجه به افزایش تردد‌ها در تجمعات و مراسم‌های عمومی، دکتر طوبی کاظمی، متخصص قلب و عروق و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی خراسان جنوبی، با انتشار یک راهنمای بالینی، نسبت به خطرات حضور بیماران قلبی–عروقی در این محیط‌ها هشدار داد.

به گزارش حکیم باشی، دکتر طوبی کاظمی با اشاره به تأثیر مستقیم عوامل استرس‌زای محیطی بر سلامت بیماران قلبی اظهار داشت: شرایطی نظیر ازدحام، پیاده‌روی طولانی، ایستادن مداوم و گرمای محیط می‌تواند منجر به ناپایداری همودینامیک و بروز عوارض حاد قلبی در افرادی شود که سابقه بیماری‌های قلبی، پرفشاری خون و یا مداخلات کرونری اخیر داشته‌اند.

● موارد منع حضور

این متخصص قلب تأکید کرد: بیمارانی که اخیراً دچار دردهای قفسه سینه، تنگی نفس، تپش قلب یا سرگیجه بوده‌اند و همچنین افرادی که در ماه‌های اخیر تحت عمل جراحی یا مداخلات تهاجمی (مانند آنژیوپلاستی) قرار گرفته‌اند، تا پیش از دریافت مجوز رسمی پزشک معالج، اکیداً باید از حضور در محیط‌های پرجمعیت خودداری کنند.

● اصول کلیدی برای ایمنی بیماران

در این راهنمای بالینی، چند توصیه حیاتی برای بیماران قلبی که حضور در این تجمعات برای آن‌ها اجتناب‌ناپذیر است، مطرح شده است:

● مدیریت دارویی

داروها باید بدون وقفه مصرف شوند. همراه داشتن دوز اضافه برای حداقل ۴۸ تا ۷۲ ساعت و به همراه داشتن قرص نیتروگلیسیرین زیرزبانی برای بیماران مستعد آنژین، الزامی است.

● پرهیز از ایستادن

ایستادن طولانی‌مدت خطر افت فشار خون و سنکوپ را افزایش می‌دهد. توصیه می‌شود بیماران هر ۱۵ تا ۲۰ دقیقه وضعیت بدنی خود را تغییر داده و استراحت کنند.

● هیدراتاسیون اصولی

نوشیدن جرعه‌های کوچک آب در طول زمان توصیه می‌شود، مگر در بیمارانی که به دلیل نارسایی قلبی یا کلیوی، دارای محدودیت پزشکی مصرف مایعات هستند.

● موقعیت‌سنجی

استقرار در حاشیه تجمع به جای مرکز ازدحام، برای خروج سریع در شرایط اضطراری و دسترسی به هوای آزاد ضروری است.

● پروتکل طلایی در شرایط اضطراری

دکتر کاظمی تأکید کرد که همراهان باید علائمی همچون درد یا سنگینی قفسه سینه (با انتشار به شانه و فک)، تنگی نفس شدید، تعریق سرد، رنگ‌پریدگی و کاهش سطح هوشیاری را «زنگ خطر» بدانند. در صورت بروز هر یک از این علائم، خروج فوری از ازدحام، قرار دادن بیمار در وضعیت نیمه‌نشسته و تماس فوری با نیروهای امدادی، حیاتی‌ترین اقدام برای نجات جان بیمار است.

این عضو هیات علمی در پایان با تأکید بر همراه داشتن «کارت شناسایی پزشکی» شامل اطلاعات بیماری، لیست داروها و شماره تماس‌های ضروری، از عموم مردم خواست با پایش مستمر وضعیت بیماران همراه خود، در پیشگیری از بروز حوادث ناگوار قلبی سهیم باشند.

توسط دانشگاه علوم پزشکی مشهد صورت گرفت؛

بسیج تمام ظرفیت‌های دانشگاه علوم پزشکی مشهد برای میزبانی از مراسم ملی تشییع رهبر شهید

دانشگاه علوم پزشکی مشهد با اجرای یک عملیات گسترده و هماهنگ در حوزه‌های درمانی، بهداشتی و رفاهی، تمامی توان اجرایی خود را برای پشتیبانی از مراسم وداع و تشییع رهبر شهید به کار گرفته است؛ مأموریتی ملی که شامل استقرار تیم‌های امدادی در حرم، بازرسی‌های دقیق غذایی و مدیریت اسکان دانشگاهیان از سراسر کشور می‌شود. به گزارش حکیم باشی، با نزدیک شدن به مراسم وداع، تشییع و خاکسپاری رهبر شهید انقلاب اسلامی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد با اجرای یک عملیات گسترده و هماهنگ، تمامی ظرفیت‌های اجرایی، درمانی، بهداشتی و رفاهی خود را برای میزبانی از زائران و دانشگاهیان سراسر کشور بسیج کرد. این مأموریت ملی که از هفته‌ها قبل با برنامه‌ریزی دقیق آغاز شده، اکنون در مرحله اجرایی با آمادگی صددرصدی همراه است.

● استقرار بیش از ۱۳۰۰ نیروی پرستاری و ۳۵۰ تیم واکنش سریع

در حوزه خدمات درمانی، مدیر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی مشهد از آماده‌باش کامل کادر درمان خبر داد.

دکتر محمد صادقی اظهار کرد: با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، تاکنون بیش از یک‌هزار و ۳۰۰ نیروی پرستاری برای پوشش درمانی مراسم سازماندهی شده‌اند و این تعداد همچنان در حال افزایش است. وی افزود: علاوه بر استقرار ۳۵۰ تیم واکنش سریع متشکل از ۷۰۰ نیروی پرستاری برای ارائه خدمات امدادی در کوتاه‌ترین زمان، ۱۰ مرکز درمانی نیز در محدوده حرم مطهر رضوی به مدت یک هفته فعال شده‌اند تا خدمات تخصصی پرستاری و امدادی را به زائران و عزاداران ارائه دهند.

● تشدید نظارت‌های بهداشتی بر فرآورده‌های غذایی

همزمان با حضور گسترده زائران و افزایش مصرف مواد غذایی، معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی مشهد نیز طرح ویژه تشدید نظارت را در دستور کار قرار داده است. دکتر میترا رضایی، مدیر امور فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی این معاونت، با بیان اینکه این طرح از ۱۳ تا ۲۱ تیرماه با حساسیت مضاعف در حال اجراست، گفت: روزانه هشت کارشناس تخصصی در قالب تیم‌های بازرسی مقابله با قاچاق کالاهای سلامت‌محور، بر مراکز عرضه و توزیع نظارت مستمر دارند تا از عرضه هرگونه کالای غیرمجاز، تقلبی و فاقد مجوز جلوگیری شود.

● میزبانی از دو هزار نفر از دانشگاهیان سراسر کشور

در بخش رفاهی و پشتیبانی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد با هماهنگی معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت بهداشت، مسئولیت اسکان و میزبانی از حدود دو هزار نفر از دانشگاهیان سراسر کشور را بر عهده گرفته است. این مأموریت که محور اصلی آن در مجموعه پردیس دانشگاه و با مدیریت معاونت فرهنگی و دانشجویی هدایت می‌شود، شامل اقدامات گسترده‌ای نظیر آماده‌سازی محل‌های اسکان، تجهیز زیرساخت‌های رفاهی، ایجاد سامانه یکپارچه پذیرش، پیش‌بینی خدمات درمانی و روان‌شناختی، و تأمین تدارکات لازم است. این اقدامات هم‌افزا نشان‌دهنده عزم جدی مجموعه دانشگاه علوم پزشکی مشهد برای برگزاری هرچه باشکوه‌تر و ایمن‌تر این مراسم ملی است تا زائران و میهمانان بتوانند با بهره‌مندی از خدمات مناسب، در کمال آرامش در این مراسم حضور یابند.

رییس دانشگاه علوم پزشکی نیشابور مطرح کرد:

آمادگی ۱۰۰ درصدی دانشگاه علوم پزشکی نیشابور برای میزبانی از عزاداران مراسم تشییع و بدرقه رهبر شهید

رییس دانشگاه علوم پزشکی نیشابور با توجه به اهمیت راهبردی مسیر نیشابور به مشهد مقدس در برگزاری مراسم ملی تشییع و تدفین رهبر شهید، از برنامه‌های جامع این دانشگاه برای پشتیبانی از زائران و مسافران خبر داد. دکتر غزاله دوست‌پرست اظهار داشت: با توجه به اینکه نیشابور در کوریدور ورودی مشهد مقدس قرار دارد و شمار زیادی از زائران و مسافران جاده‌ای برای شرکت در این مراسم بزرگ از این مسیر عبور می‌کنند، دانشگاه از دو هفته پیش و پیش از آغاز رسمی مراسم، جلسات هماهنگی را جهت آمادگی در تمامی حوزه‌ها برگزار کرده است.

● استقرار موکب درمانی و سیستم تریاژ در مسیر

رئیس دانشگاه علوم پزشکی نیشابور با اشاره به برنامه‌های عملیاتی در مسیر اعلام کرد: ما برای حمایت از مسافران و زائران در مسیر رفت و برگشت، یک موکب درمانی ویژه در فاصله تقریبی ۳۰ کیلومتری خروجی شهرستان نیشابور پیش‌بینی کرده‌ایم. این مرکز وظیفه راهنمایی، تریاژ و ارجاع صحیح بیماران و مراجعینی که در طول مسیر دچار مشکل یا بیماری می‌شوند را به بیمارستان‌های مندنظر بر عهده خواهد داشت.

● نظارت دقیق بر سلامت موکب‌های خدمت‌رسان

دکتر دوست‌پرست در ادامه با تأکید بر نقش تیم‌های بهداشتی گفت: با توجه به فعالیت موکب‌های مختلف توسط نهادهای گوناگون در سطح شهرستان، نظارت بر عملکرد آن‌ها در حوزه بهداشت، اولویت اصلی ماست. تیم‌های واکنش سریع از حوزه محیط و بهداشت و بهداشت حرفه‌ای، آموزش‌های لازم را دیده‌اند تا با نظارتی صددرصدی، از بروز هرگونه مسمومیت غذایی، مسمومیت‌های آبی یا سایر تهدیدات امنیتی و بهداشتی پیشگیری کنند.

● هماهنگی میان‌بخشی و آمادگی نیروهای امدادی

وی همچنین به سطح بالای هماهنگی میان‌بخشی میان مجموعه اورژانس پیش‌بیمارستانی دانشگاه، هلال احمر، همیاران اورژانس و نیروهای داوطلب اشاره کرد و افزود: این نیروها در موکب‌های خدمت‌رسان و موکب‌های درمانی مستقر خواهند بود تا در صورت بروز هرگونه حادثه، واکنش سریع انجام شود. رئیس دانشگاه علوم پزشکی نیشابور، در پایان با بیان اینکه این اقدامات نوعی انجام وظیفه در کنار مجاهدت‌های رهبر شهید است، گفت: امیدواریم با بالاترین کیفیت و امنیت، سلامت مسافران و عزاداران تأمین شود تا این مراسم بزرگ با موفقیت برگزار شده و پس از شرکت در این مراسم ملی، به سلامت به خانه‌های خود بازگردند.

آمادگی کامل شبکه انتقال خون قم برای پشتیبانی درمانی از مراسم تشییع رهبر شهید

در آستانه برگزاری مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب در شهر مقدس قم، مدیرکل و معاون فنی انتقال خون استان با حضور در مراکز درمانی مستقر در مسیر زائران، از روند آمادگی بانک‌های خون و زیرساخت‌های انتقال خون برای پشتیبانی از خدمات درمانی این مراسم ملی بازدید کردند. به گزارش حکیم باشی، با توجه به پیش‌بینی حضور گسترده زائران و عزاداران در مراسم وداع و تشییع رهبر شهید انقلاب در قم، شبکه انتقال خون استان با هدف تضمین امنیت درمانی زائران، اقدامات ویژه‌ای را در دستور کار قرار داده است. در همین راستا، دکتر پهلوانی، مدیرکل انتقال خون استان قم، به همراه دکتر کبیری، معاون فنی این اداره‌کل، با حضور در «بیمارستان صحرایی عاشقان ولایت» متعلق به دانشگاه علوم پزشکی قم و همچنین بیمارستان صحرایی مستقر در مسجد مقدس جمکران، وضعیت آمادگی‌های درمانی را از نزدیک مورد ارزیابی قرار دادند. در این بازدیدهای میدانی، بخش‌های مختلف این بیمارستان‌های صحرایی به‌ویژه محل‌های استقرار بانک خون بررسی شد. مسئولان انتقال خون قم ضمن تأکید بر اهمیت تأمین به‌موقع فرآورده‌های خونی، فرآیندهای تأمین، نگهداری و توزیع ذخایر خونی را برای پشتیبانی از هرگونه فوریت پزشکی در جریان مراسم تشییع، مورد نظارت و بررسی قرار دادند. این بازدید با هدف اطمینان از

حکیم‌باشی
هفته‌نامه سراسری حوزه پزشکی و پیراپزشکی - آموزش و توسعه سلامت
شنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۵ - ۲۶ محرم ۱۴۴۸ - 11 July 2026 - سال پنجم - شماره ۲۳۶ - ۸ صفحه

گلاب؛ از گل محمدی تا ترکیبات موثر دارویی

گلاب، یکی از شناخته‌شده‌ترین فرآورده‌های گیاهی در ایران، علاوه بر کاربرد گسترده در صنایع غذایی، به دلیل دارا بودن ترکیبات زیست‌فعال، مورد توجه پژوهشگران حوزه داروسازی و فارماکوگنوزی قرار گرفته است.
به گزارش حکیم باشی، دکتر اردلان پاسداران، متخصص فارماکوگنوزی و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، با اشاره به اینکه گلاب از تقطیر گلبرگ‌های گل محمدی (Rosa damascena) به دست می‌آید، گفت: این فرآورده گیاهی حاوی ترکیبات مؤثر متعددی است که می‌توانند نقش مهمی در اثرات زیستی و دارویی آن داشته باشند.
وی افزود: بخش عمده خواص گلاب به ترکیبات فرار موجود در اسانس گل محمدی از جمله سیترونلول، ژرانیول، نرول و فنیل‌اتیل الکل مربوط می‌شود. این ترکیبات علاوه بر ایجاد عطر ویژه گل محمدی، در مطالعات علمی اثرات آنتی‌اکسیدانی، ضدالتهابی و ضدمیکروبی از خود نشان داده‌اند.
این عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز با اشاره به نتایج برخی پژوهش‌ها اظهار کرد: استنشاق رایحه گلاب می‌تواند در کاهش استرس، اضطراب و افزایش احساس آرامش مؤثر باشد و به همین دلیل از فرآورده‌های حاصل از گل محمدی در برخی روش‌های مکمل مراقبت از سلامت روان و آروماتراپی استفاده می‌شود. دکتر پاسداران همچنین به نقش آنتی‌اکسیدان‌های موجود در گلاب اشاره کرد و گفت: این ترکیبات با خنثی‌سازی رادیکال‌های آزاد، به محافظت از سلول‌های بدن در برابر آسیب‌های اکسیداتیو کمک می‌کنند؛ موضوعی که موجب شده گلاب در تولید برخی فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی نیز مورد توجه قرار گیرد.
وی افزود: در طب سنتی ایران نیز از گلاب برای کمک به تسکین برخی ناراحتی‌های گوارشی، ایجاد آرامش و بهبود کیفیت خواب استفاده می‌شود، اما بسیاری از این کاربردها همچنان نیازمند انجام مطالعات بالینی گسترده‌تر برای تأیید قطعی اثربخشی هستند.
این متخصص فارماکوگنوزی با تأکید بر اهمیت کیفیت فرآورده‌های گیاهی اظهار داشت: کیفیت گلاب تحت تأثیر عواملی مانند نوع گل، روش تقطیر، شرایط نگهداری و میزان ترکیبات مؤثره قرار دارد؛ از این رو انتخاب فرآورده‌های استاندارد و دارای مجوز از مراجع ذی‌صلاح اهمیت زیادی دارد.
دکتر پاسداران در پایان خاطرنشان کرد: گلاب تنها یک عرق گیاهی خوش‌عطر نیست، بلکه فرآورده‌ای طبیعی با ترکیبات شیمیایی ارزشمند است که همچنان موضوع تحقیقات علمی در حوزه داروسازی، فارماکوگنوزی و علوم سلامت به شمار می‌رود.

در پنجمین نشست پایش آمادگی برنامه ملی پزشکی خانواده و نظام ارجاع مطرح شد؛

تأکید بر هم‌افزایی بین‌بخشی برای استقرار نظام ارجاع

پنجمین نشست پایش آمادگی دانشگاه‌های علوم پزشکی مجری فاز دوم برنامه ملی پزشکی خانواده و نظام ارجاع، با حضور مدیران ارشد وزارت بهداشت، نمایندگان سازمان‌های بیمه‌گر و مسئولان اجرایی مناطق تحت پوشش برگزار شد تا آخرین وضعیت اقدامات اجرایی، هماهنگی‌های بین‌بخشی و چالش‌های پیش‌روی این طرح ملی مورد بررسی قرار گیرد. به گزارش حکیم باشی، پنجمین نشست پایش آمادگی دانشگاه‌های علوم پزشکی در مسیر اجرای فاز دوم برنامه ملی پزشکی خانواده و نظام ارجاع با هدف ارزیابی دقیق روند پیشرفت این برنامه کلان برگزار شد. این نشست که به‌صورت ترکیبی (حضوری و وبیناری) برگزار شد شاهد حضور طیف گسترده‌ای از ذی‌نفعان از جمله مدیران ارشد وزارت بهداشت، نمایندگان سازمان بیمه سلامت ایران و سازمان تأمین اجتماعی، رؤسا و مدیران دانشگاه‌های علوم پزشکی، و همچنین جمعی از مسئولان استانی و محلی از جمله ائمه جمعه، فرمانداران و بخشداران مناطق مجری طرح بود. در این جلسه، آخرین اقدامات انجام‌شده در حوزه‌های مختلف مرتبط با برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع به بحث و تبادل‌نظر گذاشته شد. دانشگاه‌های علوم پزشکی مجری فاز دوم، ضمن ارائه گزارش‌های جامع از وضعیت آماده‌سازی زیرساخت‌ها، ظرفیت‌های عملیاتی و دستاوردهای اولیه، چالش‌های احتمالی در مسیر اجرا را تشریح کردند. یکی از محورهای اصلی این نشست، بررسی نحوه هماهنگی میان دانشگاه‌های علوم پزشکی، سازمان‌های بیمه‌گر و دستگاه‌های اجرایی محلی بود. شرکت‌کنندگان بر این نکته تأکید داشتند که استقرار موفق نظام ارجاع و پزشکی خانواده، نیازمند هم‌افزایی حداکثری میان تمامی نهادهای مسئول است تا با رفع موانع موجود، خدمات سلامت با کیفیت و عدالتی پایدار به مردم ارائه شود. این نشست در نهایت با هدف شتاب‌بخشی به فرآیندهای اجرایی و رفع چالش‌های شناسایی‌شده در مناطق پایلوت به کار خود پایان داد.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی یاسوج خبر داد

آغاز اجرای پایلوت برنامه ملی پزشک خانواده و نظام ارجاع در بویراحمد

رئیس دانشگاه علوم پزشکی یاسوج در نشست بررسی برنامه ملی پزشک خانواده از انتخاب شهرستان بویراحمد به عنوان پایلوت اجرای این طرح در استان کهگیلویه و بویراحمد خبر داد و بر ضرورت هم‌افزایی دستگاه‌های اجرایی برای تحقق اهداف این برنامه ملی تأکید کرد. به گزارش حکیم باشی، دکتر رقیه پناهی در نشست برنامه ملی پزشکی خانواده و نظام ارجاع که با حضور استاندار کهگیلویه و بویراحمد، معاونان استانداری و مدیران دستگاه‌های اجرایی برگزار شد، با قدردانی از حمایت‌های استاندار و مجموعه مدیریت استان، اظهار کرد: اهمیت اجرای برنامه ملی پزشکی خانواده و نظام ارجاع به اندازه‌ای است که موفقیت آن در گرو هماهنگی کامل و هم‌افزایی میان تمامی دستگاه‌های اجرایی استان است. رئیس دانشگاه علوم پزشکی یاسوج با اشاره به تاریخچه این برنامه، افزود: اجرای پزشک خانواده روستایی از سال ۱۳۸۴ آغاز شد و در ادامه، مناطق شهری به عنوان پایلوت در استان‌های فارس و مازندران مورد ارزیابی قرار گرفت. اکنون در مرحله جدید، این برنامه در پنج استان و ۵۹ شهرستان کشور در حال پیاده‌سازی است و دانشگاه علوم پزشکی یاسوج نیز شهرستان بویراحمد را به عنوان پایلوت استانی به وزارت بهداشت معرفی کرده است. دکتر پناهی با استناد به گزارش‌های سازمان جهانی بهداشت، اجرای این طرح را گامی کلیدی در ارتقای شاخص‌های نظام سلامت دانست و تصریح کرد: تحقیقات بین‌المللی نشان می‌دهد که استقرار نظام پزشک خانواده می‌تواند موجب کاهش ۱۵ تا ۳۰ درصدی مراجعات غیرضروری به خدمات تخصصی و صرفه‌جویی حدود ۲۰ درصدی در هزینه‌های نظام سلامت شود. وی بهبود عدالت در دسترسی به خدمات، کاهش پرداخت از جیب مردم و جلوگیری از سرگردانی بیماران در سطوح مختلف درمان را از جمله مهم‌ترین دستاوردهای این طرح برشمرد و تأکید کرد: برای تحقق این اهداف، تجهیز مراکز جامع سلامت، توسعه زیرساخت‌های فنی و تأمین اعتبارات مورد نیاز از جمله پیش‌نیازهایی است که نیازمند همکاری ویژه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و سایر نهادهای ذی‌ربط است. رئیس دانشگاه علوم پزشکی یاسوج در پایان ابراز امیدواری کرد: با حمایت‌های استاندار کهگیلویه و بویراحمد، زیرساخت‌های لازم در بویراحمد فراهم شده و این طرح به الگویی موفق برای توسعه در سراسر استان تبدیل شود.

بازدید نماینده وزیر بهداشت از بزرگ‌ترین مرکز درمانی مسیر تشییع رهبر شهید

نماینده تام‌الاختیار وزیر بهداشت و رئیس سازمان اورژانس کشور به همراه اعضای کمیسیون بهداشت مجلس، از بزرگ‌ترین مرکز درمانی مستقر در مسیر تشییع پیکر مطهر رهبر شهید در مشهد بازدید و ضمن بررسی ظرفیت‌های موجود، بر آمادگی کامل این مرکز که به مسئولیت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راه‌اندازی شده، تأکید کردند.
به گزارش حکیم باشی، دکتر جعفر میعادفر به همراه دکتر شهریاری، رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، دکتر اسحاقی، سخنگوی این کمیسیون، و دکتر شکیبا، معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد، از مرکز درمانی AMP دانشگاه علوم پزشکی بیرجند بازدید کردند.
در این بازدید، ظرفیت‌ها، امکانات و آمادگی این مرکز درمانی برای ارائه خدمات به مراجعان مورد ارزیابی قرار گرفت و مسئولان از بخش‌های مختلف آن بازدید کردند.
با توجه به نقش محوری این مرکز به‌عنوان بزرگ‌ترین و نزدیک‌ترین مرکز درمانی به محل برگزاری مراسم و کانون تجمع جمعیت، مسئولان بر حفظ و ارتقای سطح آمادگی و بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های موجود تأکید کردند.

بازدید میدانی رئیس سازمان اورژانس کشور از پایگاه‌های سبزوار

بنا بر گزارش دکتر جعفر میعادفر، رئیس سازمان اورژانس کشور، در راستای نظارت بر روند خدمات‌رسانی به زائران و مسافران در مسیرهای منتهی به مشهد مقدس، از پایگاه‌های اورژانس ۱۱۵ شهرستان سبزوار بازدید و روند عملیاتی تیم‌های امدادی را مورد بررسی قرار داد.
این بازدید که با هدف ارزیابی توان عملیاتی کادر درمان در مسیرهای مواصلاتی غرب خراسان انجام شد، همزمان با افزایش حجم تردد زائران و ارادتمندان به رهبر انقلاب (مدظله‌العالی) در مسیر مشهدالرضا (ع) صورت گرفت.
دکتر میعادفر در حاشیه این بازدید میدانی، ضمن تقدیر از تلاش‌های شبانه‌روزی کارشناسان و تکنسین‌های اورژانس در منطقه، اظهار کرد: با توجه به حجم بالای تردد زائران در این ایام، اولویت اصلی سازمان اورژانس کشور، حفظ سلامت مسافران و ارائه خدمات فوریت‌های پزشکی در کمترین زمان ممکن است. تیم‌های امدادی ما با روحیه جهادی در تمامی محورهای مواصلاتی مستقر هستند تا سلامت زائران را تضمین کنند.
رئیس سازمان اورژانس کشور با اشاره به موقعیت استراتژیک شهرستان سبزوار در شاهراه اصلی تهران-مشهد، بر ضرورت آمادگی کامل تجهیزات امدادی، آمبولانس‌ها و پایگاه‌های جاده‌ای تأکید کرد و گفت: ضروری است در ایام پیک سفرهای مذهبی، حضور تیم‌های عملیاتی و پشتیبانی به حداکثر برسد تا پاسخگویی در سریع‌ترین حالت ممکن انجام شود.
در پایان این بازدید، رئیس سازمان اورژانس کشور ضمن بررسی گزارش‌های مدیریتی و عملیاتی ارائه شده توسط مسئولان اورژانس سبزوار، بر استمرار آمادگی کامل تمامی پایگاه‌ها تا پایان دوره اوج سفرها تأکید نمود.

فوق‌تخصص غدد تشریح کرد

راهنمای جامع مدیریت دیابت برای حضور ایمن در تجمعات و مراسم مذهبی

دکتر راضیه آیتی، فوق‌تخصص غدد و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، با تأکید بر اهمیت آمادگی پیش از حرکت برای بیماران دیابتی، رعایت نکات ایمنی در مدیریت تغذیه، شناسایی علائم هشداردهنده افت یا افزایش قند خون و همراه داشتن کیت مدیریت دیابت را برای حفظ سلامت در مراسم‌های اجتماعی و پیاده‌روی‌های طولانی‌مدت ضروری دانست. به گزارش حکیم باشی، دکتر راضیه آیتی با اشاره به چالش‌های مدیریت دیابت در محیط‌های پرتحرک، اظهار داشت: اولین گام برای حضور ایمن، اطمینان از پایداری قند خون است؛ لذا توصیه می‌شود پیش از حرکت، قند خون ناشتا و وضعیت HbA1c بررسی شود. همچنین بیماران باید پیش از شرکت در مراسم، در مورد تعدیل دوز داروهای خود از جمله انسولین یا متفورمین، با پزشک معالج مشورت کنند.
وی بر ضرورت همراه داشتن «کیت مدیریت دیابت» تأکید کرد و افزود: این کیت باید شامل گلوکومتر، نوارهای تست، داروهای کافی و انسولین (با رعایت زنجیره سرمایی) باشد. همراه داشتن «کارت دیابت» و لیست کامل داروهای مصرفی نیز یک ضرورت حیاتی است تا در صورت بروز هرگونه حادثه، تیم‌های امدادی به سوابق پزشکی بیمار دسترسی سریع داشته باشند. عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند با بیان اینکه کم‌آبی بدن (دهیدراتاسیون) زمینه‌ساز اختلال در تنظیم قند خون است، تصریح کرد: نوشیدن منظم آب ضروری است و بیماران باید همواره خوراکی‌های قندی زودجذب نظیر خرما، عسل یا قند همراه داشته باشند تا در صورت افت ناگهانی قند از آن استفاده کنند.
دکتر آیتی، شناسایی علائم هشداردهنده را کلیدی دانست و گفت: بروز علائمی مانند سرگیجه، تپش قلب، لرز، تعریق، رنگ‌پریدگی، تاری دید، پرنوشی و تغییرات خلقی ناگهانی، هشدارهای جدی هستند و در صورت بروز، بیمار باید بلافاصله قند خون خود را اندازه‌گیری کند. این فوق‌تخصص غدد در پایان در خصوص اقدامات اضطراری خاطرنشان کرد: در صورت افت قند (زیر ۷۰)، مصرف خوراکی‌های قندی و چک مجدد پس از ۱۵ دقیقه الزامی است؛ چنانچه قند خون تداوم پایین داشته باشد، مراجعه به نزدیک‌ترین موکب درمانی ضروری است. همچنین در صورت افزایش قند خون (بالای ۲۵۰)، اولویت همیشه مراجعه به مرکز درمانی برای ارزیابی وضعیت و دریافت دوز اصلاحی تحت نظر کادر درمان است.

پیام‌تسلیت وزیر بهداشت به رئیس دانشگاه علوم پزشکی اراک

دکتر محمدرضا ظفرقندی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، در پیامی درگذشت پدر دکتر جواد نظری، رئیس دانشگاه علوم پزشکی اراک را تسلیت گفت.
به گزارش حکیم باشی، متن این پیام به شرح زیر است:
بسم‌الله الرحمن الرحیم
جناب آقای دکتر جواد نظری رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی اراک
با نهایت تأثر و تألم، خبر ارتحال پدر گرامی‌تان موجب اندوه و تأثر اینجانب شد.
بی‌تردید فقدان پدر، اندوهی بزرگ و ضایعه‌ای جبران‌ناپذیر است. اینجانب ضمن ابراز همدردی صمیمانه، از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه، مغفرت و علو درجات، و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر بازماندگان، صبر جمیل، اجر جزیل و سلامتی مسئلت دارم.
امید است روح آن عزیز سفرکرده در جوار رحمت بی‌پایان الهی آرام گیرد و الطاف خداوند متعال، مایه تسلای خاطر بازماندگان باشد.
محمدرضا ظفرقندی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

علیپور عضو کمیسیون بهداشت مجلس:

حفظ ذخایر راهبردی، مدیریت صحیح موجودی انبارها و به‌روزرسانی مستمر اقلام دارویی، ۳ الزام پایداری نظام سلامت

■ تصمیم‌گیری سریع و هماهنگ، ضامن تداوم دسترسی بیماران به دارو است

عضو کمیسیون بهداشت مجلس، حفظ ذخایر راهبردی، مدیریت صحیح موجودی انبارها و به‌روزرسانی مستمر اقلام دارویی را جزو الزامات پایداری نظام سلامت و تصمیم‌گیری سریع و هماهنگ را ضامن تداوم دسترسی بیماران به دارو دانست.
عمر علیپور، با اشاره به برنامه‌های سازمان غذا و دارو برای مدیریت تأمین دارو در شرایط خاص، گفت: تأمین پایدار دارو از مهم‌ترین مؤلفه‌های امنیت سلامت کشور است و هرگونه برنامه‌ریزی برای مقابله با شرایط اضطراری باید با سرعت، هماهنگی و استفاده از ظرفیت همه دستگاه‌های مسئول انجام شود.
وی افزود: تشکیل کارگروه‌های تخصصی برای تصمیم‌گیری سریع در مواقع بحرانی، اقدامی ضروری است اما این سازوکار زمانی اثربخش خواهد بود که اختیارات لازم، منابع مالی کافی و هماهنگی کامل میان سازمان غذا و دارو، وزارت بهداشت، بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه، شرکت‌های تولیدکننده و شرکت‌های پخش وجود داشته باشد.
عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: یکی از مهم‌ترین حلقه‌های زنجیره تأمین دارو، شبکه توزیع است و اگر دارو به‌موقع از تولیدکننده به شرکت‌های پخش و سپس به داروخانه‌ها منتقل نشود، حتی در شرایطی که تولید و واردات مناسب باشد نیز مردم با کمبودهای مقطعی مواجه خواهند شد؛ بنابراین ارتقای ساختار توزیع دارو باید به‌عنوان یک اولویت جدی دنبال شود.
نماینده مردم ماکو در مجلس دوازدهم با تأکید بر لزوم تقویت ذخایر راهبردی دارویی، گفت: کشور باید همواره برای شرایط غیرمترقبه، بحران‌های طبیعی یا سایر شرایط خاص آمادگی کامل داشته باشد حفظ ذخایر راهبردی، مدیریت صحیح موجودی انبارها و به‌روزرسانی مستمر اقلام دارویی، از الزامات پایداری نظام سلامت است.
این نماینده مجلس یادآور شد: استفاده از ظرفیت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و مراکز پژوهشی در تصمیم‌سازی‌های حوزه دارو، می‌تواند به افزایش دقت، کاهش خطا و ارتقای کیفیت سیاست‌گذاری‌ها کمک کند و مجلس نیز از هر اقدامی که مبتنی بر شواهد علمی و منجر به بهبود دسترسی بیماران به دارو شود، حمایت خواهد کرد.
وی با اشاره به اقدامات نظارتی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، گفت: کمیسیون به‌صورت مستمر وضعیت تأمین، تولید، توزیع و دسترسی مردم به دارو را رصد می‌کند و انتظار دارد با همکاری همه دستگاه‌های مسئول، از بروز کمبودهای دارویی جلوگیری شده و نیاز بیماران در سراسر کشور بدون وقفه تأمین شود.
عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، یادآور شد: هدف نهایی همه برنامه‌ریزی‌ها باید حفظ آرامش بازار دارو، حمایت از تولید داخلی، افزایش بهره‌وری شبکه توزیع و تضمین دسترسی عادلانه مردم به داروهای مورد نیاز در همه شرایط باشد.

جزئیات خدمات سلامت به شرکت‌کنندگان در مراسم‌تشییع تاکنون اعلام شد

■ ارائه خدمات به ۲۹۴ نفر در مشهد

نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت در ستاد مراسم وداع، تشییع و تدفین «قائد شهید»، از ارائه خدمات سلامت به ۵۷ هزار و ۵۵۶ نفر از شرکت‌کنندگان در بازه زمانی ۱۲ تا ۱۸ تیرماه خبر داد و عملکرد این ستاد را در مدیریت بحران و پشتیبانی درمانی تشریح کرد.
به گزارش حکیم باشی، دکتر جعفر میعادفر، نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت در ستاد مراسم وداع، تشییع و تدفین «قائد شهید»، اعلام کرد: تاکنون به ۵۷ هزار و ۵۵۶ نفر از شرکت‌کنندگان در مراسم تشییع رهبر شهید، خدمات درمانی و پیش‌بیمارستانی ارائه شده است. از این تعداد، ۵۲ هزار و ۶۲۳ نفر در تهران، ۴ هزار و ۳۲۵ نفر در قم، ۲۹۴ نفر در مشهد و ۳۱۴ نفر در مسیرهای منتهی به محل مراسم، خدمات دریافت کرده‌اند.
نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت در ادامه در تشریح جزئیات خدمات ارائه‌شده در استان خراسان رضوی، اظهار کرد: در این استان ۲۹۴ نفر تحت پوشش خدمات فوریت‌های پزشکی و درمانی قرار گرفتند.
وی با اشاره به عملکرد بیمارستان‌های سیار در مشهد، توضیح داد: ۸۰ نفر از مراجعین در این مراکز به صورت سرپایی درمان شدند و هیچ موردی از ارجاع به مراکز دیگر گزارش نشد.
او ادامه داد: همچنین در حوزه بیمارستان‌های تخصصی و فوق‌تخصصی شهر مشهد، ۲۰۶ نفر تحت مراقبت‌های لازم قرار گرفتند که از این تعداد، ۱۶۵ نفر پس از دریافت درمان سرپایی ترخیص شده و ۴۱ نفر نیز جهت ادامه روند درمان بستری شدند که خوشبختانه هیچ‌کدام نیاز به اعمال جراحی پیدا نکردند.
دکتر میعادفر در پایان با اشاره به عملکرد موفقیت‌آمیز اورژانس پیش‌بیمارستانی در مشهد، افزود: ۸ مورد مراجعه به تیم‌های اورژانس ثبت شد که شامل درمان سرپایی ۶ نفر و اعزام ۲ مصدوم توسط آمبولانس‌های زمینی بوده است.

نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت در ستاد ملی تشیع رهبر شهید، تشریح کرد؛

جزئیات ارائه خدمات درمانی به ۲۴ هزار نفر در مراسم تشییع رهبر شهید

نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت در ستاد ملی تشیع رهبر شهید، ضمن تشریح اقدامات گسترده تیم‌های فوریت‌های پزشکی در پوشش این مراسم، از ارائه خدمات سلامت به بیش از ۲۴ هزار نفر تاکنون خبر داد. به گزارش حکیم باشی، دکتر جعفر میعادفر، نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت در ستاد ملی تشییع رهبر شهید، در تشریح عملکرد اورژانس پیش‌بیمارستانی، اظهار کرد: تیم‌های عملیاتی به ۹ هزار و ۳۵۴ مراجعه‌کننده خدمات ارائه دادند که ۹ هزار و ۲۳۶ مورد آن درمان سرپایی بود. همچنین با انجام ۱۱۸ مورد اعزام تخصصی (۱۰۷ زمینی، ۵ هوایی و ۶ ریلی) و ثبت ۳ احیای قلبی موفق، کادر درمان توانستند در لحظات حساس، یاری‌رسان عزاداران باشند. او در ادامه با اشاره به عملکرد بیمارستان‌های سیار افزود: این مراکز با خدمات‌رسانی به ۱۴ هزار و ۴۷۷ نفر، شامل ۱۴ هزار ۴۲۵ مورد درمان سرپایی، ۴ هزار و ۸۵۲ مورد سرم‌تراپی و ۳۶ جراحی سرپایی، نقش مؤثری در کاهش بار ترافیکی بیمارستان‌های شهر تهران ایفا کردند. تمامی این اقدامات با هدف مدیریت بهینه شرایط در تجمعات انبوه صورت گرفت. دکتر میعادفر با اشاره به اقدامات انجام شده در حوزه بهداشت محیط و دیده‌بانی بیماری‌ها نیز تصریح کرد: با انجام نزدیک به ۱۰ هزار بازرسی محیطی، بیش از ۸ هزار و ۹۹۴ کیلوگرم/لیتر مواد غذایی غیربهداشتی از چرخه مصرف خارج و ۴۳ مورد به مراجع قضایی معرفی شد. وی در پایان با اشاره به عملکرد تیم‌های مراقبت از بیماری‌های واگیر خاطرنشان کرد: با پایش مستمر وضعیت سلامت، ۶۳۴ مورد سندروم شناسایی و بلافاصله اقدامات مداخله‌ای انجام شد. از این تعداد، ۲۷۳ مورد مربوط به سندروم اسهال حاد آبکی، ۱۷۸ مورد سندروم شبه آنفولانزا و ۱۸۳ مورد شامل سایر سندروم‌های شناسایی‌شده بود. نماینده تام‌الاختیار وزارت بهداشت افزود: به‌منظور پایش دقیق و پیشگیری از گسترش بیماری‌ها، ۱۷۳ مورد بازدید تخصصی انجام شد و ۲۲۴ نمونه انسانی برای بررسی‌های آزمایشگاهی اخذ گردید. همچنین تیم‌های واکنش سریع موفق شدند ۹ مورد طغیان بیماری را شناسایی و با اقدامات به‌موقع، به‌صورت کامل تحت کنترل و مدیریت قرار دهند تا سلامت زائران در بالاترین سطح ممکن حفظ شود.

معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی ایران:

مدل خدمات درمانی در مصلای تهران، تجربه‌ای بی‌نظیر و الگویی تکرارپذیر است

معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی ایران با اشاره به ارائه خدمات گسترده و متنوع در بیمارستان‌های موقت مستقر در مصلای تهران، این تجربه را در مدیریت بحران و رویدادهای بزرگ، بی‌نظیر و الگویی موفق برای آینده توصیف کرد.
به گزارش حکیم باشی، دکتر یاسر فروغی، معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی ایران، در ارزیابی خدمات سلامت ارائه‌شده در مراسم وداع با «قائد شهید امت» در مصلای تهران، اظهار کرد: حجم و تنوع خدمات درمانی ارائه‌شده در این مراسم، از نظر گستردگی و کیفیت، تجربه‌ای تقریباً بی‌نظیر محسوب می‌شود.
وی با بیان اینکه مدیریت این حجم از خدمات در یک اجتماع بسیار بزرگ، چالش‌برانگیز اما موفقیت‌آمیز بود، افزود: حضور همزمان تمامی دانشگاه‌های علوم پزشکی و تجمیع ظرفیت‌های آنان در قالب یک مدیریت واحد برای ارائه خدمات تخصصی، تجربه‌ای بسیار مهم و ارزشمند بود که باید به‌عنوان الگویی در رویدادهای بزرگ آینده به کار گرفته شود. دکتر فروغی با اشاره به سطح بالای تجهیزات و امکانات در بیمارستان‌های موقت مستقر در این محل، تصریح کرد: طیف وسیعی از خدمات، از فوریت‌های پزشکی گرفته تا آزمایش‌های تخصصی و خدمات فوق‌تخصصی، به مراجعین ارائه شد. آنچه در بیمارستان‌های میدانی، از جمله بیمارستان بقیه‌الله مشاهده شد، نشان‌دهنده برپایی یک مرکز درمانی کامل و مجهز با تمام امکانات لازم بود.
معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی ایران تأکید کرد: این سطح از خدمت‌رسانی ثابت کرد که اگر تمامی مجموعه‌ها با یک هدف، اعتقاد و برنامه واحد پای کار بیایند، می‌توان کارهای بسیار بزرگ‌تری را در حوزه سلامت کشور انجام داد. وی با اشاره به اهمیت حفظ انسجام و هماهنگی در تیم‌های بهداشت و درمان، گفت: هدف ما این است که با تداوم این روند، ضمن سربلندی تیم‌های سلامت، مردم نیز از کیفیت بالای خدمت‌رسانی بهره‌مند شوند.
دکتر فروغی در پایان خاطرنشان کرد: تجربه ارزشمند و موفقی که در این رویداد کسب شد، مسیر ما را برای برنامه‌ریزی‌های آتی و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در ایام اربعین حسینی و موکب‌های درمانی این رویداد بزرگ، هموارتر می‌کند.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی گناباد:

برنامه پزشکی خانواده یک سرمایه گذاری درازمدت برای سلامت مردم است

رئیس دانشگاه علوم پزشکی گناباد با تأکید بر لزوم عبور از نگاه «درمان‌محور» به «سلامت‌محور»، اجرای برنامه ملی پزشکی خانواده و نظام ارجاع را راهکاری عملی و تجربه شده برای ارتقای سلامت مردم، کاهش بلاتکلیفی و سردرگمی بیماران، کاهش تأخیر در درمان و بهینه‌سازی مصرف منابع نظام سلامت دانست که به شدت محتاج همراهی تمامی ارکان جامعه، به عنوان یک مطالبه جمعی است. دکتر عبدالجواد خواجوی با بیان این که موفقیت این عرصه مستلزم پذیرش و باور قلبی به اهداف برنامه است، اظهار داشت: ما به دنبال یافتن همراه و شریک برای اجرای موفق برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع هستیم، چراکه این برنامه در حقیقت یک پروژه کوتاه‌مدت نیست، بلکه یک سرمایه‌گذاری درازمدت برای سلامت مردم است.
دکتر خواجوی با تأکید بر اهمیت این برنامه به عنوان یک تکلیف قانونی و مصلحت ملی، افزود: ما تکلیف برنامه توسعه چهارم، پنجم، ششم و هفتم را داریم که در همه آن‌ها بر اجرای برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع توسط دولت‌ها تأکید شده، اما علیرغم تلاش‌ها، عملا در جمعیت روستایی و آنهم نه بطور کامل، اجرا شده و در حقیقت در بلاتکلیفی مانده است؛ این در حالی است که اساسا با یک بحث و تکلیف قانونی مواجه هستیم که در اسناد بالادستی بر اهمیت آن تأکید شده است.
وی با طرح پرسشی بنیادین درباره کارآمدی نظام سلامت گفت: آیا نظام سلامت ایران که شامل مراکز بهداشتی تا بیمارستان‌ها، و مجموعه کارکنان، از بهورزان و مراقبین سلامت و پزشک خانواده تا ماماها و پرستاران و پزشکان و همچنین شامل سازمانهای بیمه‌گر و دانشگاه‌های علوم پزشکی تا وزارت بهداشت است، به‌درستی کار خود را انجام می‌دهد؟ واقعیت این است که پاسخ صریحی نمی‌توان داد، اما این سئوال جدی وجود دارد و آن اینکه آیا نمی‌توانیم بهتر عمل کنیم؟ و چگونه می‌توانیم بهتر عمل کنیم؟ وی با اشاره به چالش‌های موجود در نظام سلامت خاطرنشان کرد: در حال حاضر، زمانی که یک فرد در خانواده دچار بیماری و رنج می‌شود، سردرگمی، هزینه زیاد و تأخیر در دریافت خدمات درمانی به وضوح دیده می‌شود. از این رو، هدف ما صحبت از درمان صرف نیست، بلکه باید یک قدم عقب‌تر رفته و از سلامت صحبت کنیم، چرا که درمان صرف، مرحله پایانی فرآیند مراقبت است. رئیس دانشگاه علوم پزشکی گناباد تأکید کرد: اگر امروز این مسیر را با همراهی مردم، کارکنان سلامت، بیمه‌ها، و همه شرکای سلامت جامعه و رسانه‌ها آغاز کنیم، در سال‌های آینده ثمره آن را در قالب کاهش بیماری‌های قابل پیشگیری، افزایش عدالت در دسترسی به خدمات، هزینه منطقی و ارتقای کیفیت زندگی خود و فرزندانمان خواهیم دید.
دکتر خواجوی با بیان اینکه این برنامه به دنبال افزایش عدالت در دسترسی و نه کاهش آن است، تصریح کرد: علاوه بر این، برنامه ملی پزشکی خانواده و نظام ارجاع به دنبال کاهش هزینه‌های غیر ضروری است، هم کاهش هزینه‌هایی که بصورت مستقیم از جیب مردم پرداخت می‌شود و هم کاهش هزینه‌هایی که از جیب بزرگ مردم، یعنی بیت‌المال، پرداخت می‌شود. وی تاکید کرد: طی این مسیر فقط با همدلی و همکاری همه شرکای سلامت، یعنی آحاد مردم، تمامی دستگاه‌های دولتی و خصوصی و سازمان‌های مردم نهاد، ممکن خواهد بود ولی به یقین بهتر شدن کیفیت زندگی مردم را در پی خواهد داشت.
وی همچنین به نقش کلیدی شرکای اجتماعی سلامت در موفقیت سیاست‌گذاری‌های کلان اشاره و خاطرنشان کرد: سیاست‌گذاری و سیاست، وقتی هم که درست باشد باز هم بدون همراهی و اعتماد مردم راه به جایی نمی‌برد و نقش رسانه‌ها در اطلاع‌رسانی، افزایش آگاهی و تبیین درست اهداف این برنامه ملی تا نهایتا فرهنگ‌سازی این برنامه بسیار حیاتی و اثرگذار است به طوری که در هیچ جای دنیا، اجرای موفق این برنامه بدون همراهی مردم و رسانه‌ها محقق نشده است.

رییس دانشگاه علوم پزشکی اردبیل خبر داد:

کاهش ۳۰ درصدی هزینه‌های مازاد درمان با اجرای نظام پزشکی خانواده و ارجاع

■ مشگین‌شهر پایلوت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل شد

رییس دانشگاه علوم پزشکی اردبیل با تأکید بر نقش نظام پزشکی خانواده، پرونده الکترونیک سلامت و نظام ارجاع شبکه‌ای در توزیع عادلانه خدمات سلامت گفت: برآوردهای اقتصادی نشان می‌دهد اجرای این الگو می‌تواند حداقل ۳۰ درصد از هزینه‌های مازاد ناشی از خدمات و درخواست‌های غیرضروری در حوزه درمان، آزمایشات، پاراکلینیک و دارو را کاهش دهد.
دکتر بهزاد داورنیا، رییس دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در تشریح مزایای اجرای الگوی پزشکی خانواده و نظام ارجاع اظهار کرد: در نظام‌های سلامت موفق جهان، به‌ویژه در کشور انگلیس، ارائه خدمات عادلانه و دسترسی همگانی به خدمات درمانی، به‌خصوص در مناطقی که به‌دلیل محدودیت‌های بیمه‌ای با دشواری‌هایی مواجه هستند، بر پایه نظام پزشکی خانواده و ارجاع شبکه‌ای استوار است.
وی افزود: برآوردهای اقتصادی و مالی نشان می‌دهد اگر این نظام با تکیه بر پرونده الکترونیک سلامت اجرا شود، دست‌کم ۳۰ درصد از هزینه‌های مازاد ناشی از ارائه خدمات غیرضروری، پرداخت‌های خارج از قاعده، آزمایش‌ها و درخواست‌های پاراکلینیکی نامتعارف و همچنین تجویزهای بیش از اندازه دارویی حذف خواهد شد. رییس دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ادامه داد: در شرایطی که کشور سالانه با افزایش قابل توجه هزینه‌ها در حوزه خدمات درمانی، توزیع دارو، ملزومات پزشکی، خدمات درمانگاهی دولتی و حتی خدمات بستری مواجه است، اجرای یک مسیر مشخص و تعریف‌شده در نظام ارجاع می‌تواند از بروز هزینه‌های غیرضروری جلوگیری کند. دکتر داورنیا با اشاره به ساختار این نظام گفت: در این الگو، از سطح یک که شامل کادر پزشکی خانواده (پزشکان عمومی آموزش‌دیده و مجرب) تا سطوح بالاتر، خدمات به‌صورت سلسله‌مراتبی و شبکه‌ای ارائه می‌شود و در سطح دو نیز متخصصان تمام‌وقت در اختیار دانشگاه قرار دارند تا روند ارجاع و دریافت خدمت با نظم و اثربخشی بیشتری انجام شود. وی همچنین درباره اجرای این طرح در استان اردبیل گفت: برخی استان‌های کشور وارد این پروژه شده‌اند و در استان اردبیل نیز مشگین‌شهر به‌عنوان شهر پایلوت اجرای برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع انتخاب شده است. رییس دانشگاه علوم پزشکی اردبیل افزود: در این شهر، یک بیمارستان تخصصی جنرال با ۱۸۸ تخت آماده ارائه خدمت است و در سطح سه، پاسخگوی ارجاعات از سطوح یک و دو خواهد بود.

حکیم باشی

هفته نامه سراسری
حوزه پزشکی و پیراپزشکی - آموزش و توسعه سلامت

شنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۵
۲۶ محرم ۱۴۴۸
11 July 2026
سال پنجم
شماره ۲۳۶
۸ صفحه
۱۰۰۰۰ تومان

صاحب امتیاز: دکتر مائده السادات عقیلی
مدیرمسئول: دکتر حسین شیرزاده
سردبیر: دکتر امیرحسین حق جو
آدرس دفتر مرکزی: مازندران، ساری - بلوار پاسداران- روبروی بیمارستان بوعلی- کوچه شهید رضایی-پلاک٦١
تلفکس: ۰۱۱-۳۳۳۴۰۷۹۷
چاپ: چشمه توسعه

دل نوشته‌هایی برای رهبر شهیدم؛

هنوز در دلتنگی مانده‌ایم

اعزام کاروان دانشجویان و کارکنان دانشگاه علوم پزشکی کرمان برای حضور در مراسم تشییع پیکر رهبر شهید رهبر شهیدم رفتی، اما ما هنوز در دلتنگی مانده‌ایم. دلتنگ حضوری که نبودنش هم از یاد دل‌ها پاک نمی‌شود و خاطره‌اش همچنان زنده است.

به گزارش حکیم باشی براساس اعلام معاونت فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت به همت مرکز قرآن و عترت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، و ادارات قرآنی دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور، جمعی از دانشجویان، کارکنان و اساتید شرکت کننده در پویش حزب خوانی «قرائت‌های ماندگار قرآن کریم هدیه به روح آقای شهید ایران» به مناسبت شهادت امام شهید ایران، دل نوشته‌هایی خطاب به رهبر شهید امت اسلامی به رشته تحریر درآوردند که منتخبی از این دل نوشته‌ها از نظر می‌گذرد:

- "من ندیده دوستت داشتم صدها حیف که نیستی " خانم کبری رفیعی
- " آقا جان ما رونمی دیدی و دوستمون داشتی، الان ما رو می‌بینی حواست بهمون باشه آقای عزیز، خیلی دوستت داریم"/ حمید زارع حسین آبادی – ع پ یزد
- "رهبر عزیزم قرآن را زندگی کردوراه ورسم قرآنی زیستن رادراندیشه و تألیفاتشان به یادگارگذاشتند امیدآنکه همیشه چراغ راه هدایتگری برای تحقق تمدن نوین اسلامی باشد."/ ناهیددوستی – علوم پزشکی کرمانشاه
- رهبر شهیدم راهی که برای اقتدار و سربلندی ایران عزیزان را شروع کردی، با تمام تلاش در عرصه تبیین انقلاب شهدا و صالحین این راه و عرصه تدریس و پژوهش در دانشگاه ادامه خواهم داد. به خون شهدای راه قرآن و عترت ، به حق ولایت حضرت علی تا پای جان در این مسیر ثابت قدم خواهم ماند/ الهه نیک انجام – علوم پزشکی تربت حیدریه
- امام شهیدم راهت ادامه دارد علم بر زمین نمی افتد تا ظهور امام زمان (عج)/ رضوان نیک فرجام نوری – علوم پزشکی کرمانشاه
- برای امت انقلابی، تا ابد راهت ادامه دارد.../ آیت کائیدی – دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
- آقای با صلابتم، رهبر شهیدم بسیار دلتنگ شما هستم و با اشک شما را بدرقه می کنم. اما به شما قول می دهم که تا جان در بدن دارم رهرو راه شما و منتقم خون شما و جد بزرگوارتان آقا اباعبدالله باشم/ زیبا محمدی – دانشکده علوم پزشکی اسداباد
- "ای امام شهید عزیزم دست مارو هم بگیر تا از راه تو گم نشویم." مهدی کاردان پور – ع پ ایران
- "امام شهیدم ، خوشا بسعادتتان که عاقبت بخیر شدید و در حال قران خواندن به محبوب رسیدی ، برای ما هم دعا کن که عاقبت بخیر شویم " فاطمه وثوق – علوم پزشکی سیرجان
- "آقای مهربان ایران، شما را به مهربان مطلق می‌سپاریم". /عزیزه فتح پور علمداری – علوم پزشکی تبریز
- "ای پدر مهربان، ای که در سخت‌ترین روزهای ما، تکیه‌گاه بودی و با لبخندت به ما یقین می‌دادی که پیروز خواهیم شد.حالا که رفتی، انگار تکه‌ای از آسمان سقوط کرد." سیده خدیجه منصوری دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- "تا توان دارم گوش به فرمان هستم!" نسیبه سالاری – علوم پزشکی جیرفت
- دلتنگیم، امامم... دلتنگِ آن صدای باوقاری که به ما می‌آموخت چگونه در برابر ستم سر خم نکنیم. حالا ما مانده‌ایم و پیمانی که با خون تو بسته شد؛ پیمانی برای ادامه دادن، هرگز تسلیم نشدن و پاسداشتِ میراثی که با تمام وجود برایمان به جای گذاشتی...» "سیده خدیجه منصوری – دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- آقا جانم آرزویم دیدار شما بود دیر رسیدم. به جای بیت، دیروز خیابان های تهران را به دنبال پیکر مطهرتان دویدم برایم دعا کنید آرزوی دیدن امام آقا سید مجتبی خامنه ای فرزند خلف و صالحتان بر دلم نماند انشاالله/ طیبه مهرآور – علوم پزشکی شیراز
- "آقای شهید ما برای عاقبت بخیری ما هم دعا کن"/ سمیرا رحمانیان – علوم پزشکی جهرم
- برای تمام خونِ دلهایی که خوردی، خونِ دل خوردم... و حالا برای آرامش ابدیت دعا می‌کنم.../ زهره عبدالهی زاده – بیمارستان شهدای سلامت ملارد
- «تمام شد... سکوت سنگینی بر شهر سایه انداخت و صدای آن حکمتِ آرام، جای خود را به صدای گریه‌های بی‌پایان داد. ما تشنه‌ی نگاهت بودیم، تشنه‌ی آن کلماتِ راهگشایی که در پیچ و خم‌های تاریخ، ما را گم‌گشته نمی‌گذاشت. شهادتت، زخمی است بر قلب هر ایرانی، اما می‌دانیم که تو در اوجِ عزت رفتی؛ در حالی که تا آخرین نفس، سدی بودی در برابر توطئه‌های تاریکی. آقا سلام ما رابه آقا امام زمان برسان از دانشگاه علوم پزشکی سبزوار
- "قرار بودفدائیان تو، جان دهند تا تو بمانی ولی تو جان دادی تا جهانی بیدار شود اللهم انا لا نعلم منه الا خیرا... دلتنگم آقاجان، شفاعت خواهی کن مارا آقاجان" / منیژه جولائی ستاد وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- خدا رو سپاسگزارم که مرا در عصر شما قرار داد./ حبیبه جعفری نیا پاریزی – علوم پزشکی سیرجان
- پدرعزیزم تورا به خاک نه، به خدا می‌سپارم.یاران چه غریبانه رفتندازاین خانه.هم سوخته شمع ماهم سوخته پروانه/ زهراباوندی پور – علوم پزشکی خلخال
- "آقای شهیدم روحت شاد برای ماهم دعا کن عزیزم " خانم سمانه پورمقدم
- "دلم خیلی برات تنگ میشه آقا برا اون اقتداری که تو راه رفتن و حرف زدن داشتی به خدا میسپارمت شما هم برا ما دعا کن" / اکرم امینیان – دانشگاه علوم پزشکی کرمان

سرپرست دانشکده علوم پزشکی چابهار در عیادت از مجروحان حمله ناجوانمردانه آمریکا به چابهار:

روند خدمت‌رسانی در بیمارستان امام علی(ع) چابهار بدون وقفه ادامه دارد

دکتر جباری، سرپرست دانشکده علوم پزشکی چابهار، با حضور در بیمارستان امام علی(ع) از مجروحان حمله ناجوانمردانه آمریکا به چابهار عیادت و از بخش‌های مختلف این مرکز درمانی بازدید کرد. به گزارش حکیم باشی، دکتر راحله جباری، ضمن محکوم کردن این اقدام غیرانسانی و مغایر با تمامی موازین بین‌المللی، بر استمرار ارائه خدمات درمانی به مجروحان و تمامی بیماران تأکید کرد و گفت: خوشبختانه روند خدمت‌رسانی در بیمارستان به‌صورت مطلوب و بدون هیچ‌گونه اختلال در حال انجام است. دکتر جباری در ادامه با اشاره به آمادگی کامل مجموعه سلامت اظهار داشت: هیچ‌گونه آسیبی به بیمارستان امام علی(ع) وارد نشده و این مرکز درمانی در حالت آماده‌باش کامل قرار دارد. وی از تلاش شبانه‌روزی پزشکان، پرستاران و سایر کارکنان حوزه سلامت در خدمت‌رسانی به مجروحان و مراجعان قدردانی کرد و بر تداوم آمادگی نظام سلامت برای ارائه خدمات تأکید کرد.

متخصص قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی شیراز توصیه کرد

بیماران مبتلا به فشار خون در مراسم تشییع رهبر شهید چه نکاتی را رعایت کنند؟

متخصص قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی شیراز با ارائه توصیه‌هایی به افراد مبتلا به فشار خون، بر پرهیز از قرار گرفتن طولانی‌مدت در گرما، مصرف کافی آب، همراه داشتن داروهای ضروری و توجه به علائم هشداردهنده قلبی در مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی ایران تأکید کرد.

به گزارش حکیم باشی، دکتر پوریا آشنا، متخصص قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی شیراز، با اشاره به حضور گسترده مردم در مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی ایران، گفت: افراد مبتلا به فشار خون باید با رعایت چند نکته ساده از بروز مشکلات قلبی و عروقی در طول مراسم پیشگیری کنند.

وی با بیان اینکه این افراد به دو گروه تقسیم می‌شوند، افزود: گروه نخست افرادی هستند که تنها به فشار خون مبتلا هستند و گروه دوم علاوه بر فشار خون، بیماری‌های قلبی مانند نارسایی قلب یا گرفتگی عروق کرونر نیز دارند که نیازمند مراقبت بیشتری هستند.

این متخصص قلب و عروق توصیه کرد افراد مبتلا به فشار خون از قرار گرفتن طولانی‌مدت در هوای گرم خودداری کنند و در فواصل زمانی مناسب در محل‌های سایه استراحت داشته باشند. به گفته وی، گرما و کم‌آبی بدن می‌تواند با فعال شدن سیستم سمپاتیک، موجب افزایش ضربان قلب و بالا رفتن فشار خون شود و از سوی دیگر، کم‌آبی شدید نیز ممکن است باعث افت فشار خون، سرگیجه و تنگی نفس شود.

دکتر آشنا بر همراه داشتن آب آشامیدنی کافی تأکید کرد و گفت: در صورت بروز علائمی مانند تپش قلب، تنگی نفس یا احساس ضعف، افراد باید بلافاصله به محل خنک یا سایه منتقل شوند، آب بنوشند، با خنک کردن ناحیه گردن دمای بدن را کاهش دهند و در صورت امکان، فشار خون خود را توسط نیروهای اورژانس یا تیم‌های امدادی مستقر در محل اندازه‌گیری کنند.

وی همچنین همراه داشتن داروهای مصرفی روزانه را ضروری دانست و افزود: در صورت افزایش فشار خون، افراد باید ابتدا فشار خون خود را اندازه‌گیری کنند و تنها با توجه به دستور پزشک، داروی تجویزشده یا در صورت توصیه قبلی پزشک، قرص زیرزبانی کاپتوپریل مصرف کنند. مصرف خودسرانه داروهایی مانند نیتروگلیسیرین یا سایر داروهای قلبی به هیچ عنوان توصیه نمی‌شود، زیرا ممکن است عوارض جدی از جمله افت شدید فشار خون و حتی سکته مغزی به دنبال داشته باشد.

این عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز همچنین بر پرهیز از مصرف غذاهای شور و پرچرب پیش از حضور در مراسم تأکید کرد و گفت: این مواد غذایی می‌توانند کنترل فشار خون را با مشکل مواجه کنند.

دکتر آشنا در ادامه با اشاره به بیماران مبتلا به فشار خون همراه با بیماری‌های قلبی اظهار کرد: این افراد بهتر است از حضور طولانی‌مدت در هوای گرم و مکان‌های بسیار شلوغ خودداری کنند، زیرا ازدحام جمعیت و گرمای هوا می‌تواند خطر بروز حملات قلبی را افزایش دهد.

وی خاطرنشان کرد: بیماران قلبی باید داروهای ضروری خود از جمله داروهای قلبی و آسپرین ــ در صورتی که توسط پزشک برای آنان تجویز شده است ــ را همراه داشته باشند و در صورت بروز درد قفسه سینه، تنگی نفس یا علائم غیرطبیعی، بدون تأخیر از نیروهای اورژانس مستقر در محل کمک بگیرند.

دکتر آشنا در پایان تأکید کرد: رعایت این توصیه‌های ساده می‌تواند به افراد مبتلا به فشار خون و بیماری‌های قلبی کمک کند تا ضمن حضور در مراسم، سلامت خود را نیز حفظ کنند.

هشدار جدی به بیماران فشارخونی:

در هوای گرم و تجمعات چگونه از سلامت خود محافظت کنیم؟

فوق‌تخصص بیماری‌های کلیه و فشار خون و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با اشاره به افزایش خطر بروز عوارض قلبی‌عروقی در بیماران مبتلا به فشار خون هنگام حضور در تجمعات و هوای گرم، بر مصرف منظم داروها، تأمین آب مورد نیاز بدن و پرهیز از حضور طولانی‌مدت در محیط‌های پرازدحام و زیر نور مستقیم خورشید تأکید کرد.

دکتر مریم میری قلعه‌نویی اظهار کرد: تجمعات در روزهای گرم سال، برای بیماران مبتلا به فشار خون نیازمند رعایت نکات ویژه‌ای است، زیرا عواملی مانند گرمای هوا، ایستادن طولانی‌مدت، فعالیت بدنی، ازدحام جمعیت و استرس می‌تواند خطر بروز عوارض قلبی و عروقی را افزایش دهد.

وی افزود: بیماران باید پیش از حضور در مراسم، داروهای فشار خون خود را مطابق دستور پزشک مصرف کنند و از قطع یا فراموش کردن داروها به‌طور جدّی پرهیز کنند.

این فوق‌تخصص بیماری‌های کلیه و فشار خون با اشاره به مصرف داروهای ادرارآور گفت: افرادی که از این داروها استفاده می‌کنند، به دلیل افزایش احتمال کم‌آبی بدن در هوای گرم، بهتر است درباره زمان مصرف دارو با پزشک خود مشورت کنند و در صورت امکان، زمان مصرف را به پس از پایان مراسم موکول کنند.

دکتر میری قلعه‌نویی همچنین توصیه کرد: مصرف یک وعده غذای سبک پیش از حضور در مراسم و پرهیز از مصرف بیش از حد نوشیدنی‌های کافئین‌دار مانند چای و قهوه، می‌تواند به کنترل بهتر فشار خون کمک کند. وی با تأکید بر اینکه بیماران دارای فشار خون کنترل‌نشده، سابقه بیماری قلبی، بیماری‌های کلیوی یا سکته مغزی، در معرض خطر بیشتری قرار دارند، اظهار کرد: این افراد باید پیش از شرکت در تجمعات با پزشک معالج خود مشورت کنند و در صورت امکان، حضور در ساعات خنک‌تر روز یا دنبال کردن مراسم از راه دور را در اولویت قرار دهند.

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد بر اهمیت تأمین آب مورد نیاز بدن تأکید کرد و گفت: بیماران باید به‌صورت منظم و جرعه‌جرعه آب بنوشند و منتظر احساس تشنگی نمانند. همراه داشتن بطری آب، استفاده از لباس‌های سبک، گشاد و روشن، کلاه لبه‌دار و کرم ضدآفتاب و همچنین حضور در مکان‌های سایه‌دار، از مهم‌ترین اقدامات برای کاهش خطر گرمازدگی است. وی ادامه داد: قرار گرفتن طولانی‌مدت در معرض نور مستقیم خورشید، به‌ویژه بین ساعت ۱۰ صبح تا ۴ بعدازظهر، باید تا حد امکان اجتناب شود و افراد از ایستادن طولانی در یک نقطه خودداری کنند، زیرا گرما و برخی داروهای کاهنده فشار خون ممکن است باعث افت فشار، سرگیجه یا غش شود.

دکتر میری قلعه‌نویی افزود: در صورت نیاز به پیاده‌روی طولانی، افراد باید در فواصل منظم استراحت کرده و پس از نشستن و بازیابی توان جسمی، مسیر خود را ادامه دهند. همچنین انجام فعالیت بدنی سنگین در هوای گرم توصیه نمی‌شود.

وی همراه داشتن داروهای ضروری و کارت یا برگه‌ای حاوی اطلاعات بیماری و داروهای مصرفی را ضروری دانست و گفت: بیمارانی که داروهای نیازمند نگهداری در دمای پایین مصرف می‌کنند، باید شرایط مناسب نگهداری آن‌ها را فراهم کنند و همراهان نیز بر وضعیت تغذیه و مصرف مایعات بیمار نظارت داشته باشند.

این فوق‌تخصص بیماری‌های کلیه و فشار خون در پایان تأکید کرد: بیماران هرگز نباید داروهای خود را به‌صورت خودسرانه قطع یا مصرف آن‌ها را تغییر دهند و در صورت بروز علائمی مانند سردرد شدید، سرگیجه، تپش قلب، درد قفسه سینه، تنگی نفس یا نشانه‌های گرمازدگی، باید در سریع‌ترین زمان ممکن به نیروهای درمانی و مراکز امدادی مستقر در محل مراجعه کنند.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی یزد:

استفاده از بخش خصوصی و بازنگری در آموزش پزشکی برای موفقیت نظام ارجاع ضروری است

■ مشارکت و ثبت‌نام مردم در برنامه پزشکی خانواده، ضمن کاهش تقاضای القایی، به مدیریت بهتر منابع و کاهش هزینه‌های نظام سلامت منجر می‌شود.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی یزد، با تأکید بر ضرورت هم‌افزایی بخش‌های مختلف نظام سلامت، خواستار بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی و بازنگری در برنامه‌های آموزشی پزشکان و دستیاران برای اجرای کارآمد برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع شد. به گزارش حکیم باشی، دکتر محمود نوری شادکام در نهمین جلسه ستاد اجرایی برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع، با اشاره به ضرورت هم‌افزایی همه بخش‌های نظام سلامت، گفت: بهره‌گیری از ظرفیت بخش خصوصی در حوزه ارائه خدمات پزشکی و تجهیزات، نقش مهمی در موفقیت این برنامه ملی دارد. وی با تأکید بر اهمیت آموزش و فرهنگ‌سازی افزود: برگزاری دوره‌های بازآموزی برای متخصصان، انجمن‌های علمی و مدیران گروه‌های بالینی ضروری است و در صورت نیاز باید برنامه آموزشی پزشکان نیز متناسب با الزامات اجرای پزشکی خانواده بازنگری شود. رئیس دانشگاه همچنین بر آشنایی دستیاران تخصصی با برنامه پزشکی خانواده، نظام ارجاع و سامانه سیب تأکید کرد و گفت: محتوای آموزشی مرتبط با پزشکی خانواده و پزشکی اجتماعی باید به‌صورت اجباری در برنامه آموزشی رزیدنت‌ها گنجانده شود تا پزشکان آینده از ابتدای دوران آموزش با این رویکرد آشنا شوند. دکتر نوری شادکام، طراحی دوره‌های آموزشی پودمانی برای پزشکان عمومی و متخصصان را با الگوگیری از تجربه موفق آموزش مدیران سلامت دانشگاه‌های علوم پزشکی رفسنجان و بم توسط تیم دانشگاه علوم پزشکی یزد را اقدامی مؤثر در ارتقای آمادگی کادر بهداشت و درمان برشمرد و تصریح کرد: پزشکی خانواده باید از یک برنامه اجرایی به یک گفتمان فراگیر در نظام سلامت کشور تبدیل شود. وی با اشاره به نقش مردم در موفقیت این برنامه افزود: مشارکت و ثبت‌نام مردم در برنامه پزشکی خانواده، ضمن کاهش تقاضای القایی، به مدیریت بهتر منابع و کاهش هزینه‌های نظام سلامت منجر خواهد شد. گفتنی است، ابرکوه به عنوان شهرستان منتخب استان در اجرای برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع معرفی شده و از ابتدای شروع طرح تاکنون تعداد ۶۰۰۶ نفر از شهروندان شهرستان ابرکوه در این برنامه ثبت نام کرده اند.

معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد خبر داد:

آماده‌باش ۳۰ بیمارستان، استقرار ۳ بیمارستان صحرایی و ۵۰ پست پزشکی برای پوشش درمانی مراسم تشییع رهبر شهید

معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد از اجرای گسترده‌ترین طرح پوشش درمانی مراسم تشییع رهبر شهید در مشهد خبر داد و گفت: ۳۰ بیمارستان، سه بیمارستان صحرایی، بیش از ۵۰ پست پیشرفته پزشکی و هزاران نیروی درمانی و امدادی برای ارائه خدمات به زائران و شرکت‌کنندگان در این مراسم در حالت آماده‌باش کامل قرار دارند. دکتر منصور شکیبا اظهار کرد: با توجه به پیش‌بینی حضور گسترده زائران و عزاداران، تمامی ظرفیت‌های حوزه درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد و سایر دستگاه‌های همکار برای ارائه خدمات درمانی، امدادی و اورژانسی بسیج شده است.

● استقرار سه بیمارستان صحرایی در طول مسیر تشییع

وی با اشاره به تمهیدات پیش‌بینی شده برای پوشش درمانی مراسم افزود: سه بیمارستان صحرایی در ابتدای مسیر، میانه مسیر و انتهای مسیر تشییع مستقر شده‌اند تا در کوتاه‌ترین زمان ممکن خدمات درمانی و امدادی مورد نیاز را به شرکت‌کنندگان ارائه دهند. معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد ادامه داد: همچنین بیش از ۵۰ پست پیشرفته پزشکی در فواصل حدود ۵۰۰ متری مسیر تشییع برپا خواهد شد که پست‌های اصلی آن دارای ظرفیت ۴۰ تخت بوده و با حضور پزشکان، پرستاران و نیروهای آموزش‌دیده خدمات درمانی اولیه و فوریتی را ارائه می‌کنند. وی خاطرنشان کرد: تیم‌های تخصصی جراحی، ارتوپدی، بیهوشی و داخلی نیز در آماده‌باش کامل قرار دارند و مراکز درمانی مستقر در طول مسیر از جمله بیمارستان‌های موسی‌بن‌جعفر، جوادالائمه، طبرسی و امام زمان(عج) به‌طور کامل تجهیز و آماده ارائه خدمات هستند.

● آماده‌باش ۳۰ بیمارستان و بیش از هفت هزار تخت بیمارستان

دکتر شکیبا با بیان اینکه ۳۰ بیمارستان دولتی، خصوصی، خیریه و نظامی در این مأموریت مشارکت دارند، گفت: از این تعداد، شش بیمارستان دولتی به‌عنوان مراکز اصلی پذیرش بیماران و مصدومان احتمالی تعیین شده‌اند. وی افزود: برای پشتیبانی از مراسم، بیش از هفت هزار تخت بیمارستانی در سطح مشهد آماده بهره‌برداری است تا در صورت نیاز، خدمات تخصصی و فوق‌تخصصی به مراجعان ارائه شود.

● اعزام یک‌هزار و ۴۵۰ پرستار و ۱۱۰ پزشک به مشهد

معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد با اشاره به تقویت نیروهای درمانی اظهار کرد: با افزایش حجم زائران، تمامی مراکز درمانی و سرپایی استان در آماده‌باش کامل قرار گرفته‌اند و در این راستا، ۵۰ مرکز امدادی، ۱۵۰ درمانگاه و ۲۰ مرکز جامع سلامت به همراه آمبولانس، اتوبوس‌آمبولانس و موتورلانس در چرخه خدمت‌رسانی فعال خواهند بود. وی تصریح کرد: بسیج جامعه پزشکی نیز یک‌هزار و ۴۵۰ پرستار، ۱۱۰ پزشک عمومی و تعدادی پزشک متخصص را برای ارائه خدمات درمانی اولیه و پشتیبانی از تیم‌های درمانی به مشهد اعزام کرده است.

● نظارت گسترده بهداشتی در کنار خدمات درمانی

دکتر شکیبا با اشاره به اقدامات حوزه بهداشت نیز گفت: همزمان با اجرای طرح پوشش درمانی، حدود هزار نیروی بهداشت بر سلامت آب آشامیدنی، مواد غذایی، موکب‌ها و مراکز تهیه و توزیع غذا نظارت مستمر خواهند داشت و در صورت مشاهده هرگونه تخلف یا مخاطره بهداشتی، در کوتاه‌ترین زمان ممکن مداخله خواهند کرد. وی تأکید کرد: تمامی این ظرفیت‌ها با هدف ارائه خدمات درمانی سریع، حفظ سلامت زائران و برگزاری هرچه ایمن‌تر مراسم تشییع رهبر شهید در مشهد پیش‌بینی و سازماندهی شده است.

توصیه‌های متخصص زنان و زایمان برای حضور ایمن مادران باردار در تجمعات و مراسم مذهبی

دکتر بهناز انصاری، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، با تشریح تغییرات فیزیولوژیک بدن در دوران بارداری، بر لزوم رعایت تدابیر ویژه مراقبتی، مدیریت فعالیت‌های جسمی و مراجعه سریع به تیم‌های درمانی مستقر در محل برای حفظ سلامت مادر و جنین در تجمعات تأکید کرد.

به گزارش حکیم باشی، دکتر بهناز انصاری با اشاره به تمایل مادران باردار برای حضور در مراسم و تجمعات، اظهار کرد: با توجه به حساسیت‌های فیزیولوژیک این دوران، اولین و حیاتی‌ترین اصل برای مادران، «هیدراتاسیون» یا آب‌رسانی مداوم به بدن است. کم‌آبی بدن می‌تواند منجر به سرگیجه، افت فشار و ضعف شدید شود؛ بنابراین مادران عزیز باید در تمام طول مسیر، دسترسی مداوم به آب و مایعات کافی داشته باشند و از ماندن در ازدحام جمعیت که جریان هوا را محدود می‌کند، جداً خودداری کنند.

وی با اشاره به ریسک بیماری‌های تنفسی افزود: تجمع‌های گسترده بستر مناسبی برای انتقال سریع بیماری‌های ویروسی هستند که سلامت مادر و جنین را به چالش می‌کشد. توصیه اکید این است که مادران علاوه بر رعایت فاصله فیزیکی، از حضور طولانی‌مدت در کانون شلوغی‌ها پرهیز کرده و پروتکل‌های پیشگیرانه را جدی بگیرند.

این متخصص زنان و زایمان در خصوص چالش‌های پیاده‌روی گفت: خستگی عضلانی و فشار به سیستم گردش خون از چالش‌های اصلی است. استفاده از «جوراب واریس» جهت جلوگیری از تورم پاها و بهبود بازگشت خون وریدی ضروری است. همچنین پس از هر دوره فعالیت، حداقل دو ساعت استراحت در محیطی آرام و با تهویه مناسب الزامی است تا بدن فرصت کافی برای بازیابی انرژی داشته باشد.

دکتر انصاری در پایان خاطرنشان کرد: همراه داشتن داروهای ضروری تجویزشده توسط پزشک یک اصل همیشگی است. همچنین آگاهی از محیط پیرامون حیاتی است؛ در صورت بروز علائمی همچون احساس سنگینی، تپش قلب غیرعادی یا هرگونه ناراحتی، مادران باردار نباید منتظر بازگشت به خانه بمانند و باید فوراً به همکاران مامایی و تیم‌های درمانی مستقر در محل مراجعه کنند تا از بروز عوارض جدی جلوگیری شود.

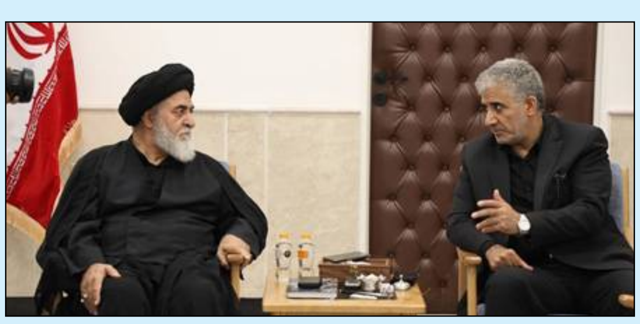

قدردانی تولیت مسجد مقدس جمکران از خدمات جامعه سلامت

رئیس دانشگاه علوم پزشکی قم با اشاره به آمادگی کامل حوزه سلامت برای برگزاری مراسم تشییع پیکر مطهر امام شهید، گفت: طی یک ماه گذشته برنامه‌ریزی‌های گسترده‌ای برای مدیریت تمامی سناریوهای احتمالی انجام شده تا خدمات درمانی و امدادی به بهترین شکل به زائران و عزاداران ارائه شود.

به گزارش حکیم باشی، در دیدار دکتر علی ابرازه رئیس دانشگاه علوم پزشکی قم و اعضای کمیته بهداشت و درمان بدرقه امام شهید با حجت‌الاسلام والمسلمین اجاق‌نژاد تولیت مسجد مقدس جمکران، آخرین اقدامات و تمهیدات حوزه سلامت برای برگزاری مراسم تشییع مورد بررسی قرار گرفت. دکتر ابرازه در این دیدار اظهار کرد: از حدود یک ماه گذشته، برنامه‌ریزی‌های دقیق و مستمری برای برگزاری هرچه باشکوه‌تر مراسم تشییع امام شهید انجام شده و برای تمامی سناریوهای احتمالی آمادگی کامل ایجاد شده است تا بتوانیم بدون هیچ‌گونه خللی به مردم عزیز خدمت‌رسانی کنیم. وی با اشاره به استقرار مراکز درمانی در اطراف مسجد مقدس جمکران افزود: بیمارستان های صحرایی فوق‌تخصصی با امکانات کامل توسط دانشگاه علوم پزشکی قم در جمکران و مسیر منتهی برپا شده است که با هماهنگی و بازدیدهای مستمر مدیران، آماده ارائه خدمات درمانی خواهد بود. رئیس دانشگاه علوم پزشکی قم ادامه داد: علاوه بر این، مرکز درمانی طهورا و دارالشفای مسجد مقدس جمکران نیز برای ارائه خدمات تخصصی آماده شده‌اند و تمامی درمانگاه‌ها و بیمارستان‌های سطح شهر نیز در آماده‌باش کامل قرار دارند. وی از استقرار اتوبوس‌آمبولانس‌ها، موکب بسیج جامعه پزشکی و ده‌ها پایگاه امدادی در مسیرهای منتهی به مسجد مقدس جمکران خبر داد و گفت: حدود ۵۰ دستگاه آمبولانس در محدوده مسجد مقدس جمکران و مسیرهای منتهی به آن مستقر شده‌اند و همچنین ۲۸ دستگاه اتوبوس‌آمبولانس مجهز، هر کدام با ظرفیت ۱۲ تخت، در مسیر بلوار پیامبر اعظم (ص) آماده ارائه خدمات امدادی و درمانی هستند. دکتر ابرازه تأکید کرد: هدف اصلی مجموعه سلامت استان، ارائه خدمات ایمن، سریع و شایسته به زائران و عزادارانی است که برای وداع با امام شهید در این مراسم حضور خواهند یافت. در ادامه این دیدار، حجت‌الاسلام والمسلمین اجاق‌نژاد تولیت مسجد مقدس جمکران، ضمن قدردانی از تلاش‌های شبانه‌روزی صورت گرفته، بر اهمیت آمادگی کامل حوزه سلامت برای خدمت‌رسانی به زائران تأکید کرد. وی با اشاره به جایگاه والای امام شهید و اهمیت برگزاری مراسم تشییع در شهر مقدس قم، اظهار داشت: خدمت به زائران و عزاداران این مراسم، افتخاری بزرگ و مسئولیتی ارزشمند است و هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی، امدادی و درمانی نقش مهمی در برگزاری باشکوه این آیین خواهد داشت.

تدابیر طب ایرانی برای پیشگیری از خستگی و گرمازدگی در پیاده روی‌های طولانی و تجمعات پرجمعیت

عضو هیأت علمی دانشکده طب ایرانی و مکمل دانشگاه علوم پزشکی مشهد با ارائه مجموعه‌ای از توصیه‌های کاربردی، مهم‌ترین راهکارهای طب ایرانی برای پیشگیری از خستگی، کوفتگی عضلات، گرمازدگی و حفظ توان جسمی در پیاده‌روی‌های طولانی و حضور در اجتماعات پرجمعیت را تشریح کرد.

دکتر شکری اظهار کرد: پیاده‌روی‌های طولانی، حضور در تجمعات پرتراکم و قرار گرفتن در هوای گرم می‌تواند موجب خستگی مفرط، دردهای عضلانی و مفصلی، کاهش توان جسمی و اختلال در عملکرد طبیعی بدن شود. از دیدگاه طب ایرانی، تحلیل رطوبت‌های غریزی، تجمع مواد زائد در عضلات، غلبه برخی اخلاط و فشارهای روانی ناشی از ازدحام، از مهم‌ترین عوامل بروز این مشکلات به شمار می‌روند.

وی با تأکید بر اهمیت آمادگی جسمانی پیش از حضور در این‌گونه مراسم‌ها افزود: افرادی که قصد شرکت در پیاده‌روی‌های طولانی را دارند، بهتر است از چند هفته قبل با انجام پیاده‌روی منظم و تدریجی، بدن خود را برای فعالیت آماده کنند و از آغاز ناگهانی فعالیت‌های سنگین بپرهیزند.

عضو هیأت علمی دانشکده طب ایرانی و مکمل دانشگاه علوم پزشکی مشهد ادامه داد: در طول مسیر نیز توصیه می‌شود افراد پیش از رسیدن به مرحله خستگی شدید، استراحت‌های کوتاه و مکرر داشته باشند، با گام‌های متعادل حرکت کنند، از پیاده‌روی شتاب‌زده بپرهیزند و در صورت امکان، ساعات خنک‌تر روز مانند ابتدای صبح یا عصر را برای تردد انتخاب کنند.

دکتر شکری با اشاره به تأثیر شرایط محیطی بر سلامت عضلات گفت: باقی ماندن عرق روی بدن و قرار گرفتن در معرض باد یا سرمای مستقیم کولر، احتمال بروز گرفتگی عضلات و دردهای اسکلتی ـ عضلانی را افزایش می‌دهد؛ بنابراین همراه داشتن حوله نخی برای خشک کردن عرق بدن، تعویض لباس‌های خیس و پرهیز از قرار گرفتن در معرض جریان مستقیم هوای سرد توصیه می‌شود. وی تغذیه و تأمین آب بدن را از مهم‌ترین عوامل حفظ توان جسمی دانست و اظهار کرد: از نوشیدن آب بسیار سرد یا یخ در حین پیاده‌روی باید خودداری شود، زیرا این کار می‌تواند موجب انقباض عروق، اسپاسم عضلات و افزایش خستگی شود. مصرف آب خنک یا ولرم، شربت خاکشیر، سکنجبین، شربت آبلیمو یا نارنج همراه با عسل، گزینه‌های مناسب‌تری برای تأمین مایعات بدن هستند.

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد افزود: مصرف خرما و انجیر خشک به‌عنوان منابع طبیعی انرژی، در کنار پرهیز از پرخوری، غذاهای سنگین و درهم‌خوری، به حفظ قوای جسمی و کاهش احساس خستگی کمک می‌کند.

دکتر صادق شکری با اشاره به نقش آرامش روان در حفظ سلامت جسم گفت: فشارهای روحی و استرس ناشی از ازدحام می‌تواند موجب اختلال در عملکرد طبیعی بدن شود؛ از این‌رو توصیه می‌شود افراد با حفظ آرامش، پرهیز از تنش و توجه به اهداف معنوی مراسم، از بروز خستگی‌های ناشی از استرس پیشگیری کنند.

وی خواب کافی را مهم‌ترین عامل بازسازی قوای بدن عنوان کرد و افزود: خواب شبانه مناسب نقش مؤثری در ترمیم عضلات و بازیابی انرژی دارد و یک استراحت کوتاه در میانه روز نیز می‌تواند به کاهش خستگی کمک کند. همچنین شست‌وشوی پاها با آب ولرم، ماساژ ملایم عضلات با روغن‌هایی مانند بابونه، زیتون یا کنجد و استفاده از دمنوش‌هایی نظیر بادرنجبویه، گل گاوزبان، بابونه و به‌لیمو، از دیگر توصیه‌های طب ایرانی برای کاهش دردهای عضلانی، بهبود خواب و افزایش آرامش است.

عضو هیأت علمی دانشکده طب ایرانی و مکمل دانشگاه علوم پزشکی مشهد در پایان تأکید کرد: رعایت اصول صحیح تغذیه، تأمین آب مورد نیاز بدن، استراحت کافی، مدیریت استرس و توجه به توصیه‌های طب ایرانی، می‌تواند نقش مؤثری در حفظ سلامت و پیشگیری از خستگی و گرمازدگی در پیاده‌روی‌های طولانی و اجتماعات پرجمعیت داشته باشد.